

ПОЛИТИКИН

4
динара

БРОЈ
1185

ЗАБАВНИК

13. 9. 1974. • ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ • ГОДИНА XXXV



КОМПЛЕТАН
СТРИП

ТАЛИСМАН

Ripley

Веровати или не!



ТОТАУ

(1775-1860)
ПОСТАО ЈЕ,
У 84. ГОДИНИ ЖИВОТА,
ПРВИ
МАОРСКИ КРАЉ
НА
НОВОМ
ЗЕЛАНДУ
ПОШТО
ЈЕ У
ПОЈЕДИНАЧНИМ
ДОВОЗИМА
ПОВЕДИО
50
СВОЈИХ
НЕПРИЗАТЕЉА.



15 БРОДОВА ЗА ЛОВ НА КИТОВЕ

НАПУЊЕНО ЈЕ КАМЕЊЕМ И ПОТОПЉЕНО
НА ПРИЛАЗИМА ЗА ЛУКЕ
ЧАРИСТОН И САВАНА. ТО СУ ЗА
ВРЕМЕ АМЕРИЧКОГ
ГРАЂАНСКОГ РАТА
УЧИНИЛИ СЕВЕРЊАЦИ
ДА БИ
СПРЕЧИЛИ
СНАБДЕВАЊЕ ЈУГА
МОРСКИМ
ПУТЕМ.
(1861)



Једна

КУКА

У МАСИТИСИЈУ,
У БАСУТОЛЕНДУ
(ЈУЖНА АФРИКА)
САГРАЂЕНА
ЈЕ У ПЕКИНИ.



СВЕДИ

МАЧКА
РОУЗ
СОЛАКИЈАН
ИЗ
БЕРБАНКА
(КАЛИФОРНИЈА)
СВАКОГ
ДНА

"ОДГРИЗЕ" У БАШТИ
ПО ЈЕДНУ РУЖУ
И ДОНЕСЕ
ЈЕ СВОЈОЈ
ГОСПОДАРИЦИ
ПРЕД НОГЕ.



ВОЈВОДА ОД БУЈОНА

(1729-1802)
НАИМЕНОВАН ЈЕ 34.
КОМАНДАНТА ЧИТАВЕ
ФРАНЦУСКЕ КОЊИЦЕ КАД
ЈЕ ИМАО СВЕГА
12 ГОДИНА.



Једна ЖАБА

ИСКОЧИЛА
ЈЕ ИЗ ГЛАВИЦЕ
САЛАТЕ
КОЈА ЈЕ 4 ДНА
БИЛА У
ФРИЖИДЕРУ
КАРМЕН ПЕРЕЗ
ИЗ
ЊУЈОРК СИТИЈА.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА...

● вегетаријанаца је било и у старом веку. Познати писци Сенека и Плутарх били су вегетаријанци.



● плаже у околини Токија толико су закрчене да се за време великих летњих врућина на њима тиска и до пола милиона људи.



ди. Тада обалска полиција користи хеликоптере којима надлеће плажу и преко звучника моли купаче да стоје да не би лежећи заузимали сувише места.



● први брод који је у научне сврхе пловио око Земље била је француска корвета "Уранија", која је кренула на пут 1871. године.



● многе провале и убиства остали су неоткривени јер нису нађени никакви трагови. Ускоро ће савршена крађа или злочин припадати прошлости. Разлог: амерички научник Ендрју Древникс, иначе специјалиста за мисе, направио је апарат који је

назвао олфактометар и који открива мирис сваке особе која се налазила на месту преступа, чак и ако она ништа није додирнула.

● геолози тврде да се Француска и Немачка лагано удаљују једна од друге. Узрок томе је ширење реке Рајне. Стручњаци Института за геодезију при Техничком факултету у Карлсруеу који су помоћу ласера вршили мерење ове реке сматрају да ће у далекој будућности Рајна бити широка као море.



● статистичари су недавно израчунали да човек данашњице осам часова проведе да би зарадио новац за живот, следећих осам часова проведе да би потрошио 150 одсто од онога што је зарадио а осталих осам часова се пита због чега не може да заспи.



● загонетке су биле веома омиљене у старом веку, нарочито на Истоку. Владари су их чак слали један другоме на ре



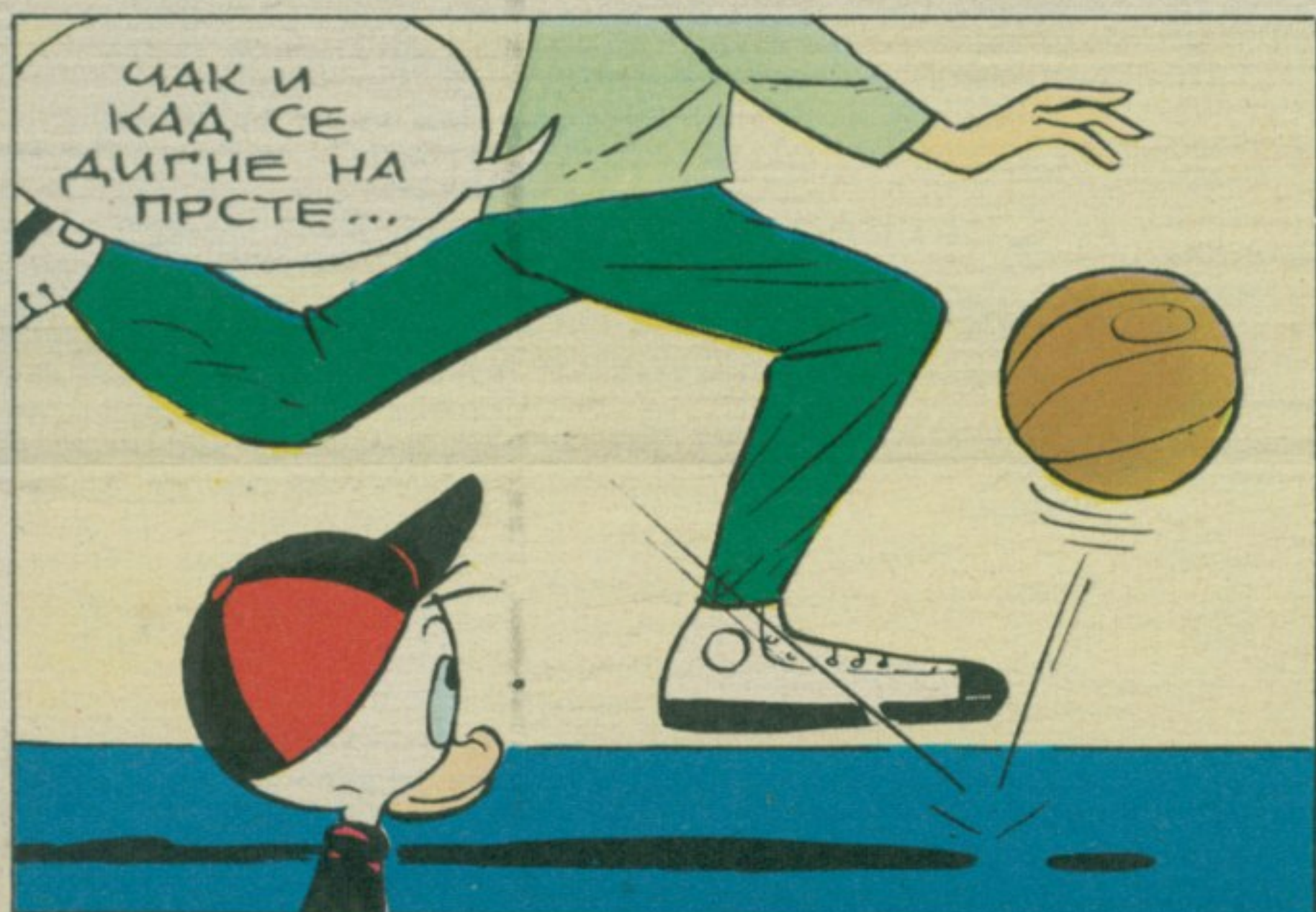
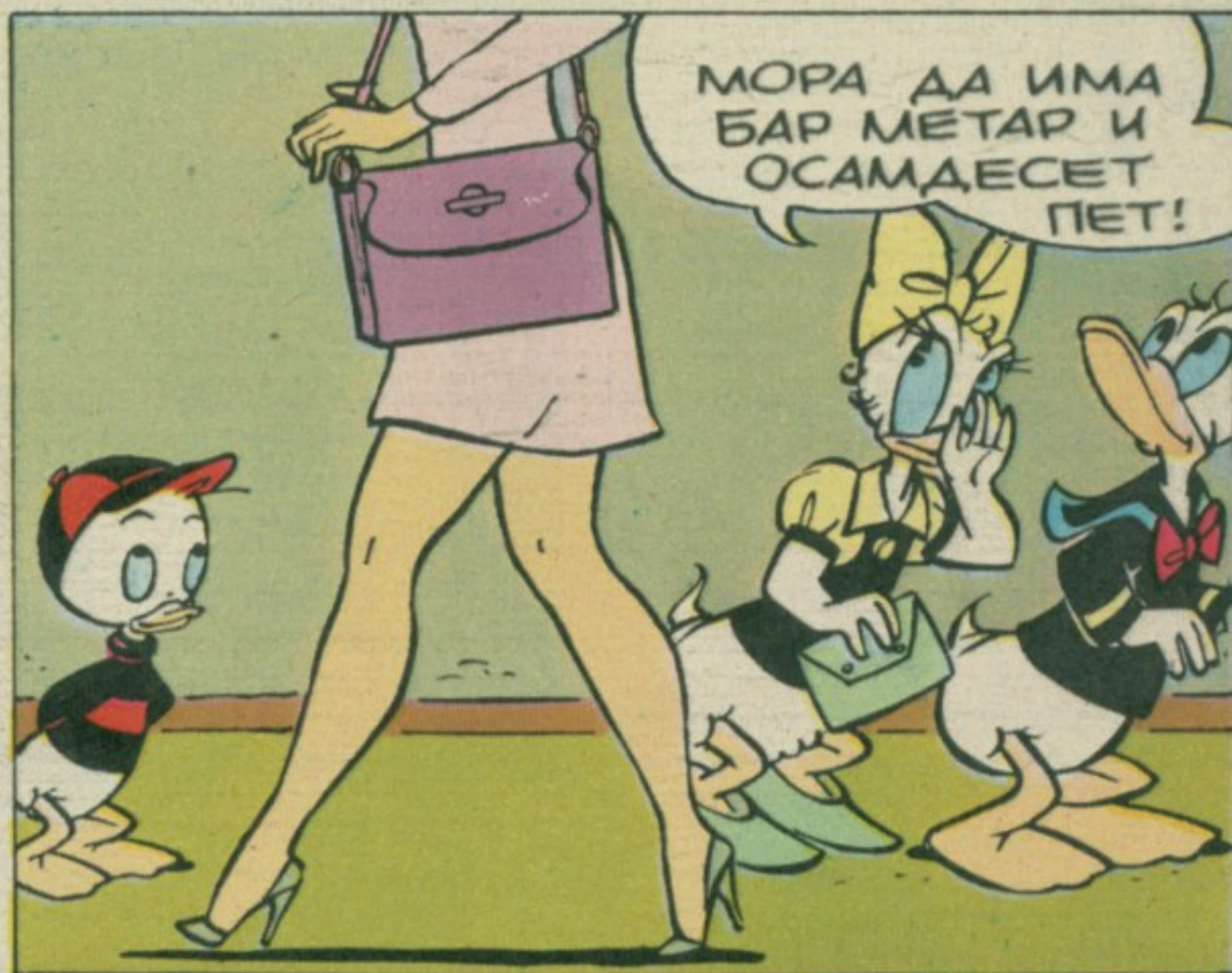
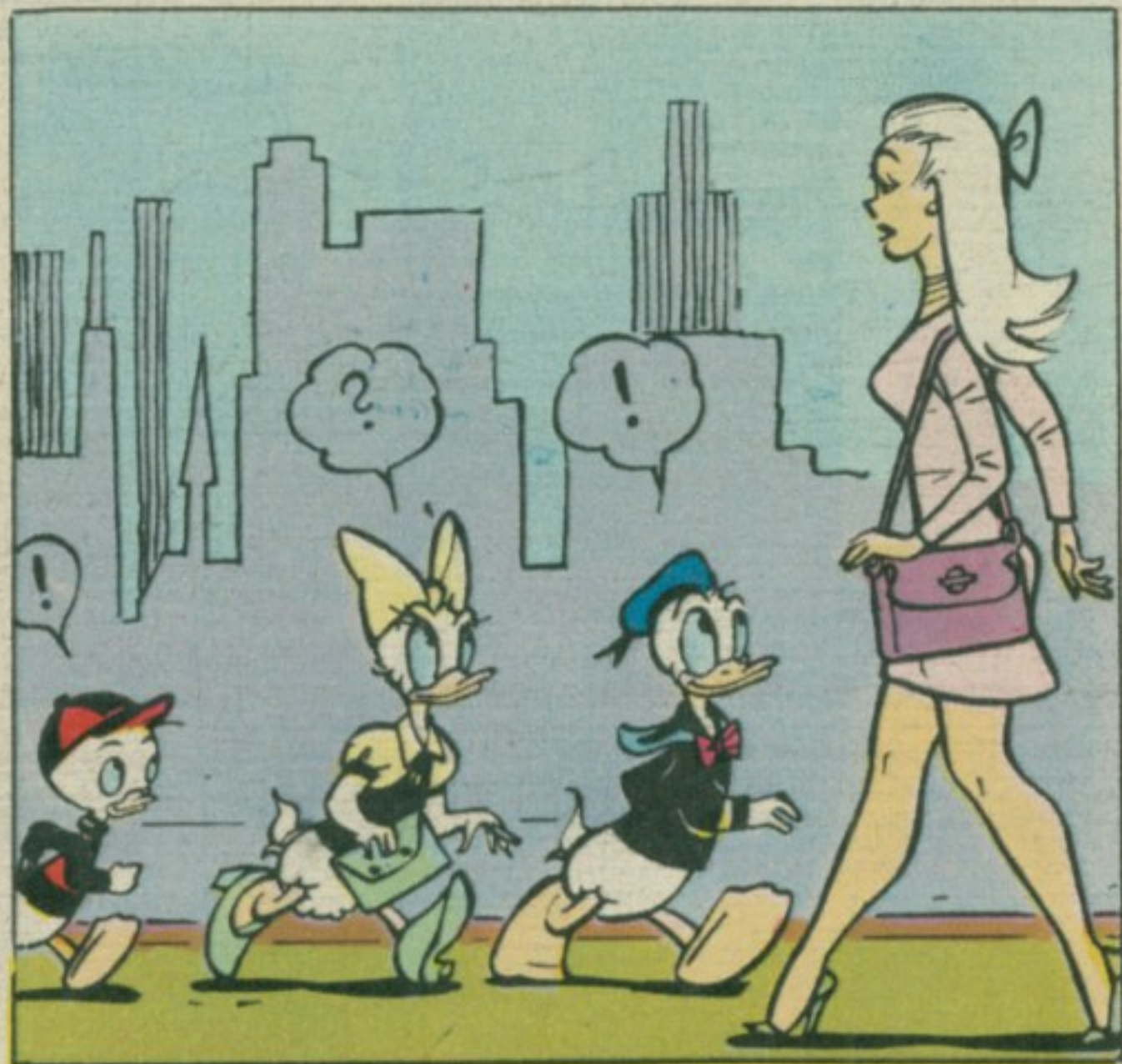
шавање. Кинези су имали нарочите збирке загонетки зване "ја-ми". Грци су примили забаву решавања загонетки са Истока, а Римљани од Грка. Међу Римљанима који су радо састављали загонетке помињу се песник Вергилије и чувени говорник Цицерон.



● у граду Санта Клаус, у америчкој савезној држави Индијани, налази се споменик Деда-Мразу. Фигура је начињена од гранита и тешка двадесет тона.

WALT
DISNEY

ПАЈА ПАТАК



Чим сам завршио задатак у 224. немачкој дивизији, постарао сам се да нестане. Више него икад желео сам да скинем немачку униформу у којој више нисам знао ни како се зовем — полако сам заборављао и сопствено име. Досадило ми је малтретирање у немачкој војсци, опрезност, непрекидна напетост. Зато сам пожurio да се јавим свом шефу мајору Рогочеву који је руководио обавештајним одредом „Вержински“ на Криму, северно од Јалте, уверен да је дошао крај мојим mukaма.

— Ваш добро што си стигао, Калгине — дочекао ме је мајор Рогочев још с врата. — Имам за тебе један неодложан задатак. Морашеш у 18. румунску дивизију која се налази овде на Криму.

Смркло ми се. Значи, ништа од моје слободе, опет морам сам, без другова којих сам се тако зажеleo.

— Десило се нешто непредвиђено — почео је Рогочев.

**Мораш
сјасати
Вила!**

... Двадесет деветог маја 1942. године британски тешки бомбардер „халифакс“ полетео је из Калкуте за Техеран, у специјалну мисију. На техранском аеродрому један путник је напустио бомбардер. Био је то сер Кристофер Лоу из британског Министарства иностраних послова. Овде су га већ чекали совјетски дипломати са којима је имао заказан састанак.

Истог дана бомбардер се спустио и у Тбилиси, на Кавказу. Други путник који је напустио авион био је пуковник Ричард Кар из британског штаба за Далеки исток. Остао је овде као официр за везу са совјетским трупaма на Кавказу. А ноћу, 30. маја, бомбардер је полетео из Тбилисија за Лондон. Требало је да прелети изнад Пољске где ће падобраном искочити трећи путник, капетан Џорџ Вил, обавештајац британског Министарства иностраних послова. Пре рата Вил је био новинар, дописник из Пољске, Немачке, Бурме, Индије. Кад је његова земља ушла у рат, постао је британски војни саветник бурманских герилаца који су се борили против Јапанаца. Овог пута пошао је на специјални задатак у један одред пољског покрета отпора код Крајове. Носио је тајне планове за заједничку борбу против Немаца.

Немачка обавештајна служба успела је да сазна ко је први путник који је напустио авион, исто тако и други. Знала је да постоји и трећи, али њега нико није видео. А онда се десило нешто неочекивано.

4 Док је авион, на путу

ТРЕЋИ ПУТ

ВЕЛИКИ ОБАВЕШТАЈЦИ

СОВЈЕТСКИ ОБАВЕШТАЈАЦ
КАПЕТАН БОРИС КАЛГИН
ПРОВЕО ЈЕ ЦЕО РАТ У НЕМАЧКОЈ УНИФОРМИ. ОБЈАВЉУЈЕМО ЈЕДАН ЊЕГОВ ДРАМАТИЧАН ДОЖИВЉАЈ.

према Пољској, летео изнад Крима, упao је у олују. Пилоти су узалуд улагали крајње напоре на одрже курс, авион је изгубио оријентацију. Нашao се изнад окупираног дела Крима. Одједном су загрмели немачки притивавионски топови. Авион је плануо, летео као буктиња кроз ноћ и срушио се у Албати на Криму.

Гестапо и Абвер изашли су на лице места и констатовали да последњег путника — нема! Почела је велика потрага, претраживање поља и шума, али од капетана Вила ни трага ни гласа. Као да је у земљу пропao.

— Ето, то смо сазнали о Енглезу прислушкујући немачке радио-станице — завршио је Рогочев. — Ноћас су нас, међутим, и Британци обавестили о капетану Вилу. Траже да га спасемо и пребацимо у Пољску. Разумеш ли сада, Калгине! Вил не сме пасти у руке Немцима. Мораш га спасти, по сваку цену...

Издајник из Јалте

Размишљао сам како сам желећи слободу улетео у најгору гужву али сам наглас, као и сваки дисциплиновани обавештајац, изговорио:

— Добро, мајоре! До сада сам био Карло Вајс, а како ћу се од сада звати?

— Сада ћеш бити наредник Сасе. Слични сте. Он стварно постоји, али у нашем заробљеништву. Ти

ћеш поћи у Јалту. Преко твоје сестре уредили смо целу ствар. Она је оперисала неког немачког официра и преко њега издејствовала да уђеш у специјалну потерну јединицу која трага за Вилом. Буди опрезан јер Вил зна много о наредним операцијама у Бурми против Јапанаца. Зна сувише и о пољском покрету отпора и о намерама своје владе и обавештајне службе. Немци би платили сувим златом само да га се дочепају... Вероватно се спасао падобраном из запаљеног авиона и негде се крије.

Нисам имао другог избора. Исте ноћи кренуо сам за Јалту. Олга је заиста успела да ме убаци у специјалну јединицу која ће трагати за Вилом. Ја сам чак добио задатак да припремим групу војника за овај подухват.

Сутрадан је од Абвера стигла вест која је одјекнула као бомба — виђен је капетан Вил! Био сам запрепашћен. Видео га је неки наш издајник на обали Јалте, али док је он обавестио Абвер, Вил је нестао без трага. Сада сам још више био спреман да учиним све да Вил не падне у руке непријатељу.

Цео Крим био је на ногама. За Вилом су трагали партизански одреди. Абвер и Гестапо били су непрекидно у покрету. И „моја“ специјална јединица Вермахта трагала је за њим. Кога год смо сумњивог ухватили, настојао сам да разговором са њим не бих ли по опису препознао Вила и благовремено га извукао из канџи немачке тајне полиције.



Ситуација је наједном дошла до другог обрта. Један наш човек обавестио је Рогочева да је разговарао са Вилом у Јалти, да му је обећао помоћ ако га касније потражи по имену, на истом месту. Обрадовао сам се. Значи, нису све наде изгубљене.

Сјасоносни шамар

У моју канцеларију бану курир. Стао је мирно и салутирао;

— Господине наредниче, јавите се господину мајору...

Зашто ли ме зове? Кроз главу ми је свашта пролазило. Ипак, одмах сам пошао. Тамо сам затекао оног издајника који је у међувремену и даље упорно трагао обалом Јалте веру-

и да се Вил налази у близини.

— Господине мајоре, наредник Сасе на располагању.

— Хајдемо до њега, подрум! — рече он и тројица пођосмо.

Чим су се враћали у Јалту, замало нисам изгубио. Угледао сам девојку, тогodiшњу Нађу Акирију, из села Кучек — женбаши коју сам пре рата не само познавао него и — волео! Једва сам сачувао хладнокрвност и покушао да се држим круто, као прави Немац. Али, она ме је одмах препознала и са пуно огорчења викнула.

— Издајниче! Нашao си своје место међу фашистима!

Онај стварни издајник који је девојку и стрпао у затвор, мислећи да се Нађине речи односе на њега, приђе јој и ошамари. О-

НИК ЈЕ НЕСТАО

дахнуо сам. Нико на мене није посумњао.

— Она зна све о Енглезу — тврдио је издајник.

— Хоће ли да говори? — упитао је мајор.

— Зна немачки, али неће ништа да каже — љутио се издајник.

— Рећи ће она све — закључио је мајор гледајући у лепу Нађу. — Од данас је под мојом заштитом и да је нико није ни пипнуо.

ви, Сасе — окрете се мајор мени — постарајте се о њеној исхрани!

Ово је било више него што сам могао да очекујем.

Кад сам јој донео ручак, отворено сам јој испричао у каквој сам мисији. Нашао сам начина да је убе-

дим. Тада ми се Нађа поверила.

Од првог дана Вил се крије у сиромашној кући њеног оца. Док она није билу ту, пошао је у Јалту у нади да ће сам моћи некако да се пребаци у Пољску. Тада га је и видео онај издајник. Осетивши да су му на трагу, Вил је побегао из Јалте и дуго лутао док није поново нашао на њихову кућу.

У Јалту је сада кренула Нађа на захтев Вила.

Њен је задатак био да пронађе човека који је Вилу обећао помоћ и рекао му своје име. Међутим, није била довољно опрезна. На обали је срела издајника који јој се лажно представио као илегалац. Кад је рекла да зна нешто о Енглезу, позвао је да се склоне на сигурно место и разговарају на мирној одвојеној — у Гестапо! — где је само био мало тактичари, неискусна Нађа вероватно све испричала и ствар би се и по Вилу и по њу завршила трагично...

Мајор сјоро решије

Али, ни сада издајник није мировао. Био је уверењен што је брига око Нађе поверена мени. Упорно је тврдио да ова девојка крије Енглеза у својој кући. Мајор је, међутим, споро реаговао. Желео је да стекне Нађино поверење а то је значило губљење времена јер је она тврдоглаво ћутала. Друго, знао је да Вил нема где да побегне сем да се пробије кроз немачку блокаду Севастопоља и дође унутар утврђења, код црвеноармејаца. А то је било немогуће.

Исте вечери пожurio сам у илегални партијски комитет који се налазио тачно преко пута немачке зграде. Нико осим секретара комитета није знао за моју мисију и кад сам, онако у немачкој униформи, изградио од другова у ходнику да ме пријаве секретару комитета, бацили су се на мене и разоружали. Како су ме увели код секретара он је, на опште запрепашћење, скочио и загрлио ме. Остали нису могли да дођу себи...

Пришао сам прозору и погледао кроз завесе. Видео сам издајника како жури у зграду Гестапоа да би, по ко зна који пут, тврдио да девојка крије Ен-

глеза. Тај је стварно био досадан као стеница.

И овде је главна тема разговора био Вил.

Гестапо решава »Случај Енглеза«

Секретар комитета пренео ми је поруку мајора Рогочева. Мој шеф је већ припремио решење целог случаја ако дознам где се Вил налази. Ја сам имао да одмах пођем по Вила, а комитет је одлучио да ослободи Нађу из затвора.

Ноћу сам напустио град.

... Док сам се приближавао Нађиној кући, приметио сам Вила који је излетео кроз врата и заузео заклон. Припремао се за одбрану. Брзо сам му објаснио ко сам и зашто сам дошао. Одмах смо се зближили.

... На улицама Јалте, које су врвеле од Немаца, пронашао сам есесовца који је фантастично лично на Вила. Једна наша група исте вечери га је убила и обукла у Вилово одело. Ништа нисмо заборавили. У цепове смо ставили сва Вилова документа и слику његове девојке из Индије. Кад је „моја“ потерна јединица пронашла леш, Гестапо је био ван себе од среће. Најзад је „Случај Енглеза“ био решен. Следећа вест коју сам чуо није била мање радосна: ударна група извршила је препад на немачке стражаре и ослободила Нађу!

Мој задатак био је готов. Сад сам био сигуран да сам завршио „војничку“ каријеру код Немаца и да ћу најзад добити борбени задатак међу својима. Кад сам се јавио мајору Рогочеву, он ме је загрлио и рекао:

— Ево ти немачка униформа за капетана Вила, уредне исправе на име немачког инжењера који је „побегао“ из нашег заробљеништва. Ти ћеш поћи са њим. Нико га сигурније неће пребацивати кроз немачке линије.

Шта сам могао. Пошао сам у Пољску са Вилом. Тамо сам се јавио другом обавештајном центру и до краја рата остао „немачки подофицир“.

ДИКАН и ШПИЈУНИ

Н. ЛЕКИЋ

А. СРЕДАНОВИЋ

СТРОГО
ПОВЕРЉИВО



ПЛАС О
КОЗМЕТИЧАРКИ
ИЗ
ИНОСТРАНСТВА
КОЈА СТВАРА
ЧУДА СТИГАО
ЈЕ И ДО
КРАЉИЦЕ
ЈЕС-МИНЕ
КОЈА ЈЕ ПОЖУРИЛА
У САЛОН ДА
ЈОЈ УРЕДЕ
ФРИЗУРУ ЗА
САРМАТИЈАДУ
(ДАН САРМЕ).

ХТЕЛА БИХ
НЕШТО СПЕ-
ЦИЈАЛНО,
ШТО НЕМА
НИКО!

БИКЕТЕ УСЛУ-
ЖЕНИ АЛИ ПРВО
ДА ВАМ ПОКА-
ЖЕМ НАЈНОВИЈА
ВИЗАНТИЈСКА КОЗ-
МЕТИЧКА ДОСТИГ-
НУБА!



ШТА
ЈЕ
ТО?

ОВО ЈЕ ДЕСМРААНС
ПРОТИВ НЕПРИ-
ЈАТНИХ МИ-
РИСА!

ПУФ!
ПУФ!
ПУФ!

ОЛОВКА ЗА
ПРАВЉЕЊЕ ВЕШ-
ТАЧКИХ МЛА-
ДЕЖА!

ДИВНО! А
ЗАШТО ЈЕ
ТАКО ВЕ-
ЛИКА?

ОВО ЈЕ
KING SIZE
ЗА ВАС, А ИМА-
МО И МАЊЕ!

ИМАМО И БРКОШТРЦ
КОЈИ ОПУШТЕНЕ БР-
КОВЕ ДРЖИ УС-
ПРАВНЕ ЦЕО
ДАН!

ОДМАХ МИ ДАЈТЕ
ЈЕДНО ВЕЛИКО
ПАКОВАЊЕ! ОДУ-
ШЕВИКЕ МОГА СУ-
ПРУГА КОМЕ БРЦИ
СВЕ ВИШЕ
ПАДАЈУ!



ИМАМО И ЛАК
АНТИДЛАК, ОСЛОБА-
БАМО ЛИЦА ОД БУБУ-
ЛИЦА, (ИЗВИНИТЕ)
И СПРЕЈ ПРОТИВ
МУВА И БУВА...

ЖЕЛИТЕ ЛИ, ВЕЛИЧАЊСТВО,
ДА СЕ ОСВЕЖИТЕ
СПРЕЖОМ ШУМ-
СКОГ ВАЗДУ-
ХА?

ДА
ПРОБАМ
И ТО!



АХ! МАЛО МИ
СЕ ПРИДРЕ-
МАЛО...

САМО СЕ ВИ ОДМО-
РИТЕ, ВЕЛИЧАЊСТВО.
ЗА ТО ВРЕМЕ
НОГИКИРКА ЋЕ
РАДИТИ СВОЈ
ПОСАО...



ГОТОВА ЈЕ! ОВАЈ
СПРЕЈ ЈЕ ДЕЛОВАО
КАО СЕРУМ ИСТИНЕ
И САД ЋЕ МИ РЕ-
ГИ СВЕ. КАЖИТЕ
МИ БРЗО ФОРМУ-
ЛУ ЗА ПРАВЉЕ-
ЊЕ САРМЕ!

ТРЕБА УЗЕТИ
ВЕЛИКИ ТУЧАНИ
ЛОЊАЦ И
СТАВИТИ НА ДНО
РЕД КИСЕЛОГ
КУПУСА...

ДАЉЕ...
ДАЉЕ...

... НА ПОЛА КИЛО-
ГРАМА МЕШАНОГ
МЛЕВЕНОГ МЕСА
ИДЕ 6 ДЕКА
ПИРИНЧА...

УРА! ИМАМ
ФОРМУЛУ! САД
САМО ДА ЈЕ ПРО-
БУДИМ, НИШТА
НЕЋЕ ПОСУМЊА-
ТИ!



ВЕЛИКИ СТРАХ



**НА ВИСИНИ ОД 80 МЕТАРА ЈЕДРИЛИЦА
СЕ ОДЈЕДНОМ ЗАТРЕСЛА И, КЉУНА
ПОВИЈЕНОГ ПРЕМА ЗЕМЉИ, ПОЧЕЛА ДА
ПРОПАДА ВРТОГЛАВОМ БРЗИНОМ.**

одлепе од земље и не постигну потребну висину у ваздуху — око 350 метара. Тада ће се сајла откачити и једрилица ће једно време кружити у ваздуху, а онда се спустити на земљу. То је дизање једрилице помоћу ауто-витла. Наставник Драгомир Пековић, с којим је требало

вуши, храбри ме. Кабина се затвара. Крећемо!

Једино што сам осећао у том тренутку била је не-сносна врућина. Руке су ми влажне, знојаве. Држим их на командној палици и чекам наређење. Точкови једрилице све се брже котрљају по земљи. Ускоро се зачуо глас на-

изнад земље једрилица се поново затресла. Кљун јој се за тренутак подигао и изгледало је као да ће се пропадање зауставити. Касније сам сазнао да је то наставник иза мене активирао резервне команде, али било је касно. Пропадали смо још секунд, два, можда пет кад смо уз шкрипу и ломљаву ударили о земљу. Као у полусвести опраштао сам се од живота.

ИЗБОРА НИЈЕ БИЛО

Али, жив сам, још на оном седишту за које су ме чврсто везали! Кроз не колико тренутака споља отварају кабину и извлаче нас. Није нам ништа, ни мени ни наставнику, али ја тога још нисам свестан. Онај језиви страх још је у мени, тера ме да вриштим. Сав ван себе, ваљам се по трави, чупам је.

Другови су око мене, дозивају ме, умирују и ја, мало-помало, долазим себи. Прво сам потражио погледом наставника и видео га како певуши као да се ништа није догодило. Њему то није први пут.

Недалеко од нас лежала је једрилица „летов“ накривљена на једну страну. Била је још читава, само са једним напуклим крилом. Желео сам да побегнем од ње и да више никада не полетим.

Већ истог дана поново су ме прозвали да се припремим за узлетање. Нисам хтео ни да чујем за то, али другови су ме увукли у једрилицу и затво-

ГОТОВ САМ!

Рано ујутру 8. јуна 1970. године са друговима из другог разреда Ваздухопловне гимназије „Маршал Тито“ у Мостару кренуо сам аутобусом за Иванград. Био је крај школске године, али пре одласка на распуст требало је да обавимо школску праксу. За наше прве самосталне летове је држицама одређен је аеродром аероклуба „Иванград“ код Иванграда.

Знао сам да ћу једног дана, седећи за командама неке једрилице, морати да се винем у небо и радовао се томе, али и плашио се. Тако је било и сада. Што се више приближавао тај дуго очекивани тренутак, нека чудна стрепња у мени била је све јача.

ЈА САМ СЛЕДЕЋИ

Већ првог дана на аеродрому „Иванград“ почела су узбуђења. Наш инструктор, чувена једриличарка Олга Шошкић, повела нас

је да видимо једрилице. Кад сам угледао три пре-красне беле „небеске птице“ „летов“, „либис-17“ и „цирус“, срце ми је заиграло. Али, тога дана упознаћемо се само с њиховим инструментима и вежбати на земљи одржавање равнотеже, а полетећемо тек сутра.

Најзад, дошао је и тај дан. Било је још рано јутро кад смо почели ужурбаном да се припремамо: облачили смо комбинезоне, стављали кациге и осталу опрему. А онда смо, подељени у три групе, пожурили свако према својој једрилици. Ја сам се налазио у групи која је требало да лети једрилицом „летов“.

Најпре смо изгурали једраницу из хангара на аеродром, а затим једну снажну машину, сличну трактору, поставили на око четири стотине метара од ње. Ова машина са 260 коњских снага и 500 метара челичне жице, такозване шлеп-сајле, на сваком од два котура вући ће наше једрилице док се не

да лете другови из моје групе, давао је последња упутства. Летење је могло да почне.

Прозван је први из групе. Другови му стављају падобран и везују га за седиште једрилице. Сада затварају кабину и неко даје знак да је једрилица спремна за узлетање. Пратим је погледом док се полако одваја од тла. Само за четири минута биће поново на земљи, а ја сам следећи!

ОВО ЈЕ МОЈ ПОСЛЕДЊИ ЛЕТ!

Да бих се ослободио тре-ме, закопчавам комбинезон, затежем га, проверавам кацигу. Срце ми поиграва у грудима. „Летов“ се већ спушта и другови ми стављају падобран и прате ме до једрилице. Док ме везују за седиште, наставник Пековић који се налази за резервним командом иза мене весело пе-

ставника: Вуци!

Повукао сам палицу и једрилица је почела полако да се одваја од земље. У грудима ми је постало одједном невероватно тесно, а у грлу суво, али полако се смирујем.

Казаљка на брзомеру показује 75 километара на час, а на висиномеру бројке се брзо смењују: 10... 20... 30! Пењали смо се десет метара у секунди.

У тренутку кад смо били на висини од 80 метара и кад сам готово престао да се плашим, одједном се нешто догодило. Једрилица се затресла и нагло повинула кљуном према земљи. Шлеп-сајла се откачила, или пукла, пре него што смо постигли потребну висину па смо вртоглавом брзином почели да пропадамо.

У паничном страху пустио сам и ручне и ножне команде и остао на седишту нем, укочен и беспомоћан. У глави ми је била само једна мисао: ово је мој последњи лет!

На око двадесет метара



рили кабину. Избора није било. Оних неколико минута, док смо се пели и по сле „школског круга“ на висини од 350 метара по свим прописима спустили на земљу, провео сам сав грчу. Наставник Пековић је и овог пута певушио.

Да ме тога дана нису на терали да уђем у једрилицу, ко зна да ли бих икад скупио храброст да поново полетим. А овако, летење ми је ушло у крв. Укупно 75 пута одлепливао сам се са једрилицама разних типова са земље и успешно се спуштао. Све док се после ваздухопловне гимназије нисам уписао на економски факултет.

Славко Кос, студент
Моше Пијаде 3, Ада

(Хонорар: 250 дина.)

СТОЛИ

НАМЕШТАЈ КРОЗ ВЕКОВЕ

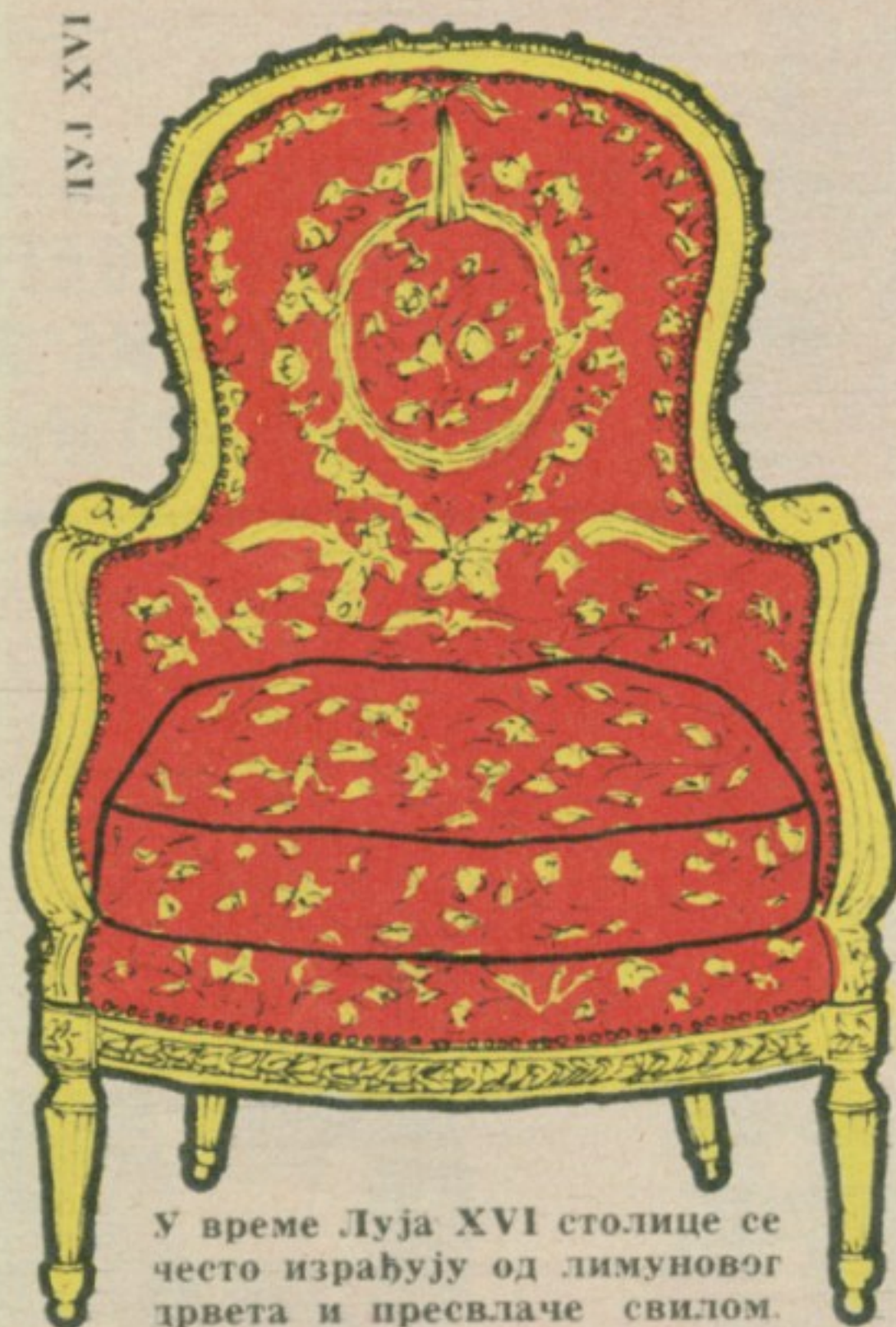
У изради намештаја, нарочито столица које су се током времена брзо усавршавале и прилагођавале намени, јевтиније дрво, метал, трска и разни синтетички материјали потиснули су скупоцени махагони и абонос или лимуново и орахово дрво. Чак и за оне који прате моду у намештају важно је да је столица удобна, а не само декоративна. Због тога се производе столице чији облик одговара облику и положају људског тела за време рада или одмора

ЧИПЕНДЕЛ



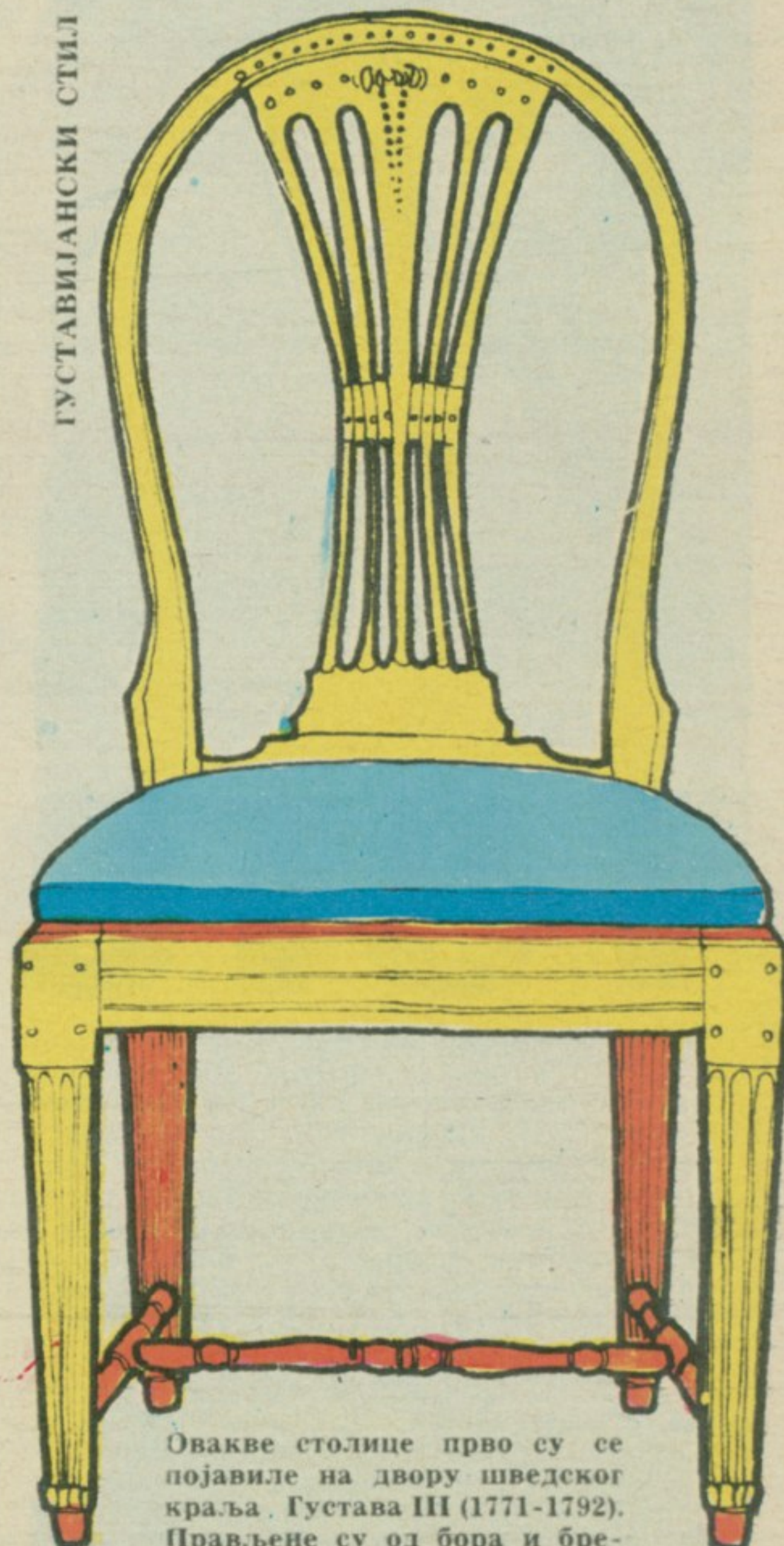
Грпезаријска готска столица из времена Томаса Чипендела. Израђена је од махагонијевог дрвета којим су се Енглези снабдевали са Антила

ЛУЈ XVI



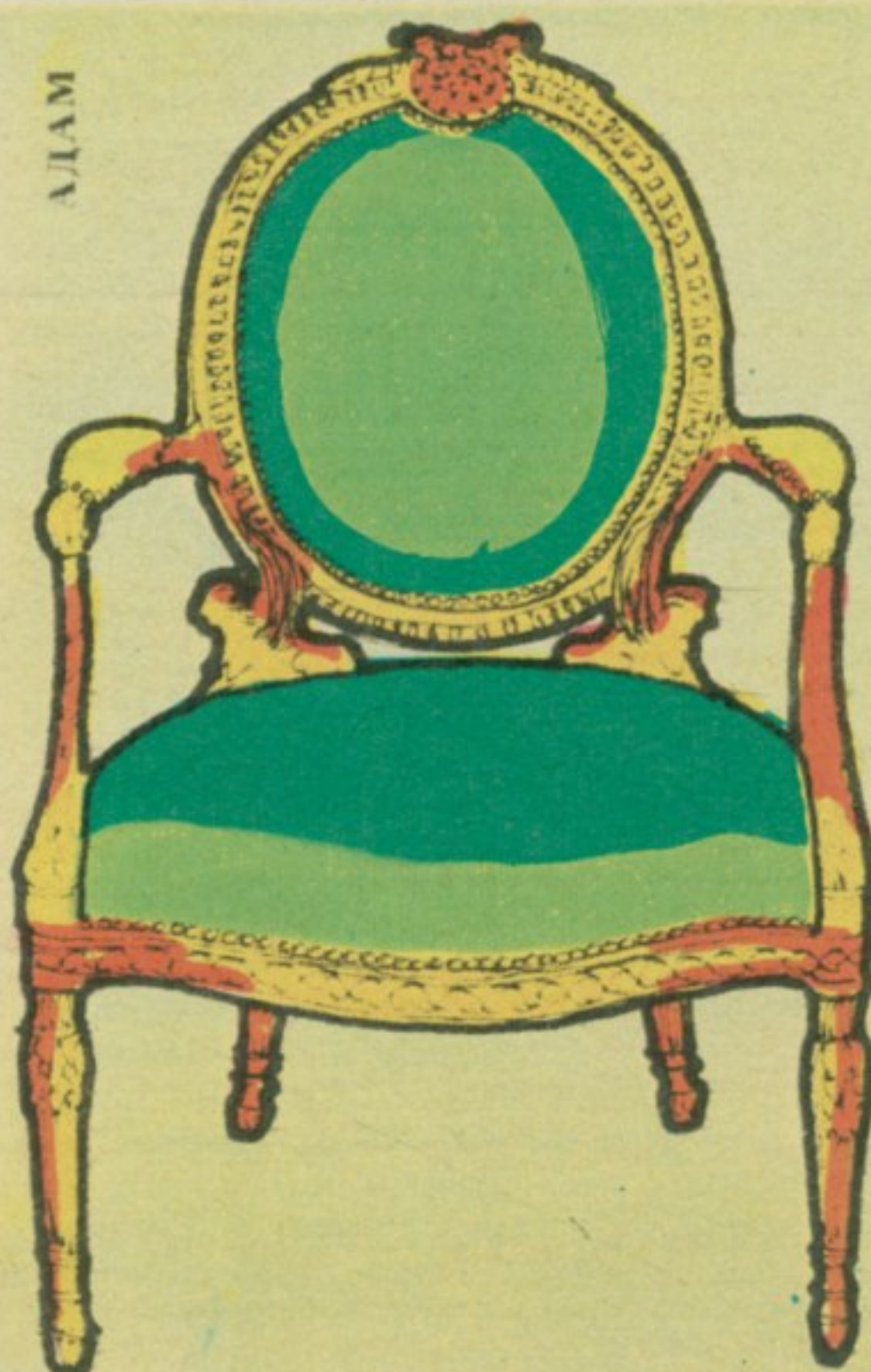
У време Луја XVI столице се често израђују од лимуновог дрвета и пресвлаче свилом. За разлику од стила Луја XV тиније су сада мање вијугаве

ГУСТАВИЈАНСКИ СТИЛ



Овакве столице прво су се појавиле на двору шведског краља, Густава III (1771-1792). Прављене су од бора и бреје и бојене светлим бојама.

АДАМ



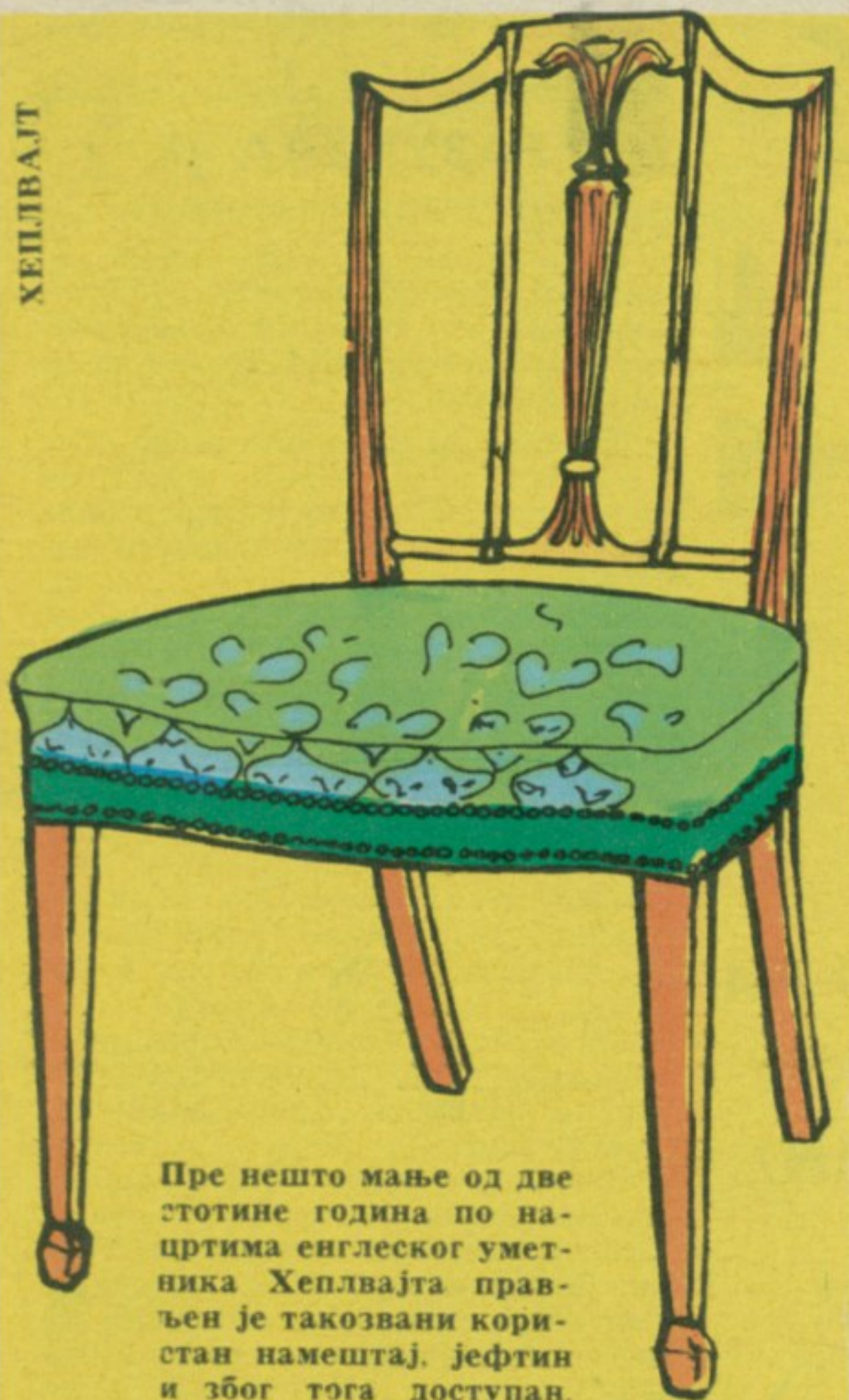
По нацрту Роберта Адама 1777. израђена је ова фотеља од дрвета са позлатом и пресвлаком од атласа.

Готово сви стилови у изради намештаја носе у себи и одлике других стилова. Ово је чипендел столица, али орнаментика на њој је кинеска.



ИЦА ЗА СНОВЕ

ХЕПЛВАЈТ



Пре нешто мање од две стотине година по на-
цртима енглеског умет-
ника Хеплвајта прав-
љен је такозвани кори-
стан намештај, јефтин
и због тога доступан.

БИДЕРМАЈЕРА

ЕПОХА



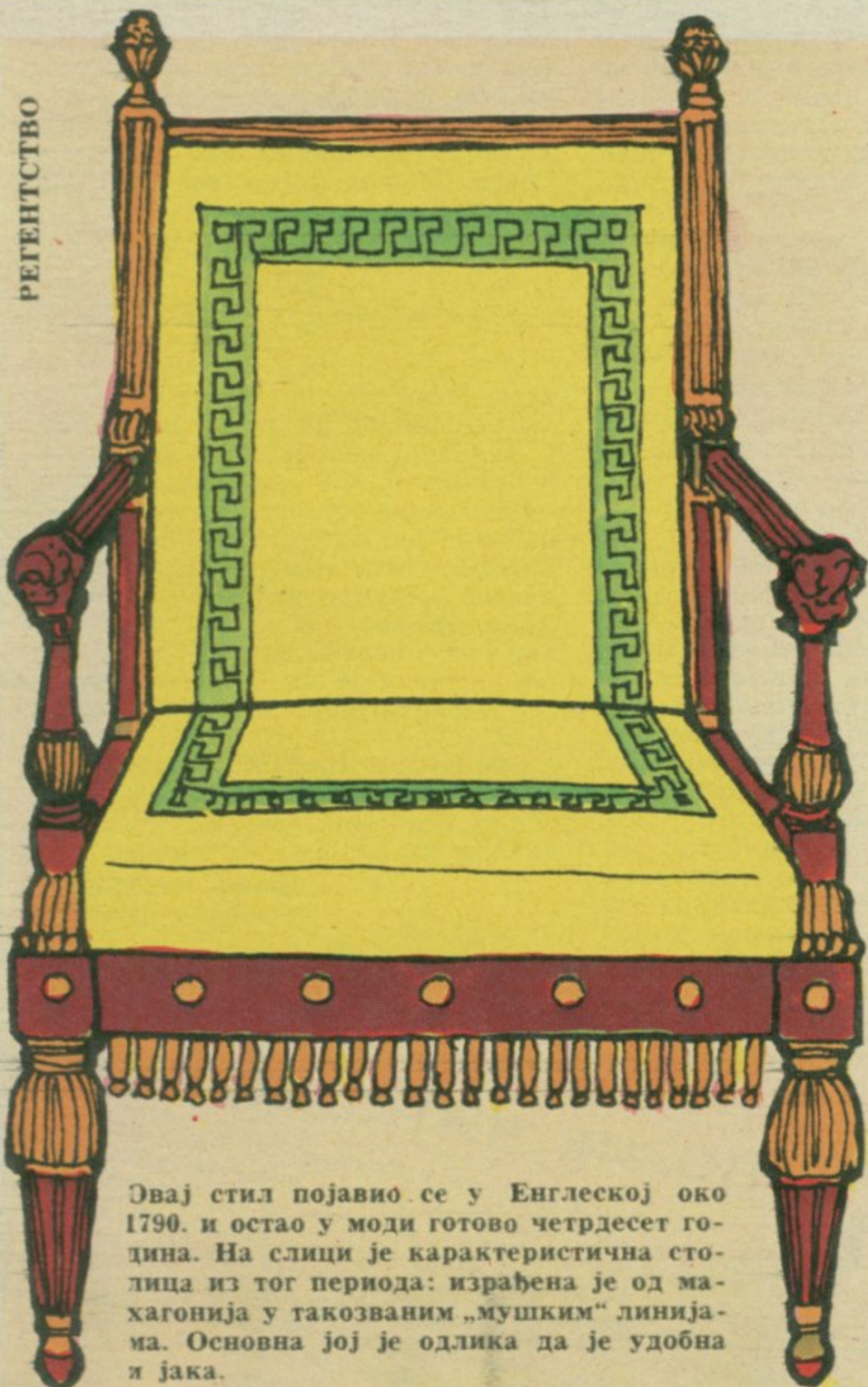
Почетком XIX века овакве столице од
брезе, јавора, дрвета дивље трешње или
од махагонија користили су углавном
богати Немци и Аустријанци. На царском
двору у Бечу у то време цењен је наме-
штај чувеног мајстора Гејера из Инс-
брука.

ВИКТОРИЈАНСКИ СТИЛ



Дрпезаријске и салонске сто-
лице са заокруженим насло-
ном типичан су део намешта-
ја викторијанске епохе. На
слици је једна таква столи-
ца коју су израдили Рајт и
Менсфилд око 1880. године.

РЕГЕНТСТВО



Овај стил појавио се у Енглеској око
1790. и остао у моди готово четрдесет го-
дина. На слици је карактеристична сто-
лица из тог периода: израђена је од ма-
хагонија у такозваним „мушким“ линија-
ма. Основна јој је одлика да је удобна
и јака.

САВРЕМЕНИ ПОКРЕТ



Да би биле удобније и практичније
за одређене прилике столице се
данас израђују у необичним обли-
цима, а намењене су за рад, за
опуштање, за одмор и за — снове!

САМЛЕЋЕ МЕ КАМЕЊЕ!

ПРИЧА ИЗ ЖИВОТА



СТРУЈА МЕ ЈЕ НЕЗАДРЖИВО ВУКЛА КРОЗ КАЊОН, ПРАВО НА ВОДЕНИЦУ. ОДЈЕДНОМ САМ НА ОБАЛИ ПРИМЕТИО КРУПНО ЦРНО ТЕЛО КОЈЕ ЈЕ ТРЧАЛО. ПРЕПОЗНАО САМ ДАНУ.

Док смо у кола убацивали све што нам је потребно за пецање, ковао сам у глави један план не усуђујући се да га кажем гласно. Како да наговорим оца да поведе Дану кад он као прави риболовац ужива у миру и тишини и уме сатима да не проговори реч, а наш велики вучјак више од свега воли да трчи и скаче у воду плашећи рибу. И сад ми се, док сам спремао штапове за пецање, Дана радосно врзмала поред ногу и заповедала игру. Било би дивно да је поведемо.

Кад сам то пред сам полазак предложио оцу, само се намрштио и одмахнуо главом. Излазећи из гараже, чули смо тужно Данино завијање. Још једном сам замолио оца да и Дана иде. Мало се замислио а онда климнуо главом у знак пристанка. Радосно сам узвикнуо и отрчао по пса.

Возили смо се према реци. Сео сам на предњем седишту милујући Дану која се склупчала крај мојих ногу.

СТЕНА ИМА КРАЈ

Стигли смо. Ја и Дана смо одмах истрчали и почели да се јуримо по мокрој трави. Били смо раздрагани, опијени свежим ваздухом и светлוצавим капима које су висиле на повијеној трави. Кад ме је отац позвао да му помогнем да изнесе ствари, појурио сам, а за мном Дана скакућући.

Добио сам штап којим ћу пецати, отац је узео свој прибор и пошли смо према реци. Отац први, ја за њим и на крају Дана. Чинило ми се да је никад нисам видео срећнију. Поред реке смо застали прилично изненађени: од синоћне кише вода је надошла и била доста мутна. Отац је нешто прогунђао и пошао да одабере место за пецање. Стигли смо до једне воденице. Испред ње протезао се кањон из ко-

га је до нас допирао мукли хук набујале воде.

— Биће боље да обиђемо кањон и дођемо пред његов улаз — рекао је отац. — Тамо је, ваљда, вода мирнија. — Без речи сам кренуо за њим. Знао сам да је искусан риболовац а и добро је познавао реку. Пробијали смо се према другом крају кањона бришући лице од капљица које су са грана падале по нама. На други крај кањона изашли смо скоро мокри.

Забацили смо удице и уживајући у топлоту сунца чекали да риба загризе. Прошло је извесно време, али од рибе ни трага. Ја сам расположено жмиркао на сунцу не секирајући се баш много што ми се пловак успавао. Али, оцу је то сметало. Одлучио је да пође узводно и потражи боље место.

— Река је овде исувише брза — рекао је одлазећи. Остали смо сами, ја и Дана.

Још раније открио сам у води једну стеноу уза саму обалу, па сам решио да се пребацим на њу јер ми је на обали сметало што ми штап при забацивању удице у воду запиње за грање. Засукао сам ногавице и загазио до чланака у хладну реку. Изненадила ме јачина струје. Како ли је тек на средини, помислио сам, бацајући удицу.

Одједном, пловак је задрхтао. Риба гризе! Полако сам кренуо преко стеноу пуштајући да матица носи пловак. Али, заборавио сам да стена има крај!

ЦРНА ЊУШКА

Нашао сам се у води тако изненада да ми је у широм отвореном уста ушла велика количина воде. Нисам стигао ни да викнем. Кад сам изронио, пружио сам руке према стени, али на мој ужас, он је већ била далеко. Захватила

ме је матица и понела према средини реке. Паника ме обузела. Кањон ми се са својим високим литицама приближавао све више. Почео сам да вичем и млатим рукама по води не бих ли се докопао обале пре улаза у кањон. Нисам био баш добар глљивач, поготову не у помахнитој реци, али страх ми је давао снагу. Одједном сам на обали приметио крупно црно тело које је трчало за мном. То је била Дана! Учинило ми се да чујем њен лавез. Помислио сам да је зовнем, али чинило ми се да то не води ничему. Звао сам оца мада ме он није могао чути! Плакао сам, викао, батргао се и — некако ипак успео да се приближим обали.

Река се пред сам улаз у кањон сужавала. Ту сам видео своју шансу. Млатећи рукама доспео сам до обале. Међутим, она је била висока, каменита, нисам имао за шта да се ухватим и задржим. Одједном, изнад мене се указала црна Данина њушка. Инстинктивно сам пружио руку према њој гледајући је молећиво очима замагљеним од суза. Не оклевајући ни часак Дана је зграбила моју руку. Како је само њен топли дах одударао од ледене воде која ме је вукла! Осећао сам Данине оштре зубе и молио је да ми не пусти руку. На жалост, све је то кратко трајало. Рука ми је полако клизнула из њених чељусти и матица ме је поново повукла према средини реке.

Био сам избезумљен. Већ сам се налазио у кањону. То је крај, помислих.

РАЗУМЕЛА ЈЕ

Панично сам погледао према каменитој обали. Изненађен, приметио сам Дану која је и даље упорно пратила моје тело. То као да ме је охрабрило.

Трудио сам се да што више приђем обали мада од тога нисам имло неке користи пошто је струја била јака. У жељи да се задржим сзе сам руке изрезао о оштре бридове, али бол нисам осећао. Највише сам се плашио воденице на крају кањона, а он није био дугачак. Одједном сам зачуо снажан лавез. Дана је лајући у мом правцу трчала обалом. Почео сам да је зовем. Воденица се све више приближавала. Био сам исцрпљен до последњег атома снаге. Све ми је изгледало безнадежно. Дана као да је предосетила шта се са мном збива, трчала је самом ивицом обале. У једном тренутку нашла ми се надокхват руке. Зграбио сам је за уво, а затим за бујну длаку на врату. Она као да је то и хтела. Укочила се у месту чврсто упрвиши предње ноге о камениту обалу. Осећао сам како се заносим. Тело ми је ударило о обалу. Испружио сам леву руку и, ослонивши се на лакат, допола се успентрао на обалу. Онда сам се брзо целом својом тежином испружио на оштро камење. За све то време грчевито сам стезао Дану за крзно на врату. Тек кад је тихо зацвилела, ја сам је пустио. А онда сам почео да повраћам блутаву воду. Сузе су ми текле низ лице од среће. Нисам могао веровати да сам жив!



У том тренутку дотрчао је и отац. Неки сељанин му је рекао да му се учинило да је чуо неку вику у близини кањона. Био је блед и избезумљен. Скинуо је кошуљу и почео да ме брише. Ја сам и даље плакао: још ни сам свестан да сам спасен. Онда сам се истраго из очевог наручја и потрчао према Дани. Желео сам да је загрлим, али она, мислећи да хоћу да се играм, почела је да бежи осврћући се. Насмејао сам се и потрчао за њом.

Ово се догодило 1965. године, али ја све још добро памтим као да се збило јуче. Од тада је отац Дану увек водио са нама на пецање.

Џемал Чехајић,
Ирчева 11, Тузла
(Хонорар: 250,00)

ПОЗИВ ЧИТАОЦИМА

Ако сте доживели узбудљив догађај у коме вам је на било који начин помогла питома или дивља животиња, опишите га на 3—5 страница и пошаљите Политичком забавнику, Београд, пошт. факс 124, са назнаком „Мој пријатељ-животиња“. Не заборавите место, време, имена а ако имате и фотографију. Најзанимљивије прилоге ћемо објавити и хонорисати са 250,00 динара.





ЛУКАВИ КАРДИНАЛ МАЗАРЕН СТРПЉИВО ЈЕ ЧЕКАО ДА МЛАДИ РЕГЕНТ ФРАНЦУСКЕ, ВОЈВОДА ОД БОФОРА, УЧИНИ БИЛО КАКВУ ГРЕШКУ ПА ДА СЕ ДОМОГНЕ ЊЕГОВОГ ПОЛОЖАЈА.

БЕКСТВО ИЗ ВЕНСАНСКЕ ТВРЂАВЕ

У животу 26-годишњег плавокосог војводе од Бофора 14. мај 1643. године био је најзначајнији датум. Тога дана, после смрти Луја XIII на француски престо ступио је његов син Луј XIV. Имао је тада свега пет година.

Мали Луј није могао да влада јер је био дете. Зато је требало одредити регента који ће владати до његовог пунолетства. Његов отац, Луј XIII, који се са својом женом Аном Аустријанком никада није слагао, још није био пренет ни на одар, а она је већ објавила окупљеним племићима на двору да ће регент њеног сина бити војвода од Бофора!

Краљичин Љубимац

Анина одлука никада није изненадила јер се на двору већ одавно шапутало

о њеној вези са младим војводом. Можда се од свих највише изненадио сам војвода од Бофора. Ипак, са задовољством је прихватио високу дужност и не слутећи шта га чека.

Нико од окупљених племића није дигао свој глас против краљичине одлуке јер — није смео.

Војвода од Бофора није био омражена личност јер до тада у политичком животу није имао никакву улогу. Био је унук ранијег француског краља Анрија IV, али без права на наслеђе престола, јер је његова мајка била Анријево ванбрачно дете. Међутим, деда није заборавио унука. Оставио му је титулу и посед на коме је војвода безбрижно живео ништа не радећи.

Нови регент није имао дипломатских опоспособности и није се најбоље сналазио у дворским сплеткама и заверама.

Али, оно што је недостајало војводи, имао је кардинал Мазарен коме је лукавство било најјаче оружје и који је помоћу њега

успео да се од скромног италијанског авантуристе вина до самих врхова власти. Животни сан да постане први човек Француске није му давао мира.

Краљица Ана је волела војводу, а ценила Мазарена. Истовремено кад је војводу одредила за регента, Мазарена је поставила за првог министра.

Прва два човека Француске нису се трпела. Војвода је презирао Мазарена, а овај је њега мрзео.

Скупа авантура

Са својих двадесет седам година војвода није имао никакво политичко искуство. Љубав са краљицом Аном није му нимало сметала да одржава сентименталне везе и са војвоткињама од Монбазона и Лонгвила. Мазарен, који је имао само две жеље: да заузме војводино место у срцу краљице Ане и да постане регент, брзо је сазнао за његово неверство. Дошапнуо је то краљици и војвоткиње су морале да се одрекну свог војводе: војвоткиња од Монбазона је протерана из Париза, а војвоткиња од Лонгвила „повукла“ се из „необјашњивих“ разлога на своје имање ван Париза.

Војвода од Бофора наставио је да врши своју регентску дужност све до једног септембарског дана 1643. године када га је, док је у друштву две младе даме излазио из Лувра, заставио капетан краљевске гарде.

— Господине, морам да вас ухапсим по налогу краљице!

Војвода је застао као скамењен. Било је јасно да је то масло подлог Мазарена.

— А колико месеци краљица мисли да ме задржи у затвору? — иронично је упитао капетана.

— Молим вас да пођете са мном! — мирно је поновио капетан, чврсто решен да изврши краљичин налог.

Војводу су одвели у Венсанску тврђаву у предграђу Париза из које је ретко ко излазио на слободу. Мемљиве, мрачне ћелије с вла-

Још неколико метара делило је бегунца од земље. Изненада се оклизнуо.



жним голим зидовима, ломиле су и најснажније људе и претварале их у живе лешеве.

Осветићу се!

У Паризу нико није знао где је заточен војвода од Бофора. Мазарен, који је већ био преузео место регента запретио је смрћу стражарима у Венсанској кули ако било коме кажу да се војвода налази у овој тамници. Плашио се да би неко од војводиних пријатеља могао да га избави. Али ни тиме није био задовољан па је предузео и друге мере предострожности: појачао је стражу, а у војводиној ћелији спавало је неколико Мазаренових

људи да би стално мотрили на затвореника. Несрећном војводи више није било спаса.

Године су протицале. Сваки дан заточеништва био му је дуг као деценија. Првих неколико месеци је беснео, а онда се његов бес све више стишавао и најзад — нестао. Обузела га је отупелост. Али једно га никада није напуштало; жеђ за осветом! Тако је прошло пет година његовог заточеништва.

Иако је постигао све што је желео, Мазарен није био спокојан: плашио се освете. Његов страх претворио се у ужас када је 1648. године чуо да је један астролог предсказао војводиној мајци да ће војвода побећи из тамнице још те године.

Кардинал је био сујеве-ран. Дубоко убеђен да ће се предсказање остварити, позвао је старешину чува-



Капетан краљевске гарде био је одлучан



ра војводе од Вофора, извесног Ла Рамеа.

— Постоји ли могућност да заточеник побегне? — упитао га је.

— Никаква! Чува га мојих осам одабраних људи који ни тренутка не напуштају његову хелију. Из ње не може ни мува да побегне а да они то не примете! Осим тога, стално је ту и мој помоћник Вогримо који војводу мрзи из дна душе.

Те речи су мало умириле Мазарена.

Необичан рођендан

Мазарен је већ био заборавио астрологово пророчанство јер га је Ла Раме потпуно убедио да војвода

од Вофора нема никаквих изгледа на бекство.

Била је недеља, 31. мај. Управник затвора отишао је тога дана по обичају у цркву. Помоћник старешиње Ла Рамеа, Вогримо, одлучио је да баш тада прослави свој рођендан са чуварима у тврђави. Донео је са имања у Понтиевру добро вино, припремио доста хране и позвао чуваре на гозбу. Али да је тог тренутка неком пало на памет да провери чије је имање у Понтиевру са кога је Вогримо донео вино, сазнао би да припада војводи од Вофора!

Ла Раме је био добре воље, па је дозволио да се гозби придружи и војвода. Али, већ после неколико чаша вина чуваре је савладала омамљивост. Старешина чувара Ла Раме је пио веома мало. Био је збуњен када су пијани чувари почели да спуштају главе на

сто, али је било касно да било шта учини. Вогримо и војвода од Вофора бацили су се на њега као тигрови. Брзо су га оборили на земљу, у уста му ставили крпу и везали га.

Вогримо је притрчао торби у којој се налазила велика домаћа паштета коју је донео на гозбу али је није ником понудио. Ножем је расекао паштету и из ње извадио лествице направљене од свиленог конца.

Војвода је брзо стрпао омамљене стражаре и њиховог старешину Ла Рамеа у хелију и залупио врата. Као без душе потрчали су уз стрме камене степенице према једином прозору на кули. Управник затвора сваког часа је могао да се врати из цркве.

— Ставио си главу у торбу да би ме спасао — трчећи поред Вогрима говорио му је војвода. — Зашто?

— Желим да вас спасем јер сам пријатељ ваше породице. Ставио сам у вино прашак за омамљивање. Нисам могао то да учиним раније, јер нисам имао могућности. Само да се извучемо одавде! Сада или никада!

До прозора су стигли у трен ока, закачили су лествице за прозор и спустили их низ зид. Први је сишао Вогримо, после њега почео је да се спушта војвода од Вофора. Био је свега неколико метара удаљен од тла, када му се изненада нога оклизнула. Свом тежином пао је на тврду земљу. Пад је био незгодан. Војвода је сломио десну руку. Ипак, устао је и савлађујући бол потрчао према групи људи који су их са два оседлана коња чекали недалеко од куле. Вогримо и војвода појашаше коње и у галопу јурнуше према градској капији. Ла Рамеа, који је успео да се ослободи веза, испратио их је са врха куле бесним урликом. То је било све што је могао да учини.



Три месеца после свог бекства из Венсанске тврђаве, војвода од Вофора стао је на чело устанка принчеца против Мазаренове власти. Устанак је завршен — споразумом. Војводу је прошла жеља за осветом. Лукави Мазарен, који се у међувремену венчао са краљицом, успео је чак и да се помири са војводом. Учинио је то на вешт начин: поставио је војводу за Великог адмирала Француске и тиме задовољио његову давнашњу жељу — да се бори на мору.

Велики адмирал Француске није војевао. После две победе над либијским гусарима погинуо је у једној бици са Турцима.

Д. А.

НЕЧУЈНИ НЕПРИЈАТЕЉ



Поред чујних звукова које ствара аутомобил у покрету, он производи и нечујне, оне чија је учестаност мања од 16 херцова и које називамо инфразвучима. На први поглед могло би се рећи да

то нема никаквог значаја пошто те звуке не чујемо. Међутим, енглески научници Еварс и Худ тврде да они представљају озбиљну опасност за аутомобилисте. Човека од њих хвата дремеж, оштрина вида му слаби, рефлекс се успоравају, осећај равнотеже губи. Код неког возача инфразвучи изазивају ненормалну узбуђеност и у том стању он губи самоконтролу. Научници засад не могу да кажу како се треба борити против те опасности јер инфразвучи продиру кроз сваку преграду.

САД ЈЕ ВИДИШ...



У Шведској је патентиран метод за производњу хартије која нестаје! Нова врста хартије распада се сама од себе и после шест месеци од ње не остане ни траг тако да је веома погодна за амбалажу.

ЗАШТО СИ ИСПЛАЗИО ЈЕЗИК?

Ако је дете исплазило језик објашњење није потребно. Његово незадовољство, оправдано или неоправдано, изражено је тим поступком потпуно јасно. Али, језик не плазе само непослушна и размажена деца већ и одрасли оба пола и свих узраста, као и неки примати: горице, шимпанзе и орангутани. То је већ појава коју је требало проучити што је и урадио доктор Џон Смит, научни сарадник Филаделфијског универзитета. Пет година провео је на улицама, стадионима, у разним че-



каоницама, аутобусима, парковима, робним кућама и зоолошким вртovima посматрајући људе и животиње. И утврдио је: и код одраслих људи и код животиња потреба да покажу језик јавља се у тренуцима када их неко нагони да учине нешто што не желе или их спречава да остваре неку своју намеру. Поред тога они плазе језик и при усредсређеном раду или решавању неког тешког задатка. Човек ће још исплазити језик покушавајући да возећи уназад паркира свој аутомобил на скученом простору, а мајмун љуљајући се на не баш сигурној грани.

ВАЗДУШНА ЈЕДРИЛИЦА ИЗ СТАРОГ ЕГИПТА



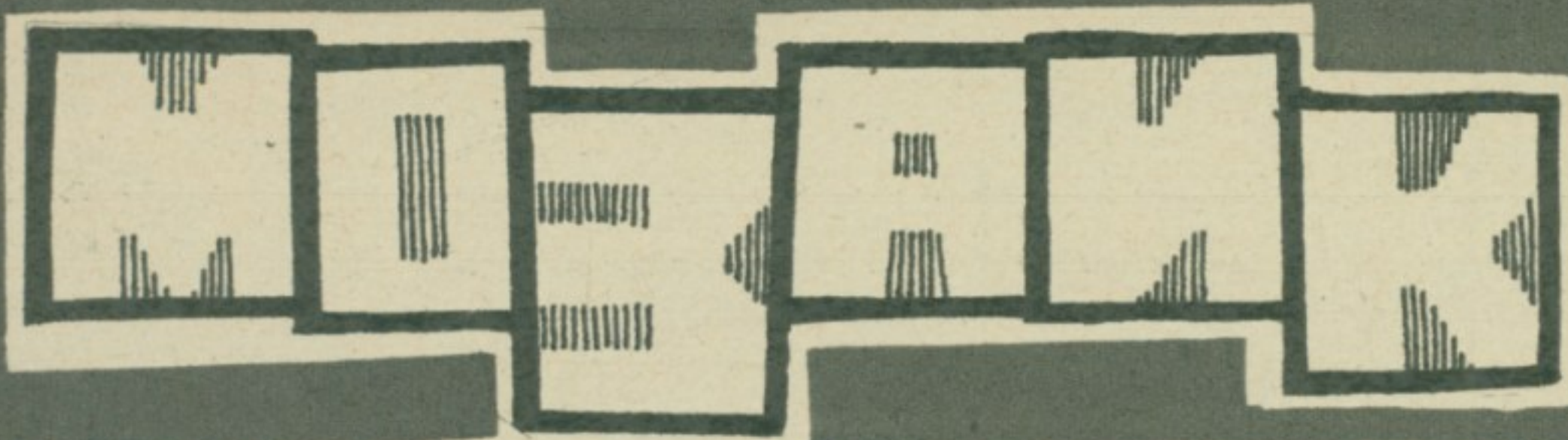
За време великих египатских фараона, који су себи градили гробнице, деца су се играли као и данас. Имала су

лутке, лопте, кликере, коцке, па чак и моделе ваздушних једрилица.

Приликом ископавања у долини Нила археолози су поред накита и разних предмета пронашли и ову тајанствену играчку која се види на слици. Играчка је пренесена у Париз где су начинили њену тачну копију јер је дрвена једрилица била веома крта. Копија старе једрилице одлично лети.

ХОТАР СТРАШНИ





КЛУБ ЖИВИХ ПОКОЈНИКА

Недавно је овакав клуб основан у Њу-јорку. Чланови су за амблем изабрали лобању која се весело смеје. Тајна овог необичног амблема постаје јасна кад се зна да се у клуб може учланити само онај о чијој су смрти радио, телевизија или штампа најмање два пута објавили вест, док њему у то време ни на крај памети није било да умире. Први председник клуба је извесни Гари Дејблтон — њега су средства информисања до сада „убијала“ три пута.



ЧОВЕК СА ЧЕТИРИ ЛИЦА

Дона Фејтоза је много патила. Прошло је двадесет година откако је њен неверни муж побегао од куће и нестао из бразилског града Манауса у непознатом правцу. Отада се о њему није ништа чуло. Сваке године несрећна „бела удовица“ давала је оглас у новинама позивајући блуднога мужа да се врати, али ниједном није добила одговор.

Најзад, ван себе од очајања, Фејтоза је додала оном уобичајеном позиву напомену да је добила у наследство огромну суму новца. То је био прави потез мада је донка мало претерала у погледу величине наследства. На позив о несталом мужу, јавила су се одједном — четворица.



ШТО ГОРЕ — ТО БОЉЕ

По мишљењу познатог антрополога доктора Ликија из Најробија прачовек је успео да преживи и победи у борби с дивљим зверима само захваљујући свом — смраду. У току хиљада и хиљада година, сматра научник, снажни и свирепи месождери оклевали су да у свој јеловник уврсте човека јер је његов мирис био тако различит од свих других припадника животињског света, толико „нарочит“ да је за њих био исто што и стрвина или твор за људе.

ПОЛА ЛИТРА СУЗА



Сузарник — специјална посуда за чување суза — неопходна је свакој жени, исто као пудријера, кармин или марамица — тврде ирански трговци који продају разне дамске ситнице.

Још су римске патрицијке скупљале и чувале своје сузе у нарочитим мерама за запремину. Одавде се овај обичај преселио у Византију. „Сузарнике“ су употребљавали и у султанским харемима јер је постојало веровање по коме сузе помешане с ружином водicom имају лековито дејство. Најзад, у средњем веку „сузарник“ је стигао и у Персију где су њихову садржину сматрали необоривим доказом супружнине верности и љубави кад би глава породице због послова отпутовала на дужи време. У наше време овај варварски обичај је ишчезао, али „сузарници“ опет улазе у моду. Истина, не праве их као некад од кристала већ од обичног обојеног стакла а поред тога имају и широко грло да би власнице могле слободно да ридају а не размажу туш са трепавица. Запремина „сузарника“ је — равно пола литра.



ОПАСНА ГРЕШКА

Кад су у болницу филипинског градића Рохаса довели судију са једне борбе петлова, са многобројним повредама на телу, његове прве речи биле су:

— Вероватно сам погрешно. Требало је да за победника прогласим црног петла. Иначе, зашто би се он бадио на мене?

Ово је судија изјавио чим је дошао свести, три часа пошто је стигао у болницу!

ПИСМА УМЕСТО ЛЕКА



Психолог Нилс Лифсен из Хелсинкија пронашао је веома једноставан начин како да лечи своје пацијенте од брига. Предложио је свима који паде да му пошаљу писмо у коме ће му детаљно описати своје проблеме. Најважније је, по њему, пружити човеку прилику да се исказа.

После извесног времена на скупштини Друштва психолога Лифсену се јавно извинио његов давнашњи противник. Он му је, показало се, исто тако упутио писмо у коме је протествовао против „лифсеновског шарлатанства“. Међутим, чим је написао гневну осуду, учени супарник одмах се смирио и тиме доказао исправност нове методе.

— Нема портебе да се извињавате — доброћудно је одговорио Лифсен — ја та писма ионако не читам...

ТУК НА ЛУК

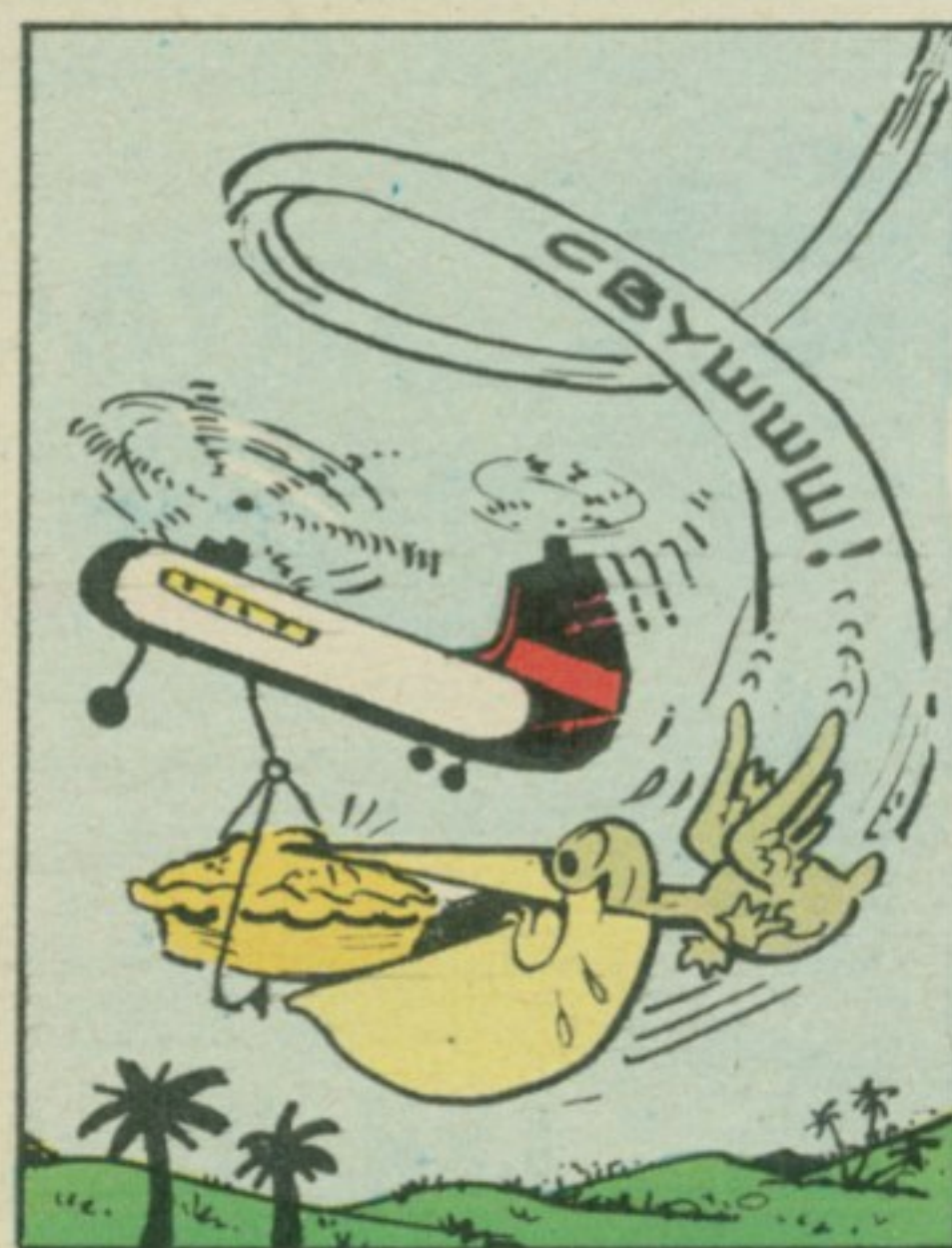
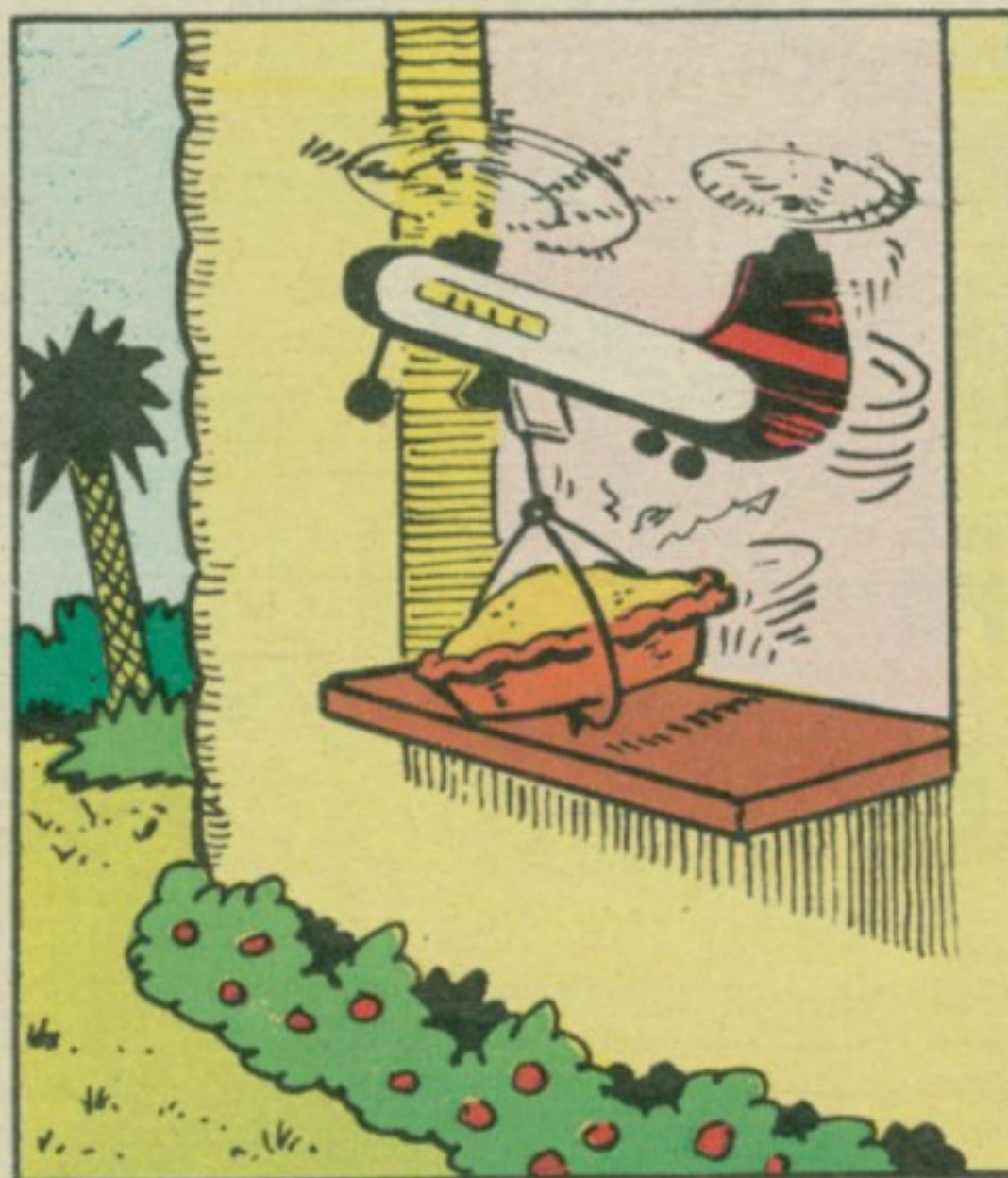
Живот лопова сам по себи пун је опасности и тешкоћа, а још кад се у то умеша и конкуренција, као у америчкој савезној држави Индијани, све постаје још много горе.

Пре извесног времена петорица маскираних разбојника упали су у робну кућу с конфекцијом у Индијанополису и уперили циви револвера у продавце и сигурним гласом објавили:

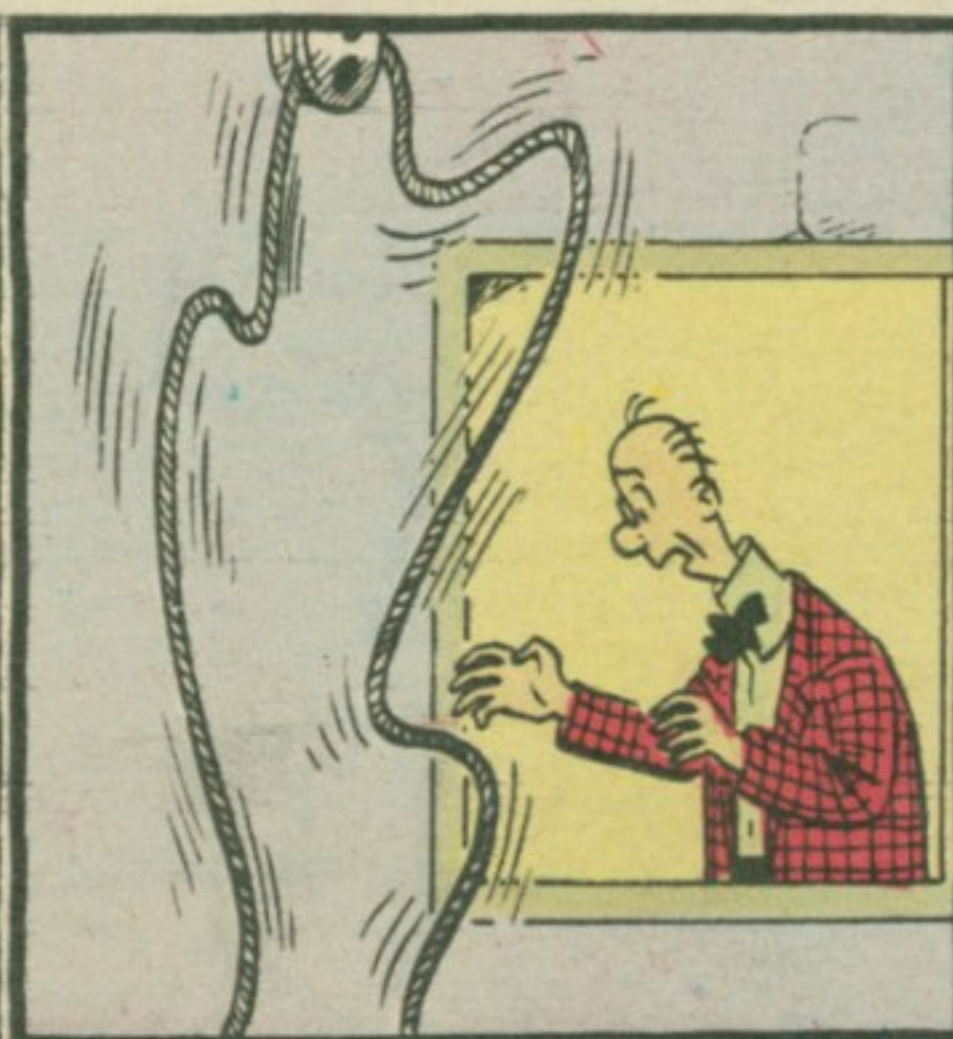
— Сви да сте остали на своје месту! Лову на тезгу! Они вероватно не би били тако хладнокрвни да су знали да је у исто време друга гангстерска петорка, исто тако наоружана пиштољима, провалила у радњу на задња врата. Испоставило се да су снаге изједначене и обе групе застале су



збуњене. Свађа која је избила није довела ни до каквог резултата: нико није хтео да се одрекне свог „права“. И, на крају крајева победници су испали продавци: лопови су се упутили на неко скровитије место да реше своје односе, а новац је остао у каси.



СРЕЋКО



ТАЛИСМАН

Према
Валиеру
Скопу



САРАЦЕН И КЕНЕТ НАСТАВИ-
ЛИ СУ ЗАЈЕДНО
ПУТ ДО ЈЕРУСАЛИМА. И
ПОШТО ЈЕ ПРЕДАО ПОРУКУ
СУЛТАНУ...

ДА ЛИ ТИ СМЕ-
ТА МОЈЕ ДРУШ-
ТВО, ХРИШЋА-
НИНЕ?

НИ-
МАЛО,
ПРИ-
ЈА-
ТЕЉУ.



ЧУО САМ
ДА СЕ
РАЗУМЕШ
У
МЕДИЦИНУ.
ЈЕ ЛИ
ТО
ИСТИНА?

ДА...
А
ЗАШ-
ТО?



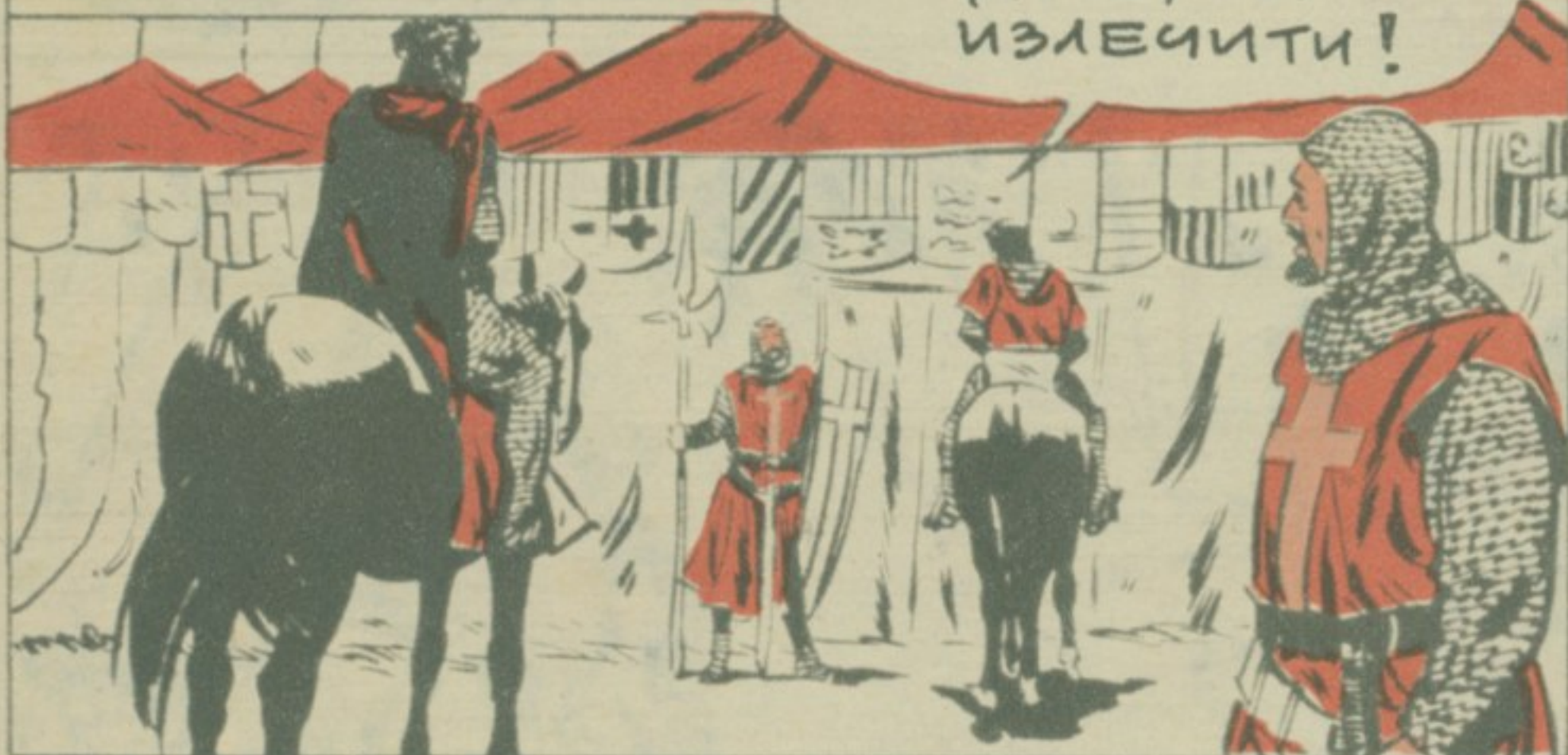
МОЈ КРАЉ ЈЕ ТЕШКО
БОЛЕСТАН. ДА ЛИ БИ
ПОШАО СА МНОМ
ДА ГА
ИЗЛЕ-
ЧИШ?

ДА... АЛИ
ХРИШЋАНИ
МИ ТО НЕБЕ
ДОПУСТИТИ?



ПОСЛЕ НЕКОЛИ-
КО САТИ СТИГЛИ
У ЛОГОР
КРСТАША...

МОРАМ
ОДМАХ ДО КРАЉА!
ВЕРУЈЕМ
ДА ЋУ ГА
ИЗЛЕЧИТИ!



ЈЕСАМ ЛИ ЈА ТО ДОБ-
РО ЧУО? КОЛИКО
ЗНАМ ВИ
НИСТЕ ЛЕКАР
КЕНЕТЕ...

НЕ ЈА, СЕР
ТОМАСЕ... ДОВЕО
САМ САРАЦЕНА
КОЈИ ЋЕ ИЗЛЕЧИ-
ТИ КРАЉА...



ШТА? НЕВЕРНИК
ДА ЛЕЧИ КРАЉА!
КАКО СЕ
УСУЂУЈЕТЕ?

ДОВЕО
САМ
ЛЕКАРА
ДА
ВАС
ИЗЛЕЧИ...



СТРАЖАР ЈЕ БИО НЕО-
ПРЕЗАН И КЕНЕТ ЈЕ
УПАО У КРАЉЕВ
ШАТОР...

ОТКУД ВИ, КЕНЕТЕ?...



ОИ
ЈЕ
САРА-
ЦЕН,
ГОС-
ПО-
ДИНЕ!

ЈЕ ЛИ ТО
ИСТИНА,
КЕНЕТЕ?

ДА, ВИ-
СОСТИ...
АЛИ ВА-
ШЕ
ЗДРАВ-
ЉЕ ЈЕ
ПРЕЧЕ ОД
СВЕГА!



УСКОРО ЈЕ УШАО САРАЦЕН,
ДАО КРАЉУ ЧАШУ ВОДЕ У
КОЈУ ЈЕ ИСТРЕСАО НЕКИ
ПРАХ...



ПАЗИ, КЕНЕТЕ:
СВОЈОМ ПЛАВОМ
ЋЕШ ПЛАТИТИ
АКО МЕ НЕ
ИЗЛЕЧИ!

РАЗУМЕМ,
ВЕЛИЧАЊСТВО!

ХВАЛА
НА
ПОВЕРЕ-
ЊУ,
ХРИШЋА-
НИНЕ.

ЗАРЕКЛИ
СМО СЕ НА
ПРИЈАТЕЉ-
СТВО ДОК
ТРАЈЕ
ПРИМИРЈЕ,
ЗАР НЕ?



РИЧАРД ЛАВЉЕП
СРЦА ИСПИО ЈЕ ЧА-
ШУ И ТОП ТРЕНУТКА
ЗАСПАО. А У
ДРУГОМ ДЕЛУ
ЛОГОРА...

НИСАМ
ВАС
ОВДЕ
ОЧЕКИВАО,
МАРКИЈЕ,
КОНРАДЕ!

НИ ЈА
ВАС
СЛАВНИ
СТАРЕ-
ШИНО
КРС-
ТАША!









КЕНЕТ И ЛАКРДИЈАШ
СТИГЛИ СУ ДО
ЈЕДНОГ УДАЉЕНОГ
ШАТОРА У ЛОРОРУ...



УБИТЕ,
ГОСПОДИНЕ.

ВИДИТЕ
ЛИ, ДРАГА
РОБАКО?
ТАЈ
КЕНЕТ НИЈЕ
СПОСОБАН
ДА ИЗВР-
ШИ
СВОЈУ
ДУЖНОСТ.



ЗАТО
СТЕ МИ
УЗЕЛИ ПР-
СТЕН! КРАЉ
ВАШ
СУПРУГ,
СУРОВО ЋЕ
ГА ЗБОГ
ТОГА
КАЗНИТИ!

МОЛИМ
ВАС, КЕНЕТЕ,
ВРАТИТЕ
СЕ НА
СТРАЖУ
И
УЗМИТЕ
ТАЈ
ПРСТЕН
КАО
ДОКАЗ
МОЈЕ
ЉУ-
БАВИ...



ХВАЛА
ВАМ,
ЕДИТА.



ПОЖУРИТЕ,
ДОК ЈОШ НИЈЕ КАСНО.

АЛИ КАДА
ЈЕ КЕНЕТ
СТИГАО ДО
ЈАРБОЛА...



ХЕЈ!...
ШТА
ЈЕ
САД
ОВО?

УБИЛИ СУ ПСА
И УКРАЛИ
ЕНГЛЕСКУ
ЗАСТАВУ!...



ЗДРАВО, ХРИШЋАНИ-
НЕ... ТВОЈ ПАС НИЈЕ
МРТАВ. ЈА ЋУ
ГА ИЗЛЕЧИТИ...



МОЈ
ПРИЈАТЕЉ
САРА-
ЦЕН...

КЕНЕТ МУ
ЈЕ ИСПРИЧАО
ШТА СЕ
ДОПОДИЛО...



ЖРТВА САМ
ЗАВЕРЕ
КОЈУ МИ ЈЕ
ПРИПРЕМИ-
ЛА СУПРУГА
КРАЉА
РИЧАРДА!

САВЕТУЈЕМ ТИ ДА БЕ-
ЖИШ И НАЂЕШ
УТОЧИШТЕ КОД МОГ
СУЛТАНА САЛАДИНА!

РАДИЈЕ ЋУ
УМРЕТИ НЕГО
ДА СЛУЖИМ ЈЕДНОМ
НЕВЕРНИКУ!...



САЛАДИН
САМО ЖЕЛИ СПОРАЗУМ
СА ТВОЈИМ КРАЉЕМ.
И АКО ОН ТО ПРИХВА-
ТИ БИЋЕ ВАМ СЛОБОДАН
ПУТ У ЈЕРУСАЛИМ...

ПОРЕД ТОГА,
МОЈ СУЛТАН ЖЕ-
ЛИ ДА СЕ
ОЖЕНИ
ХРИШ-
ЋАНКОМ
ЕДИ-
ТОМ
ПЛАТА-
ПЕНЕТ...



КАДА ЈЕТО ЧУО,
КЕНЕТ ЈЕ ОСЕТИО
НЕОПИСИВ БЕС У СВО-
ЈОЈ ДУШИ...



ТО ЈЕ
САМО
ИЗМИШЉО-
ТИНА
ВА-
ШИХ
ВОЈ-
НИКА!

НЕ, ПРИЈАТЕЉУ... ТО ЈЕ
СПОРАЗУМ ХРИШЋАНСКИХ
ПОПЛАВАРА И СУЛТАНА ДА
БИ ПРЕКИНУЛИ ОВАЈ РАТ.



ИМАШ ПОПРЕШНО МИШЉЕЊЕ О ВЕРНОСТИ, САРАЦЕНЕ!

ВРАТИЋУ ТИ ПСА ЧИМ ГА ИЗЛЕЧИМ...



СЛЕДЕЋЕР ЈУТРА ИЗИШАО ЈЕ ПРЕД КРАЉА РИЧАРДА И ПРИЗНАО МУ ШТА СЕ ДОРОДИЛО...

ТОМЕ СЕ НИСАМ НАДАО ОД ВАС, КЕНЕТЕ... НИШТА ВАС НЕ МОЖЕ ОПРАВДАТИ!



НЕ МИСЛИМ НА СЕБЕ, КРАЉУ... ВЕЈ НА ВАС. ОКРУЖЕНИ СТЕ ИЗДАЈНИЦИМА!

КАКО СЕ УСУБУЈЕТЕ?...!



ДА БИ СКЛОПИЛИ МИР СА СУЛТАНОМ, ДАБЕ МУ РУКУ ВАШЕ РОБАКЕ ЕДИТЕ!

ЛАЖ! НАПОЉЕ ИЗ МОГ ШАТОРА!



УКВАТИТЕ ГА! АКО ПОБЕГНЕ ПЛАТИЋЕТЕ МИ СВОЈОМ ПЛАВОМ!

РЕКАО САМ ВАМ ИСТИНУ, ВЕЛИЧАЊСТВО!



ДОК ЈЕ КЕНЕТ ЧЕКАО СВОЈУ СМРТНУ ПРЕСУДУ...



... СУПРУГА КРАЉА РИЧАРДА ПОКАЗАЛА СЕ ЗБОР ОНОГА ШТО ЈЕ УЧИНИЛА...

ЖАО МИ ЈЕ, ГОСПО... АЛИ КРАЉ РАСПРАВЉА О ВРЛО ВАЖНИМ ПИТАЊИМА!

ОВО ШТО БУ МУ ЈА РЕЧИ ПИТАЊЕ ЈЕ ЖИВОТА ИЛИ СМРТИ!



...УСКОРО...

ЈЕДИНО ШТО МОГУ ДА УЧИНИМ ЗА ЊЕ-ГА ЈЕ ДА ГА ОСУДИМ НА ПРОГОНСТВО!



НЕПРАВЕДНИ СТЕ ПРЕМА ЊЕМУ! ОН ЈЕ ВАШ НАЈХРАБРИЈИ И НАЈВЕРНИЈИ РАТНИК!

ГОВОРИТЕ ТАКО ЈЕР СТЕ ЗАЉУБЉЕНИ У ЊЕГА РОБАКО...



ЗА ТО ВРЕМЕ У ЛОГОРУ САРАЦЕНА...

АКО МИ КРАЉ РИЧАРД ДА РУКУ СВОЈЕ РОБАКЕ, СКЛОПИЋЕМО МИР СА



... АКО НЕ ПРИСТАНЕ,
УНИШТИЋЕМО
СВУ ЊЕГОВУ
ВОЈСКУ!



ДВА ДАНА КАСНИЈЕ, КРАЉ РИЧАРД
ЈЕ И САМ ПОЧЕО ДА СУМЊА У
ТО ДА ЈЕ ОКРУЖЕН
ИЗДАЈЦИМА...

КЕНЕТ ЈЕ
ИЗГЛЕДА БИО
У ПРАВУ.
ПОСЛАБУ ПОРУКУ
САЛАДИНУ ДА НЕ
ПРИХВАТАМ
ПРЕПОВОРЕ
О МИРУ!

ТО
НАМ
НАША
ЧАСТ
И
НАЛАЖЕ!



ЗА ТО ВРЕМЕ...

КРАЉ
ЈЕ ПОЧЕО
ДА
СУМЊА!...

ШТА ЋЕМО САД?



БАР
СМО СЕ
ОСЛОБОДИЛИ
НАШЕГ
НАЈОПАСНИЈЕГ
НЕПРИЈАТЕЉА, ВИ-
ТЕЗА КЕНЕТА!



ИЗДАЈНИЦИ НИСУ НИ
СЛУТИЛИ ДА ЋЕ
ЈЕДНО ВЕЛИКО ПРИЈАТЕЉ-
СТВО ОСУЈЕТИТИ СВЕ
ЊИХОВЕ ПЛАНОВЕ...

ОДАКЛЕ
ТИ,
ПРИЈАТЕ-
ЉУ?

ПОБИ ЗА
МНОМ
И ПОРАЗ-
ГОВА-
РАЈМО...



ПОСЛЕ
ДУПОГ
РАЗГОВОРА...

ЗАШТО ТО ЧИНИШ
ЗА МЕНЕ, САРАЦЕНУ?
ЗАР НЕ ЗНАШ ДА ТИМЕ
ИЗДАЈЕШ СВОГ
СУЛТА-
НА?

ЈА САМ ЗА
ПРАВДУ, ДРАГИ
ПРИЈАТЕЉУ!



ПРЕДЛАЖЕШ
МИ ДА СЕ
ПРЕРУШИМ
У САРАЦЕНА
И КАО
РОБ
СЛУЖИМ
СВОМЕ
КРАЉУ...



ПОСЛЕ НЕКОЛИКО САТИ,
КЕНЕТ СЕ УПУСТИО
У НЕИЗВЕСТАН
И ОПАСАН ПОДУХВАТ...

СРЕЊНО,
ПРИЈАТЕЉУ!
ПРЕДАЈ
ОВУ
ЛАЖНУ
САЛАДИНОВУ
ПОРУКУ
СВОМЕ
КРАЉУ И НЕ
ЗАБОРАВИ
ДА СИ
НЕМ!



ХМ! КОЋЕ ЛИ
МЕ ПРЕПО-
ЗНА-
ТИ?...
ооо



ХИ! НЕОБИЧАН
ПОКЛОН ОД
СУЛТАНА!...



РИЧАРД ЛАВЉЕГ
СРЦА
РАЗВНО
ЈЕ ПИСМО...

ЖАО МИ ЈЕ ШТО
НИСТЕ ПРИСТАЛИ ДА
ПРЕПОВАРАМО О МИРУ.
АЛИ ЂЕНИМ ВАШУ

ХРАБРОСТ
И ЗАТО
ВАМ ШАЉЕМ
РОБА
ЗОЛОА.



У РЕДУ...
БИЋЕШ
МОЈ
ЧУВАР.



НЕКОЛИКО
ДАНА
КАСНИЈЕ...

УНАЈМИО
САМ
ОВОГ
ЧОВЕКА,
МАРКИ-
ЖЕ...

ШТА
ХОЋЕТЕ
ТИМЕ
ДА
КАЖЕТЕ...



КРАЉ РИЧАРД СЕ
ЗАРЕКАО ДА ЋЕ УХВАТИТИ
ОНОГА КО ЈЕ УКРАО
ЕНГЛЕСКУ ЗАСТАВУ.
МОРАМО УБИТИ КРАЉА ПРЕ
НЕРО ШТО НАС УБИЈЕ!



РЕКИ ЋЕ ДА ЈЕ ПРО-
СЈАК. КРИШОМ
ЋЕ УЋИ У КРАЉЕВ
ШАТОР И
УБИТИ ГА...

ВРИО СТЕ
СМЕЛИ,
СТАРЕШИНО...



УЗОРУ...

СМЕМ ЛИ ДА
УЋЕМ У
ЛОГОР,
РАТНИЦЕ?

МОЖЕШ
ДА СЕ
ЗАДРЖИШ
САМО ПОЛА
САТА.



АЛИ ЗА
ОВОГ СТРАШНОГ
ЗЛОЧИНЦА
ПОЛА
САТА
ЈЕ
БИЛО
САСВИМ
ДОВОЉНО...



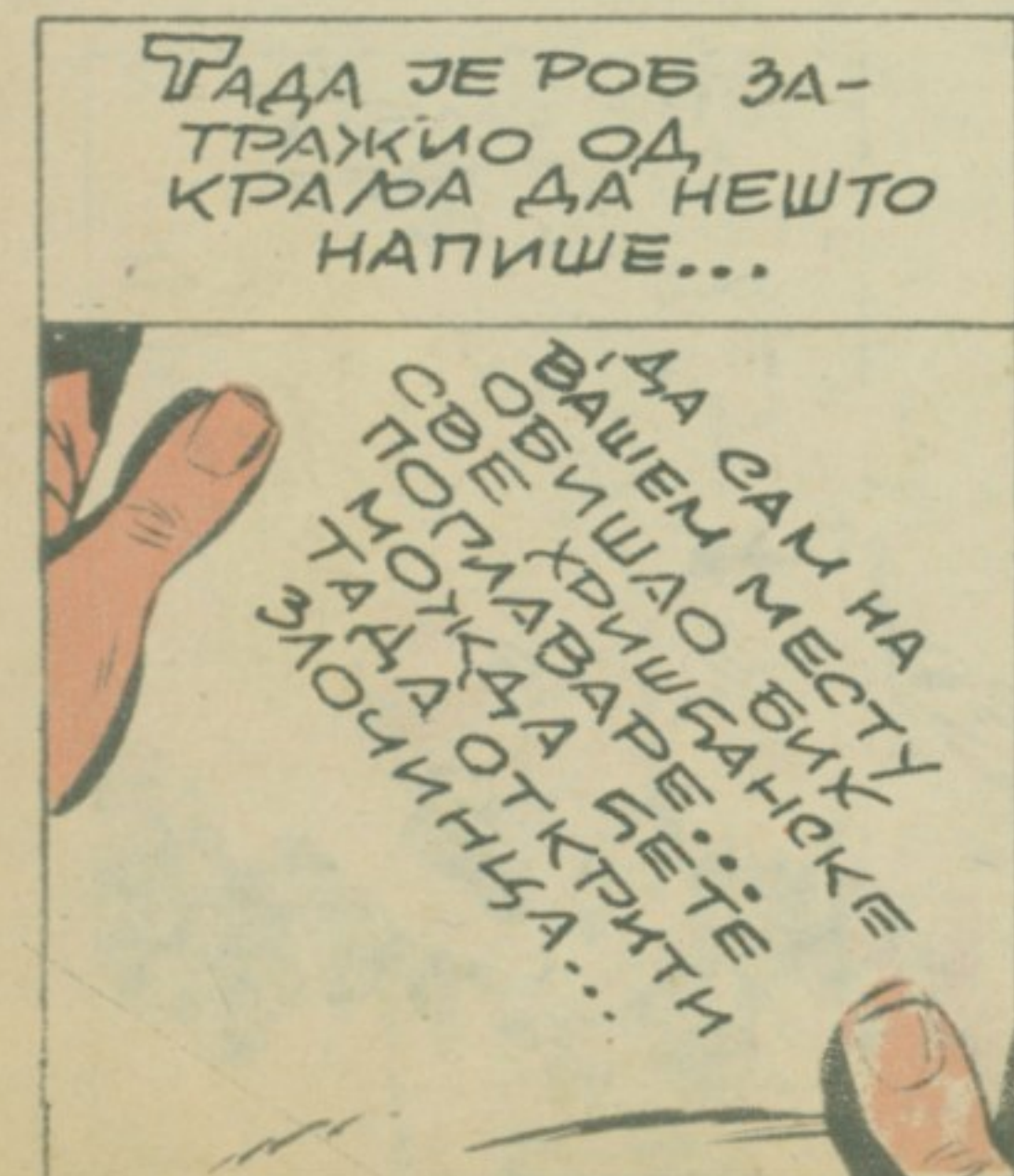
РАЗБОЈНИК
СЕ ПРИБЛИЖИО
КРАЉЕВОЈ
ПОСТЕЉИ...

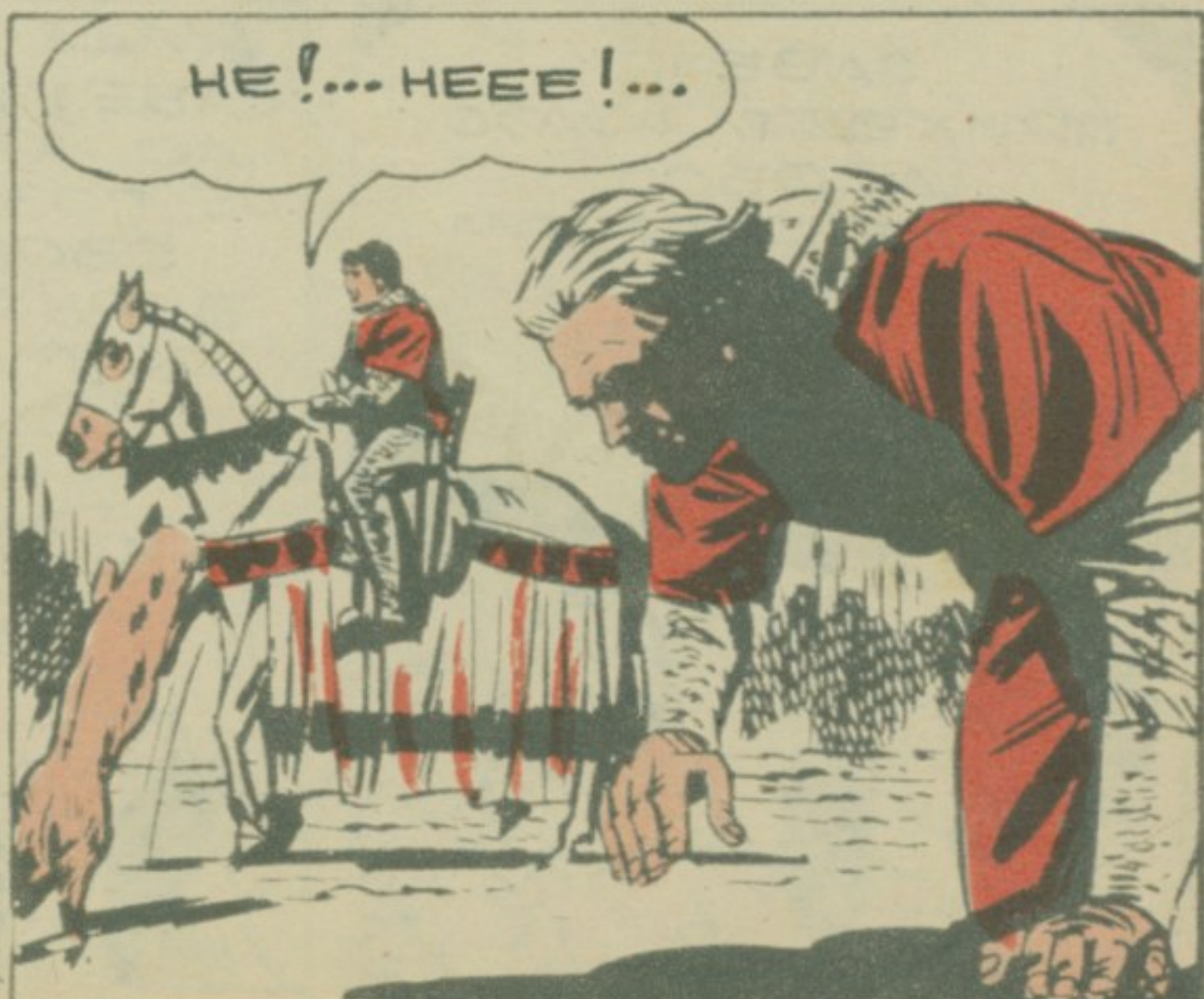


...АЛИ
НЕКО
МУ
ЈЕ
СТАО
НА
ПУТ...

НЕ СМЕМ
ДА ГОВОРИМ
АЛИ...

АХ!











НЕ-
ПРИЈА-
ТЕЉ
НА
ВИДИКУ!...



НЕМОГУЋЕ!
ПРИМИРЈЕ
ЈОШ
ТРАЈЕ!

СПРЕ-
МИТЕ
СЕ
ЗА
НАПАД!



ЈУРИШ!



НАПРЕД!



ЊИХ
ВРСТАШИ СУ
ИЗНЕНАДА НАПАЛИ,
АЛИ...



НА
КОЊЕ,
БРЗО!



ТРЕЊУТАК КАСНИЈЕ...

ПОГЛЕДАЈТЕ!...
ХИЉАДЕ
САРАЏЕНА!



КАКО ЈЕ
КРАЉ РИЧАРД
МОГАО ДА
НАРЕДИ ДА
НАПАДНЕМО
ТАКО
БРОЈНУ
ВОЈСКУ?

ТО
ЈЕ
ИЗДА-
ЈА!



НАПРЕД!...



КАДА
СУ
САРАЦЕНИ
ЈУРНУЛИ...

СТАНИТЕ!...
СТАНИТЕ!...



ОВИ
РАТНИЦИ СУ
ЖРТВЕ
ДВОЈИЦЕ
БЕДНИХ
ИЗДАЈ-
НИКА!



НА СРЕГУ,
КЕНЕТОВ ПРИЈАТЕЉ СПРЕЧИО
ЈЕ УНИШТЕЊЕ
РИЧАРДОВИХ ВОЈНИКА, А ЗАТО
ВРЕМЕ У ХРИШЋАНСКОМ
ЛОГОРУ...

СУЛТАН ТРАЖИ МОЈУ
РУКУ,
АЛИ
РАДИЈЕ
БИХ СЕ
УДАЛА ЗА
ПРОСЈАКА
...

ВАША ВОЉА,
РОБАКО...



СУЛТАН ЈЕ ОДРЕ-
ДИО МЕСТО
ДВОБОЈА. МАРКИЗ...



... И КРАЉ
РИЧАРД
УПУТИЛИ
СУ СЕ КА
НАЗНАЧЕНОМ
МЕСТУ...



ГДЕ
ЈЕ МОЈ
РОВ?
ХМ!
ИЗГЛЕДА ДА
МЕ ЈЕ
НАПУСТИО...

НИСМО
ГА
ВИДЕ-
ЛИ,
ВЕЛИ-
ЧАН-
СТВО!



КАДА СУ СТИГЛИ ДО МЕСТА
ГДЕ ЋЕ СЕ
ДВОБОЈ ОДРЖАТИ...

И
СУЛТАН
ЈЕ
ДОШАО,
ГОСПОДИНЕ!



СУПРУГА
КРАЉА РИЧАРДА
И РОБАКА
ЕДИТА ТАКОБЕ
СУ БИЛЕ
ПРИСУТНЕ...

ТУ
ЈЕ И
СУЛТАН,
РОБАКО!

МОЛИМ
ВАС НЕ
СПОМИЊИТЕ
МИ ГА!



ЖЕЛИМ
ВАМ
СРЕГУ,
ПЛЕМЕНИТИ
КРАЉУ...

ХВА-
ЛА...



КРАЉ РИЧАРД ЈЕ СЈАХАО...

ЖЕЛИТЕ
ЛИ ДА
РАЗРОВАРАТЕ
СА МОЈОМ
РОБАКОМ?

БИЛА БИ МИ ЧАСТ... АЛИ
ПРИМИО САМ ПОРУ-
КУ КОЈОМ СУ СВЕ
МОЈЕ НАДЕ УНИШТЕНЕ!



МАЛО КАСНИЈЕ
КРАЉ ЈЕ УШАО
У ШАТОР...

ПА ТУ ЈЕ И ЛЕКАР
КОЈИ МЕ ЈЕ
ИЗЛЕЧИО!

ДОБРОДОШ-
ЛИ, ВЕЛИ-
ЧАНСТВО!











ЕВО ТИ,
КЕНЕТЕ!...



ААЈ!...



САДА
СЕ
НЕГЕШ
ИЗВУГНИ!...



ЊЕХЕТ
СЕ
СПОТАКАО О
ПРАНУ...



ГОТОВ СИ!



АЛИ У ТОМ
ТРЕНУТКУ...

СТОЈ!...
СТОЈ ИМЕ
КРАЉА
РИЧАРДА!



СТРАХА...
ПРОПАО
САМ!



НЕБЕТЕ
МЕ НИКАДА
УХВАТИ-
ТИ!...



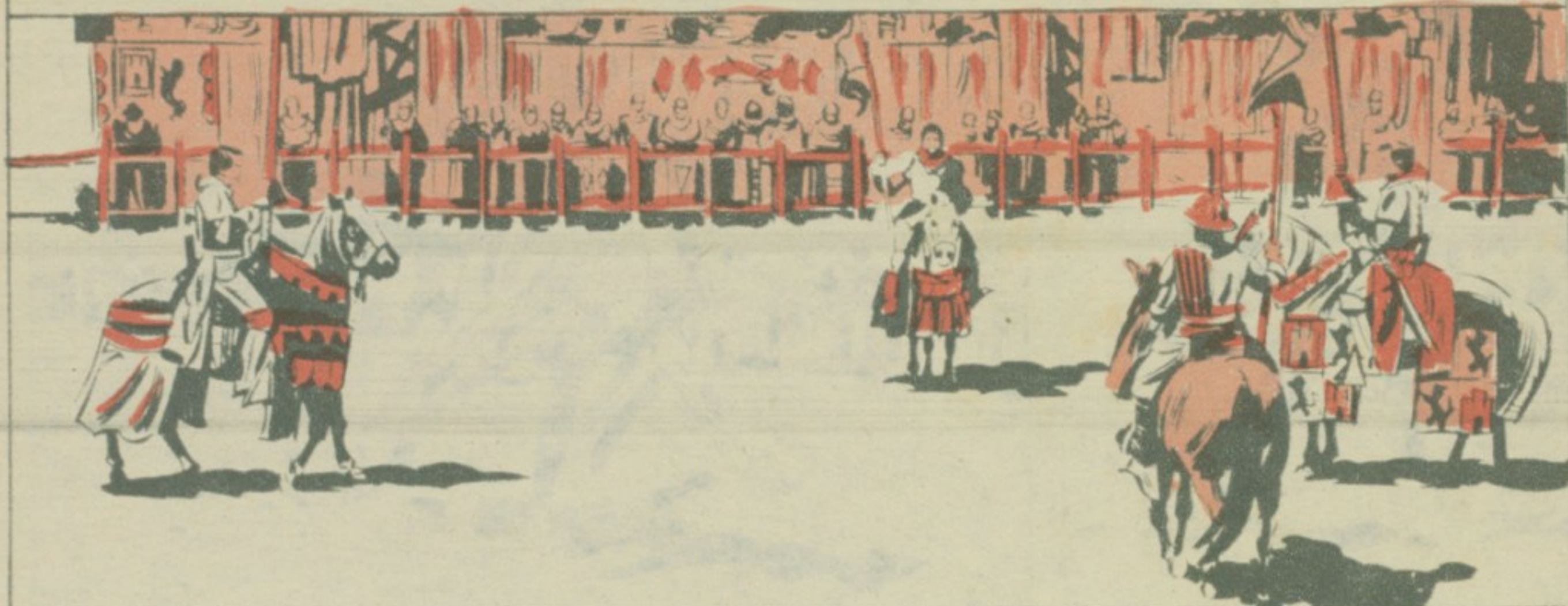
БИЛО ЈЕ ТОЛИКО
МРАЧНО ДА ИЗДАЈНИК
НИЈЕ НИ ПРИМЕТИО
ЈОШ ЈЕДНУ ОПАСНОСТ КО-
ЈА ГА ЈЕ ВРЕБАЛА...



... И САМО
ТРЕНУТАК
КАС-
НИЈЕ...

АААХ!

СУТРАДАН СУ СЕ СВИ ОКУПИЛИ ДА ПОСМАТРАЈУ
ДВОБОЈ ИЗМЕЂУ МАРКИЗА КОНРАДА И КЕНЕТА...



БОРЕБИ СУ У МОЈЕ
ИМЕ, КЕНЕТ ЋЕ ПО-
ВРАТИТИ УГЛЕД,
РОБАКО...



АЛИ ОН НИШТА
НЕОБИЧНО НИЈЕ
НИ УЧИНИО
КРАЉУ...



А НЕДАЛЕКО...

ПОЖУРИТЕ,
МАРКИЖЕ КЕ-
НЕТ ЈЕ ВЕЋ
ИЗИШАО НА
МЕДАН!



НЕКА
ПОЧНЕ
ДВОБОЈ!

САМО
ДА
ПОВЕДИ!



БИО САМ ШТИ-
ТОНОША ВЕЛИКОГ
СТАРЕШИНЕ...
САМО
ХРАБРО, ГОСПОДИНЕ!



ХМ! ТВОЈ
ГОСПОДАР ЈЕ
КРИВ ЗА
СВЕ ОВО...

ОН МЕ ЈЕ УВУКАО
У ЗАВЕРУ ПРОТИВ
КРАЉА...

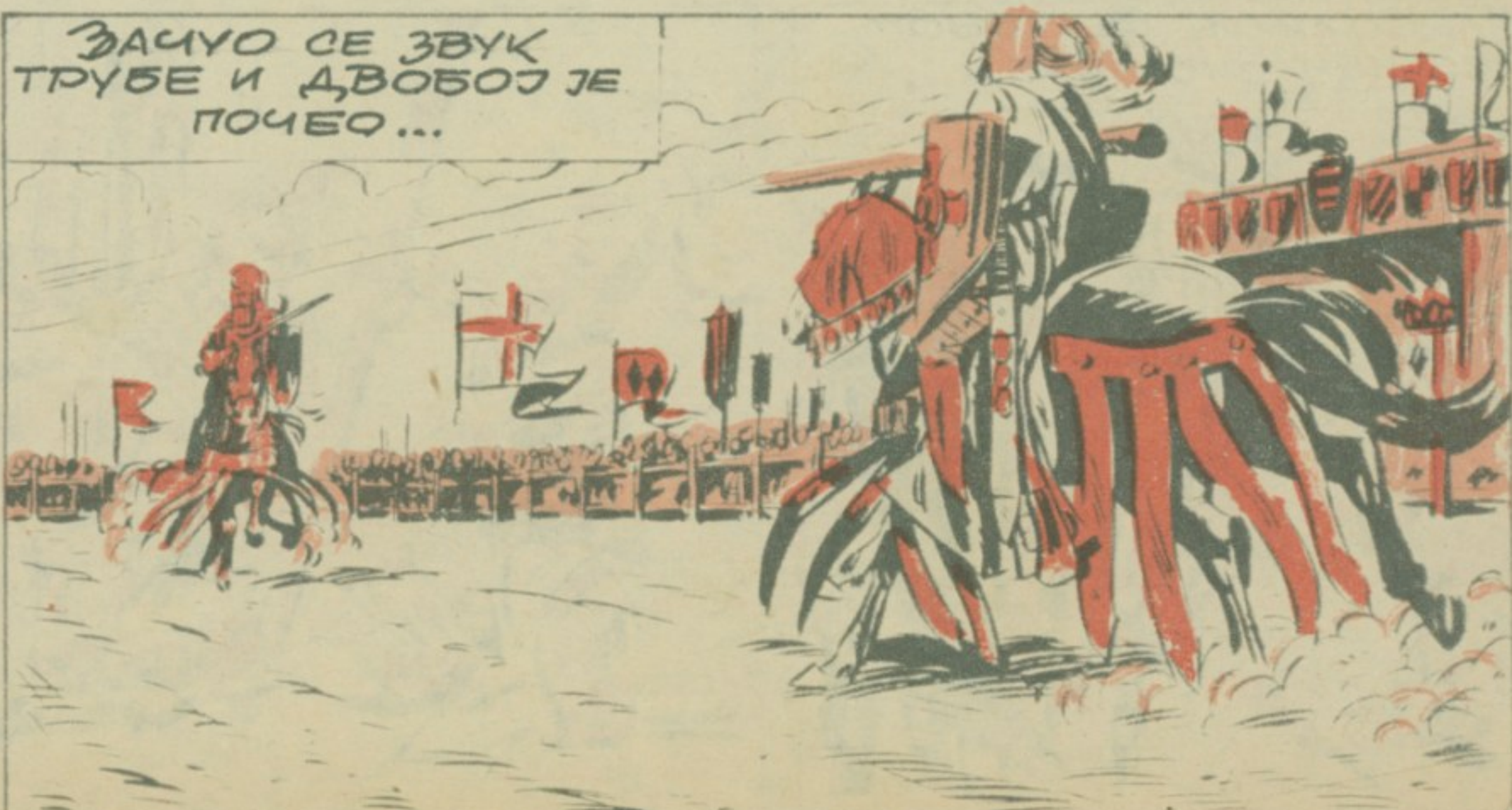


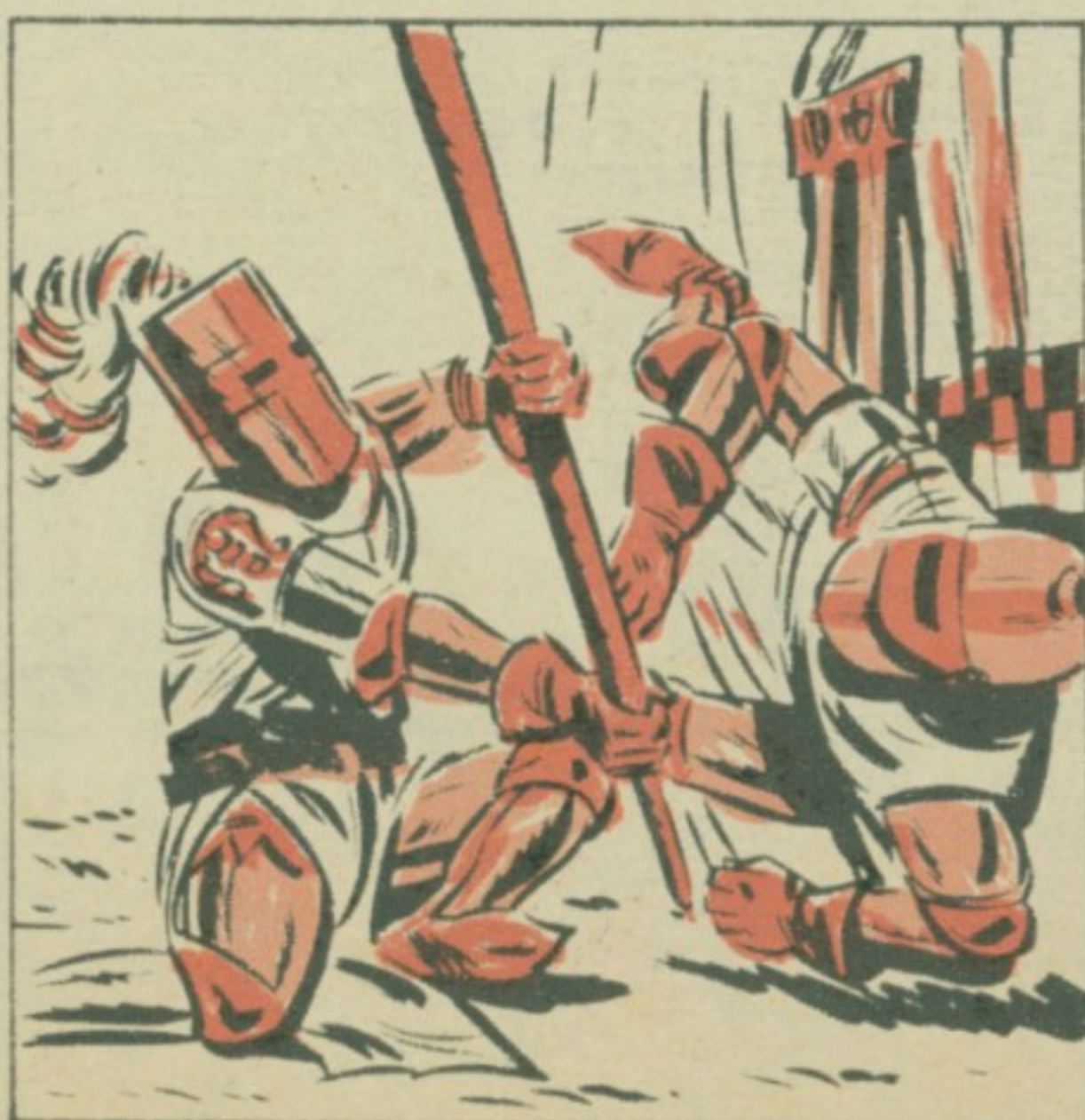
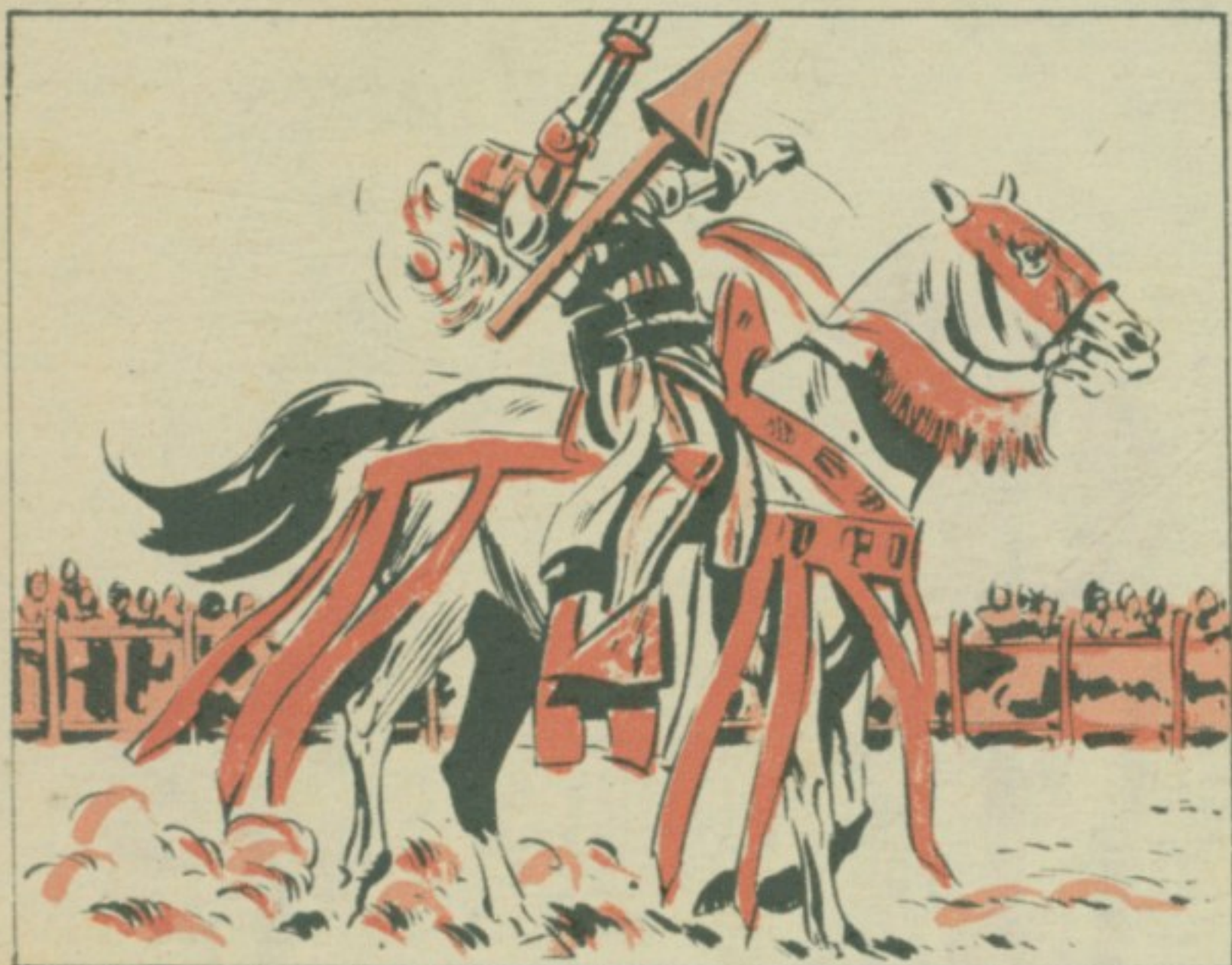
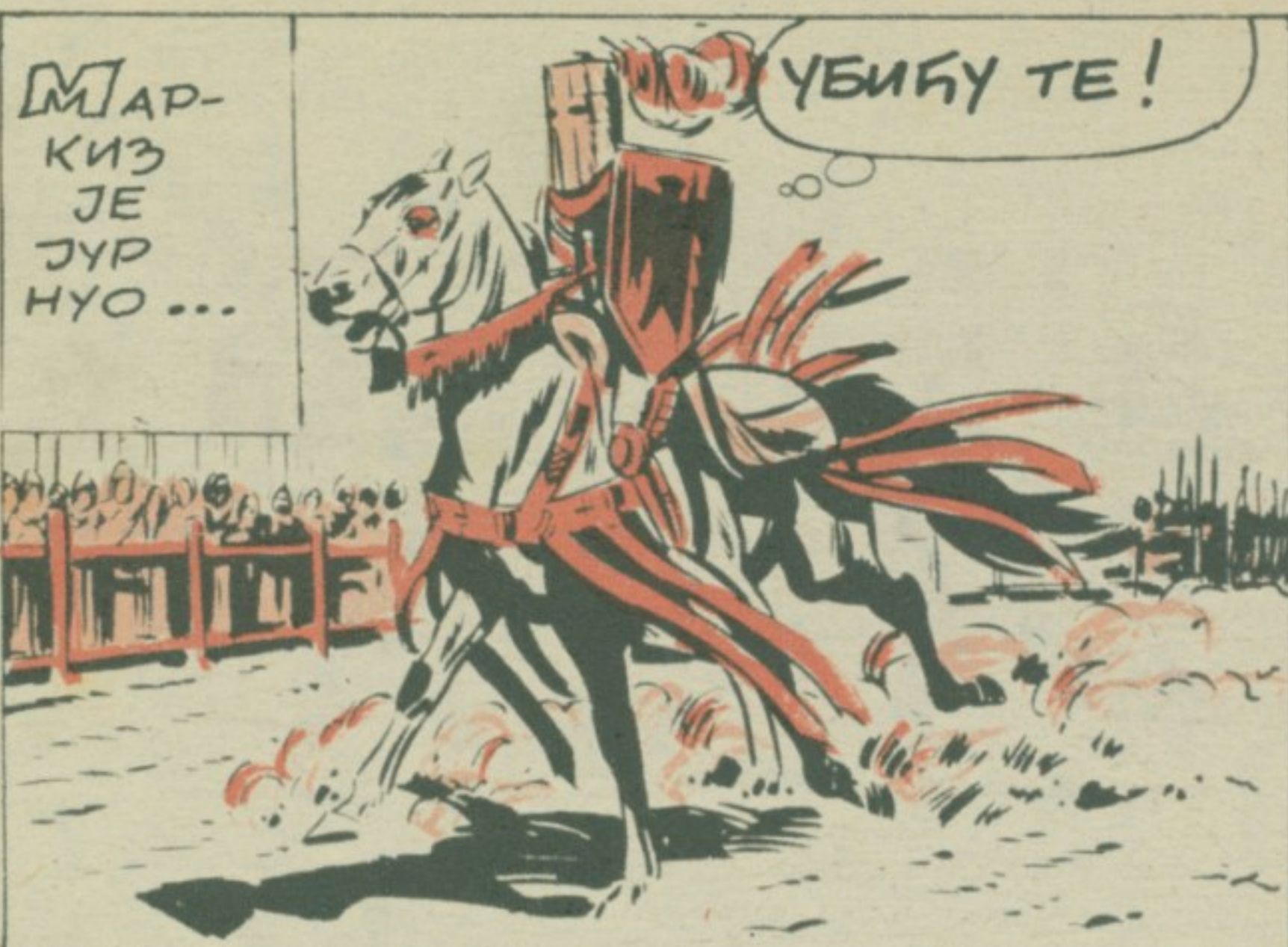
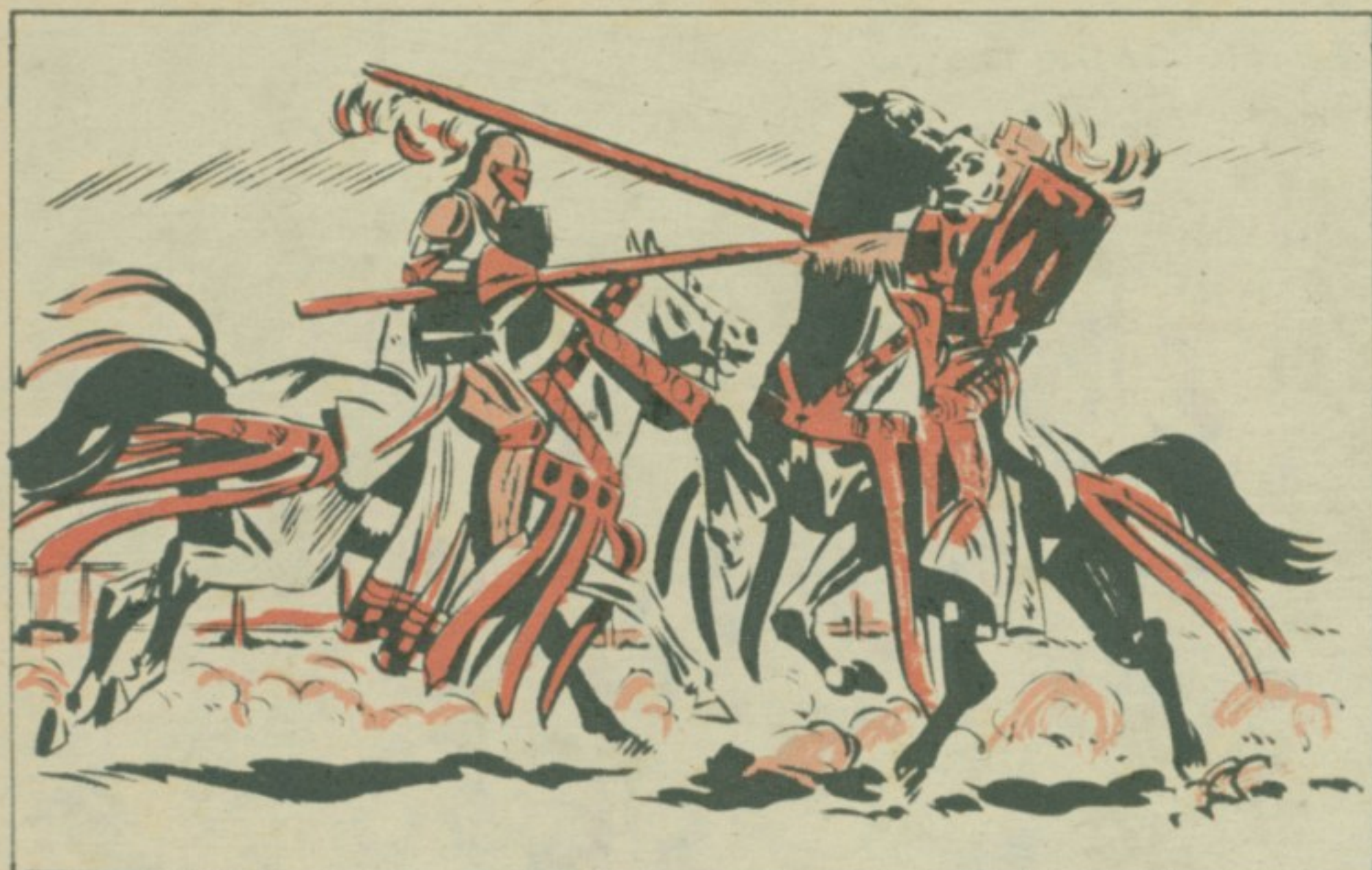
НЕ
БОЈТЕ
СЕ,
ВИТЕЖЕ,
ПОВЕДИ-
ТЕ!

НА-
ПРЕД
И
СРЕК-
НО!



ЗАЧУО СЕ ЗВУК
ТРУБЕ И ДВОБОЈ ЈЕ
ПОЧЕО...









ИЗДАЈНИК ЈЕ ДОБИО ОНО
ШТО ЈЕ
ЗАСЛУЖИО!



Д ПОЛА САТА
КАСНИЈЕ ...
САЈНО СТЕ СЕ
БОРИЛИ, КЕНЕТЕ...
ДОШЛО ЈЕ ТРЕНУТАК
ДА СВИМА ОТКРИЈЕМ
КО СТЕ ВИ...



ВИТЕЗ КЕНЕТ, КОГА СМО СВИ
СМАТРАЛИ ПУСТОЛОВОМ У
СТВАРИ ЈЕ
ВОЈВОДА
ХАНТИНГ-
ТОН,
НАСЛЕДНИК
ШКОТ-
СКЕ!



УЗВИК ИЗНЕ-
НАБЕЊА
ЗАЧУО СЕ
ИЗ СВИХ
ПРА...

САЗНАО САМ ТО
НОБАС ОД ЕНГЛЕС-
КОГ ГЛАСНИКА...



ЗАШТО
СТЕ
ТО
КРИЛИ?

ЖЕЛЕО САМ ДА
ОСТАНЕМ НЕПО-
ЗНАТ ДО КРАЈА
КРСТАШКОГ ПО-
КОДА,
КРАЉУ!



ЕВО МОЈЕ РОБАКЕ, ПЛЕМЕ-
НИТИ СУЛТАНУ... ОНА ЋЕ СЕ
ЗА КОЈИ ДАН УДАТИ ЗА
ВОЈВОДУ ХАНТИНГТОНА.

ЖЕЛИМ ВАМ
СРЕКЕ И ЗАДО-
ВОЉСТВА, ПРИ-
ЈАТЕЉИ.



ОВО ЈЕ МОЈ СВАДБЕНИ
ПОКЛОН... МОЈ ТАЛИСМАН...
ЧУДОТВОР-
НИ ЛЕК КО-
ЈИ ЈЕ ИЗ-
ЛЕЧИО И
ВАШЕГ
КРАЉА.



ПОСЛЕ НЕКО-
ЛИКО ДАНА
ОДРЖАНА ЈЕ
СВАДБЕНА
СВЕЧАНОСТ...

... САДА СТЕ
МУЖ И ЖЕНА!



... ИСТОГА ДАНА СУЛТАН СЕ ЗАУ-
ВЕК ОПРОСТИО ОД ЕНГЛЕСКОГ
КРАЉА...

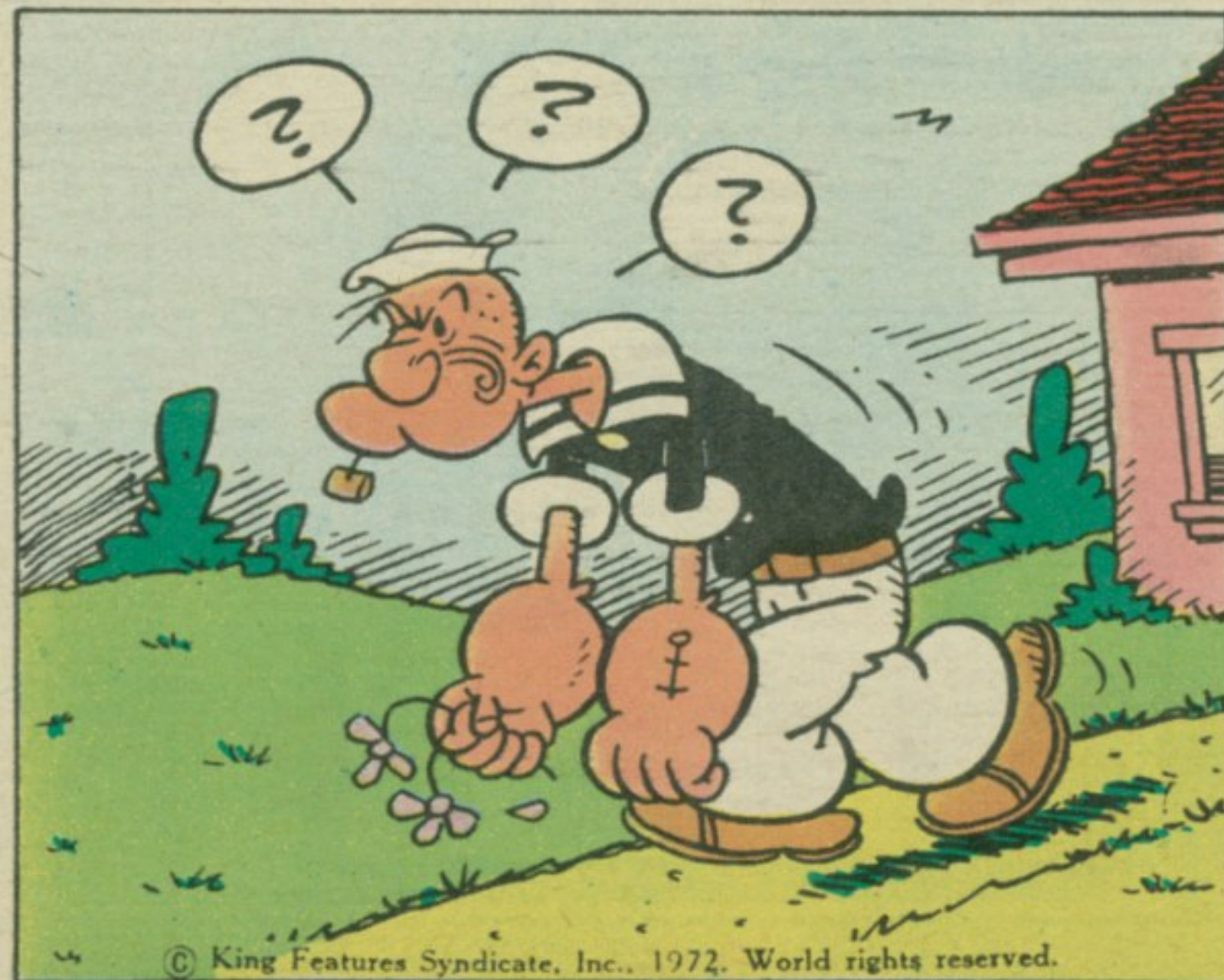
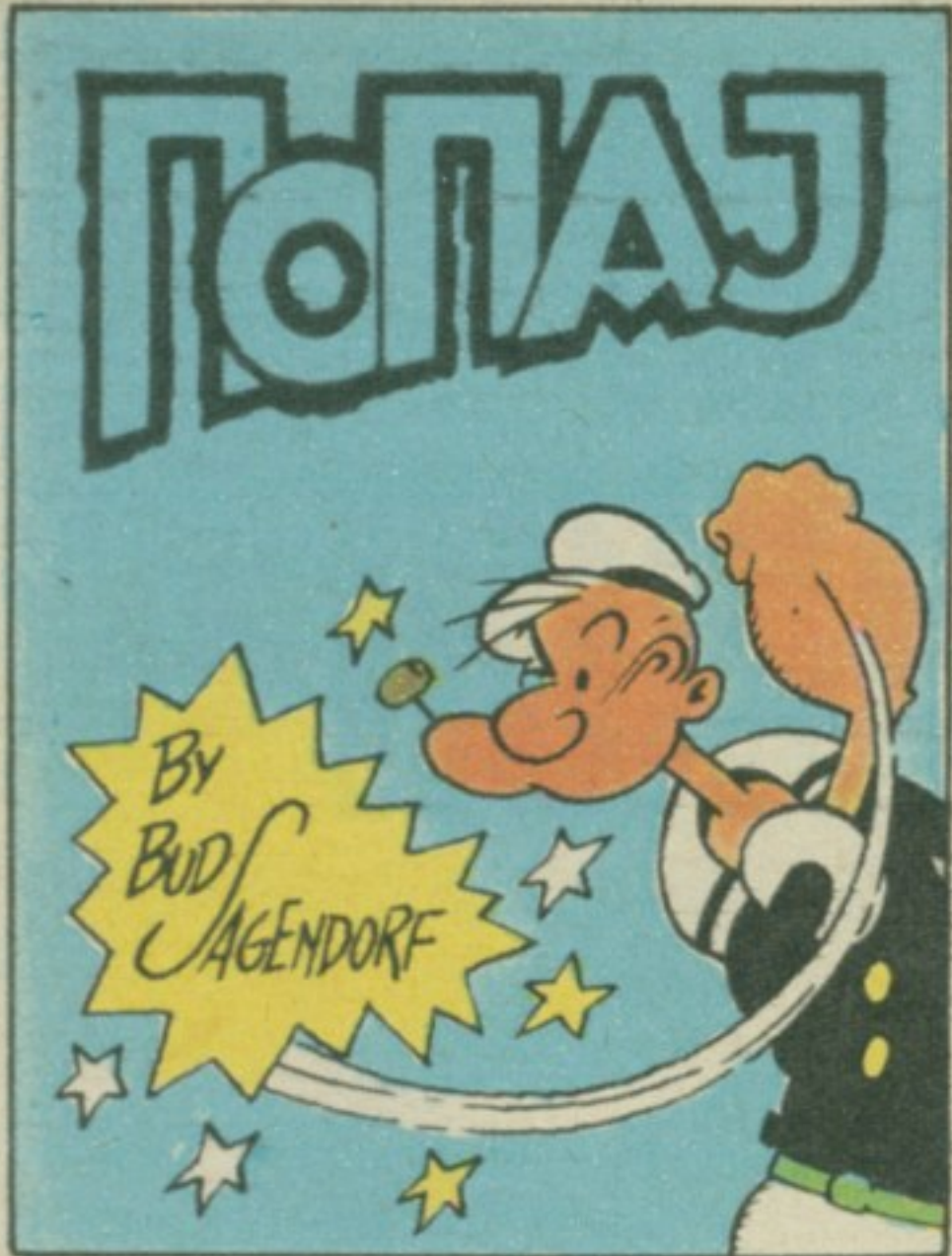
НАДАМ СЕ
ДА ЈЕ ОВО КРАЈ
НАШЕГ СУКОБА И ДА
НЕЋЕТЕ НАСТАВИТИ РАТ, ВЕ-
ЛИКИ КРАЉУ... ЗБОРОМ И
СРЕБНО!



ЗБОРОМ, ПЛЕМЕ-
НИТИ
САЛАДИНЕ!

КРАЈ

ГОРДОН
ФЛАШ
У ИДУЋЕМ БРОЈУ КОМПЛЕТАН СТРИП:



ЗАБОРАВЉЕНЕ ИГРЕ



Ако желите да и данас играте ову лепу, маштовиту и готово заборављену игру, потребне су вам једна свећа у замраченој соби, веште руке и покретљиви прсти. Свећу ставите тако да би на светлом зиду сенка руку била што оштрија.

А како ћете поставити руке и прсте између свеће и зида и шта све могу да начине у савезу са светлом и сеном, види се на овим сликама. У почетку покушајте да остварите једноставније и лакше ликове а касније постепено стварајте и сложеније. Уз мало вежбе, стрпљења и маште можете лако начинити и „оживети“ и нове ликове. Тако ћете у прстима имати цели мали зоолошки врт, а у соби радост.

КУЋНИ БИОСКОП



Мада нема бару да се у њој
пљуска,
кљуном и вратом пред тобом
је !



Сад гледајте невиђено,
радосна лица,
са зида у висину
одлети !



Он се плаши свега, па чак
и месеца.
Да ли препознајеш
дугоухог !



Принц што воли шуму
и пропланак зелен,
ал' две руке веште
и ту је !

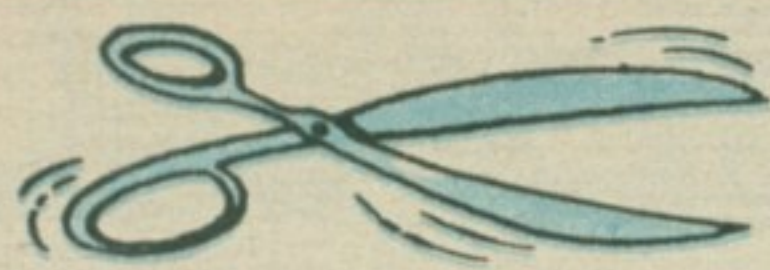


Господин у бунди, увек
жељан меда.
Чик направи од сене
оваквог !



Бедуину сваком она је мила.
Из пустиње на зид
доплови

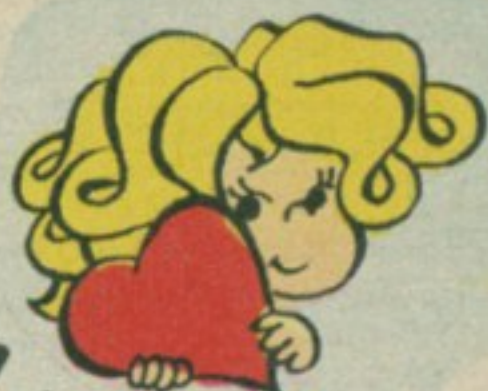




НАПРАВИТЕ САМИ

Своје МАРАМИЦЕ

КУТАК ЗА ДЕВОЈЦИЦЕ



Д а и велика мушка марамица може да послужи као материјал од кога ћете направити мараму за главу, мини-сукњу, јастуче итд. сазнаћете са ове наше стране.

На цртежу 1 видите како марамица пресавијена по дијагонали може да послужи као повезача.

На цртежу 2 је приказана мини-сукња која се овако прави: а) спојте осам марамица тако да две буду дужина, а четири ширина сукње; б) кроз поруб (величине 3 сантиметра) провуците украсну пантљику и сукњу наберите; с) пантљику вежите у машину спреда, са стране или позади, већ како вам се свиђа.

Од четири спојене марамице мо-

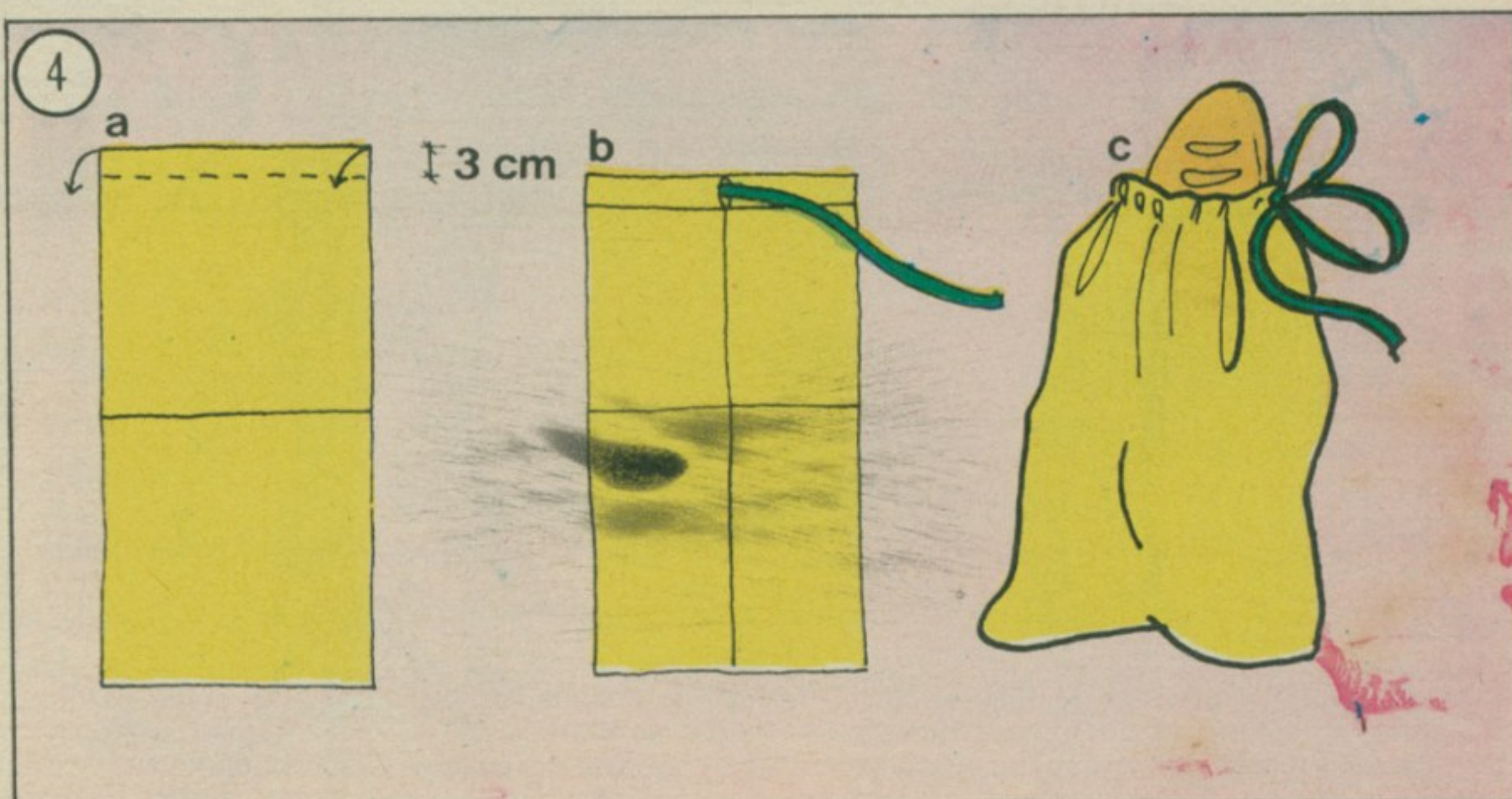
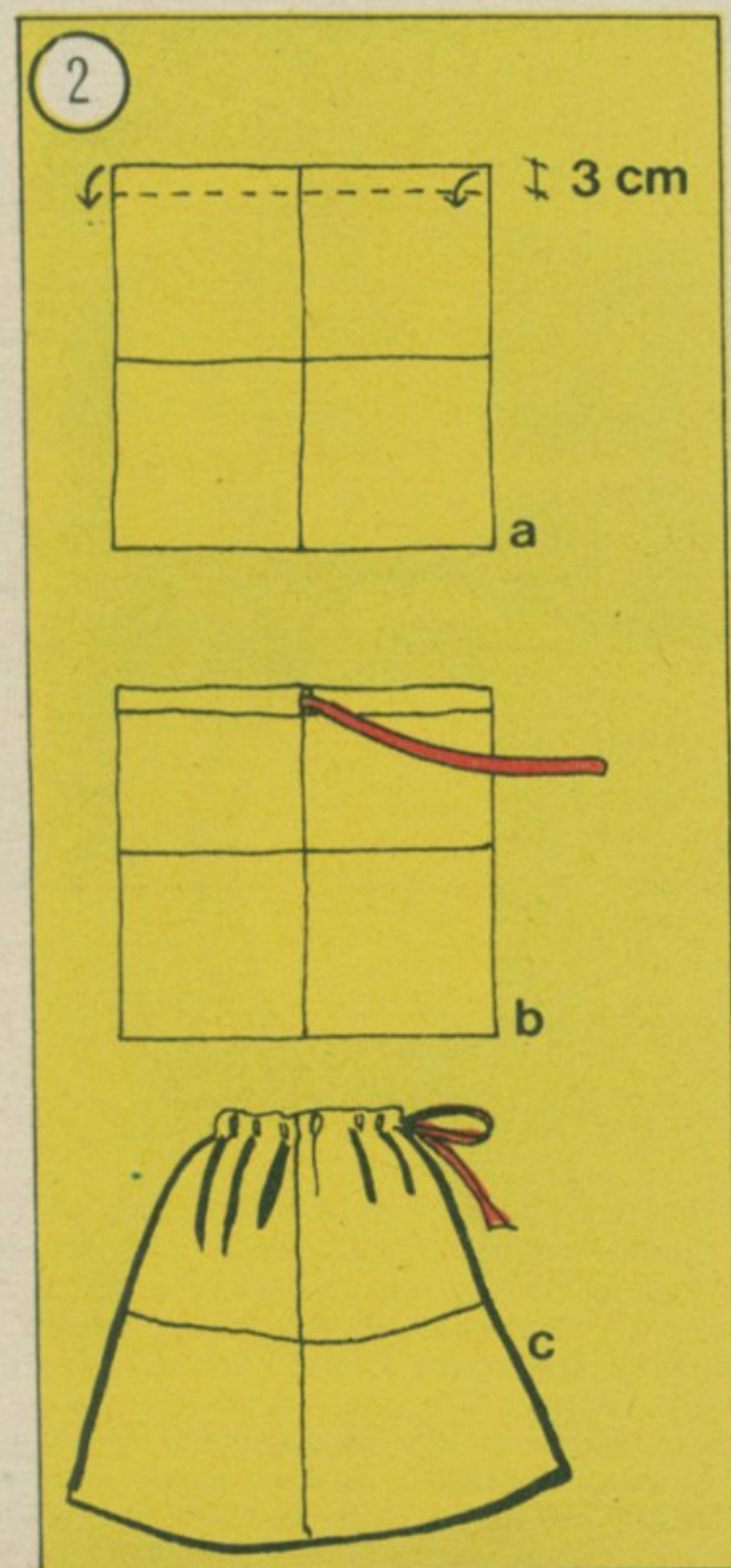
жете направити кецељу коју готову видите на моделу 2.

Цртеж 3 приказује јастуче које сте направили од две спојене марамице, напунили ситним сунђером или отпацама старе вунице. Јастуче можете обрүбити неком лепом пантљиком или чипком која се продаје на метар.

Од четири марамице направите горбицу у којој можете држати стари хлеб (црт. 4). Порүбите је по слободној ивици (3 см) и кроз порүб провуците пантљику.

Од једне лепе марамице, обрүбљене украсном траком, добићете салвет за излет (црт. 5).

Од марамице живих боја направите мараму око врата у „каубој стилу“ (црт. 6).



НА ДРУМОВИМА ЈЕ КОЊА ОДАВНО ЗАМЕНИО
АУТОМОБИЛ, У ПОЉУ — РАЗНЕ МАШИНЕ. ПА
ИПАК, ОВА ВРЕДНА ЖИВОТИЊА И
ДАНАС ЈЕ ЧОВЕКОВ ПРИЈАТЕЉ.

ЗАДИВЉУЈУ



ЕНГЛЕСКИ
ЧИСТОКРВНИ
КОЊ

АРАПСКИ ЧИСТОКРВНИ
КОЊ

Најбржи јахаћи коњ на свету. Узгајан је годинама тако да може да постигне што већу брзину и издржљивост, а одбир је вршен на основу резултата постигнутих на тркама. Висок око 160 цм, тежак 350—400 кг. Врат му је дугачак, леђа права, сапи дуге. Племенитог изгледа али и високих захтева у нези и исхрани. Настао је укрштањем оријенталних пастува (арапских, турских, берберских) са домаћим енглеским и увезеним источњачким кобилама. Сви данашњи пунокрвни енглески пастуви воде порекло од три чувена коња: Бајерли Терка, заробљеног при опсади Беча 1683, Дерли Арабиена, ојдребљеног у Сирији, и Годолфина Барба из Туниса. Гаји се на свим континентима као спортски коњ, али и за укрштање са другим расама.

Постојбина му је Арабијско полуострво одакле се раширио ратничким походима Арапа и Турака. Одликује се лепотом и правилном чврстом грађом тела. Висок око 155 цм, тежак 300—350 кг, мале главе са широким челом. Леђа су му равна, груди ширске, а кспито округло, мало и чврсто. Пошто је мањи од енглеског коња, корак му је краћи те му је за краће стаје потребно дуже време, али велике раздаљине савлађује лакше јер је издржљивији. Због свих тих особина учествовао је у стварању многих раса, и оних за јахање, и оних за вучу. И данас кад се жели постићи лепота облика, лакоћа покрета, издржљивост и скромност, друге расе се укрштају с арапским чистокрвним коњем. Код нас се гаје само у ергелама.



ЛИПИЦАНЕР

ДОМАЋИ БРДСКИ КОЊ

Надвојвода Карло V основао је 1580. у селу Липици, у Словенији, ергелу за узгој племенитих пасмина која и данас постоји. Управо ту је, за последњих сто година, створена прва домаћа југословенска раса — липицанер. Добијен је укрштањем шпанских и напуљских коња с арапским, данским, клатпурским коњима. Лепог је изгледа, с дугим вратом, чврстих удова, претежно сиве боје. Липицанер је нешто већи и јачи од арапског коња, тежак је до 450 кг. Врло чврст коњ, скроман у исхрани, доброћудан и послушан. Лако се дресира, па је кроз Бечку школу јахања стекао светски глас. Дobar пољопривредни коњ. Гаји се у Славонији, Срему, северној Босни, Поморављу, котлинама Македоније, а шири се и на подручје Бачке и Баната.

Од свих балканских коња најраширенији је и најпознатији брдски коњ. Познат је по својој здравој грађи, отпорности, издржљивости, плодности, скромности у исхрани. Потиче од изворних облика тарпана и коња Пржевалског који су се током векова укрштали. У већој или мањој мери укрштен је и са арапским коњем. Збијене је телесне грађе, здепаст, чврстих ногу и копита. Поуздан за јахање на опасним брдским теренима, а употребљава се и као товарни и за пољопривредне радове. Најпогоднији за планинске терене, кришве и голети Далмације, Босне и Херцеговине, западне Србије, Косова и Метохије, Македоније и Црне Горе. Малог је раста, висок око 130 цм, тежак око 300 кг. Послушан и одан човеку.

СНАГОМ И ЛЕПОТОМ

ПОНИ



НОНИЈУС

Припада врсти малих, патуљастих коња. Висок је свега 80—140 цм. То је мали збијени товарни коњ, округлих оборених сапи, чврстих, кратких ногу, на путици обраслих дугом длаком. Води порекло од дивљег облика *equus gracilis* Edward. Најраширенији је на северо-западним острвима Европе и Исланду, као и у Јапану, на острву Хокаидо. Најпознатији је шетланд-пони. У последње време узгајају га неке земље у Европи за допунске радове у пољопривреди, а најсличнији му је наш брдски коњ. У нашој земљи прави пони је редак. Међу децом овај коњић је веома популаран због своје изузетно добре и питоме нарави.

Укрштањем чистокрвног енглеског пастува с домаћим кобилама настале су у разним земљама разне расе такозваног енглеског полукрвног коња. То су обично већи коњи, јаче конструкције и скромнији у исхрани и нези од енглеског чистокрвног. Врло су добри за пољопривреду и армију као јахаћи и теглећи, а у тежем типу као тешки теглећи. У нашој земљи узгајају се углавном расе овог коња које су створене у Мађарској у XIX веку. Најпознатији је нонијус. Име је добио по англонорманском пастуву Нснијусу. Складне је спољашњости, нешто дужи него виши, широк и дубок, издашног хода и мирног темперамента. Распрострањен по равничарским теренима Војводине и Славоније. Висок око 160 цм, тежак 500 кг.

АРДЕНСКИ
КОЊ

ШВАЈЦАРСКИ
КОЊ



Док су коњи оријенталне или топлокрвне расе лакше, финијег конститура и живахног темперамента због чега су способни за брзо кретање под јахачем или у запрези, такозвани западни или хладнокрвни коњи су масивне телесне грађе, тешки, мирнијег темперамента, подесни за вучу терета у лаганом ходу. Најтежи типови овога коња су брабантски и фламански који достижу висину до 180 цм и тежину преко 1000 кг, а „најлакши“ арденски, просечне висине 160 цм и тежак 700 кг. Збијен, заобљен, с кратким дебелим вратом, доста кратких ногу, с великим широким копитама. Овај колос од коња среће се у шумовитим висоравнима крај Рајне, у Белгији, Француској. Срчан али смирен, снажан и неуморан у тешким пољопривредним радовима.

Један од типичних тешких западних коња, огромне снаге и воље. Кад вуче терет и обавља тешке радове не троши узалуд снагу. Висок је око 160 цм, тежак и до 800 кг. Изузетно добре нарави. Од половине прошлог века оплемењиван укрштањем с енглеским полукрвним коњем, англонорманцем, ерденцем. И, мада узгој коња у свету стала, пре II светског рата било је укупно 94.600.000 коња, а 1956 — 73.100.000 коња, овај четворonoги сисар је и данас у многим деловима наше планете важна радна животиња. И поред трактора, камиона и друге моторизације и механизације коњ налази своју примену чак и у индустријски развијеним земљама јер стигне тамо где ниједна машина не може.

Don
BARRY

ФЛАШ ГОРДОН



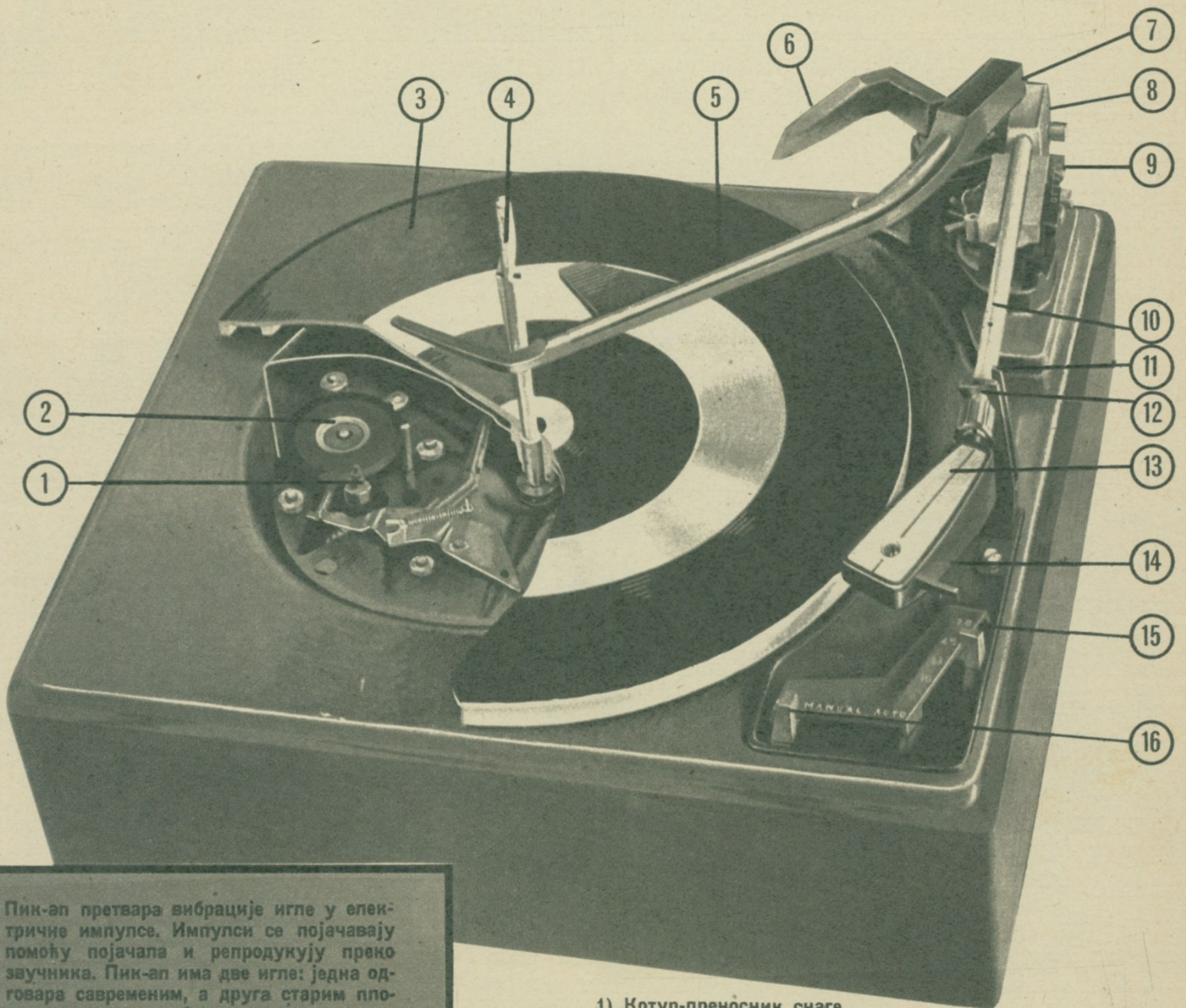
У НАУКЕМ БРОЈУ: СУСРЕТ НА ВЕНЕРИ!

МУЗИКА ИЗ КУТИЈЕ

КАКО РАДИ ГРАМОФОН

Први грамофони покретали су се помоћу опруге која се ручно навијала. Грамофонска плоча окретала се брзином од 78 обртаја у минути а „звучна кутија“ која се на њу спуштала састојала се од игле повезане са листићем лискуна. Он је вибрације игле у браздама плоче претварао у звук који се затим појачавао у труби.

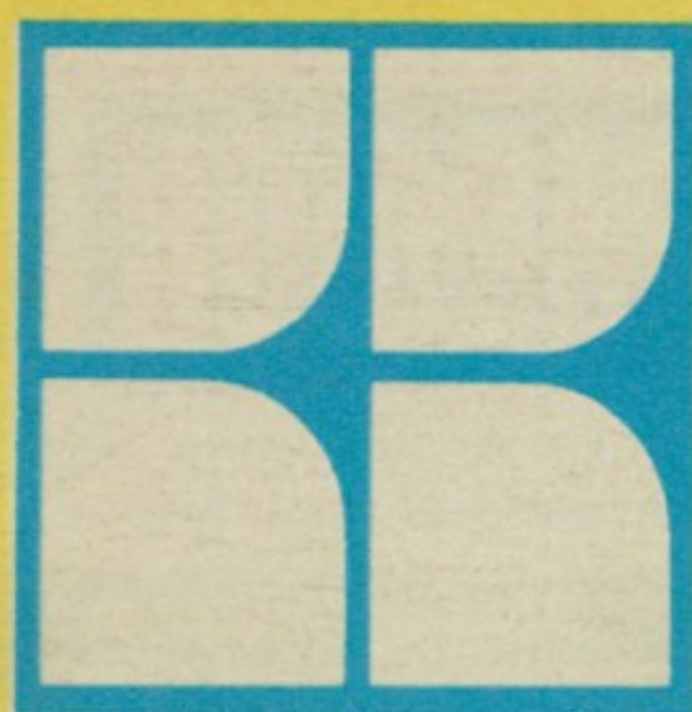
Током година „звучна кутија“ је замењена пик-апом, сатна опруга електричном струјом, а плоче су добиле финије бразде. Тако је постигнуто дуже трајање репродукције. Данас нам је већ познат и аутоматски грамофон који сам мења плоче. Такав један грамофон приказан је на нашем цртежу.



Пик-ап претвара вибрације игле у електричне импулсе. Импулси се појачавају помоћу појачала и репродукују преко звучника. Пик-ап има две игле: једна одговара савременим, а друга старим плочама са широким браздама.

- 1) Котур-преносник снаге мотора
- 2) Посредни гумени точак
- 3) Плоча
- 4) Осовина обртне плоче
- 5) Држач плоче
- 6) Подешавач места спуштања игле
- 7) Тег за противтежу
- 8) Вијак за учвршћивање тега
- 9) Подешавање притиска игле

- 10) Тело пик-апа
- 11) Држач тела
- 12) Стезач главе пик-апа
- 13) Променљива глава пик-апа
- 14) Испуст за прст
- 15) Промена брзине
- 16) Избор начина рада



ШТА СУ ДОЖИВЕЛА 33 РОБИНЗОНА

У једном вагону спаваћих кола од Београда до Сплита, у ноћи између 25. и 26. јула, светло се није гасило до зоре. Чула се песма и смех, и сан није долазио на очи. Тридесет три читаоца „Политикиног забавника“, тридесет три маштовита цртача најлепших маскота за ђачку штедњу код Београдске банке путују на море, у Сплит, да „приме“ 33 прве и равноправне награде: седам дана „робинзонијаде“ на „Calypso“. Захваљујући наградној игри „Тражимо маскоту за ђачку штедњу“, коју су организовали Београдска банка и „Политикин забавник“, 33 ђака-штедише код ове банке, аутори најлепших маскота, провели су седам незаборавних дана крестарећи нашим морем на моторном једрењаку „Calypso“. Они су били највреднији и најмаштовитији. Али, награде је добио још 1001 штедиша и аутор ове маскоте. Њима су поштари широм Југославије донели 1001 лепу мајицу са знаком Београдске банке.

Неки од награђених путника „Calypsa“ први пут су видели море, други научили да пливају, трећи се мало боцнули на јежа, а сви заједно већ у возу постали мали, велики другови.

— Море, ено морета! — први је узвикнуо Назим из Новог Пазара кад је кроз прозор воза угледао плаву пучину Јадрана. „Робинзонијада“, дакле, само што није почела!



ДА НИЈЕ ГРЕШКА? — Их, болан, па ће ћемо ми на овако лијепо лађу? — сумњичаво је рекао Небојша из Сарајева кад је видео „Calypso“. Међутим, љубазни и разговорливи капетан Ернесто Орландини брзо је све путнике уверио да је баш ово наш брод!



ГУ СУ ШЕТАЛИ КНЕЖЕВИ — После спавања у луци у Корчули, посете Поморском музеју и купања на плажи у Оребићу, путници „Calypsa“ стигли су у Дубровник. Кад су разгледали велики акваријум, пријала је шетња, по сунцу, старом дубровачком луком, где су некад шетали кнежеви, песници и — гусари!



„CALYPSO“ КАО ГАЛЕРИЈА — У Цавтату — купање цело послеподне. Најмлађи путник, Александар из Ковачице, ту је научио да плива. Кад су се вратили с плаже Камен мали, на броду их је чекало изненађење: палуба прекривена графикама академског сликара Јанка Михаиловића.



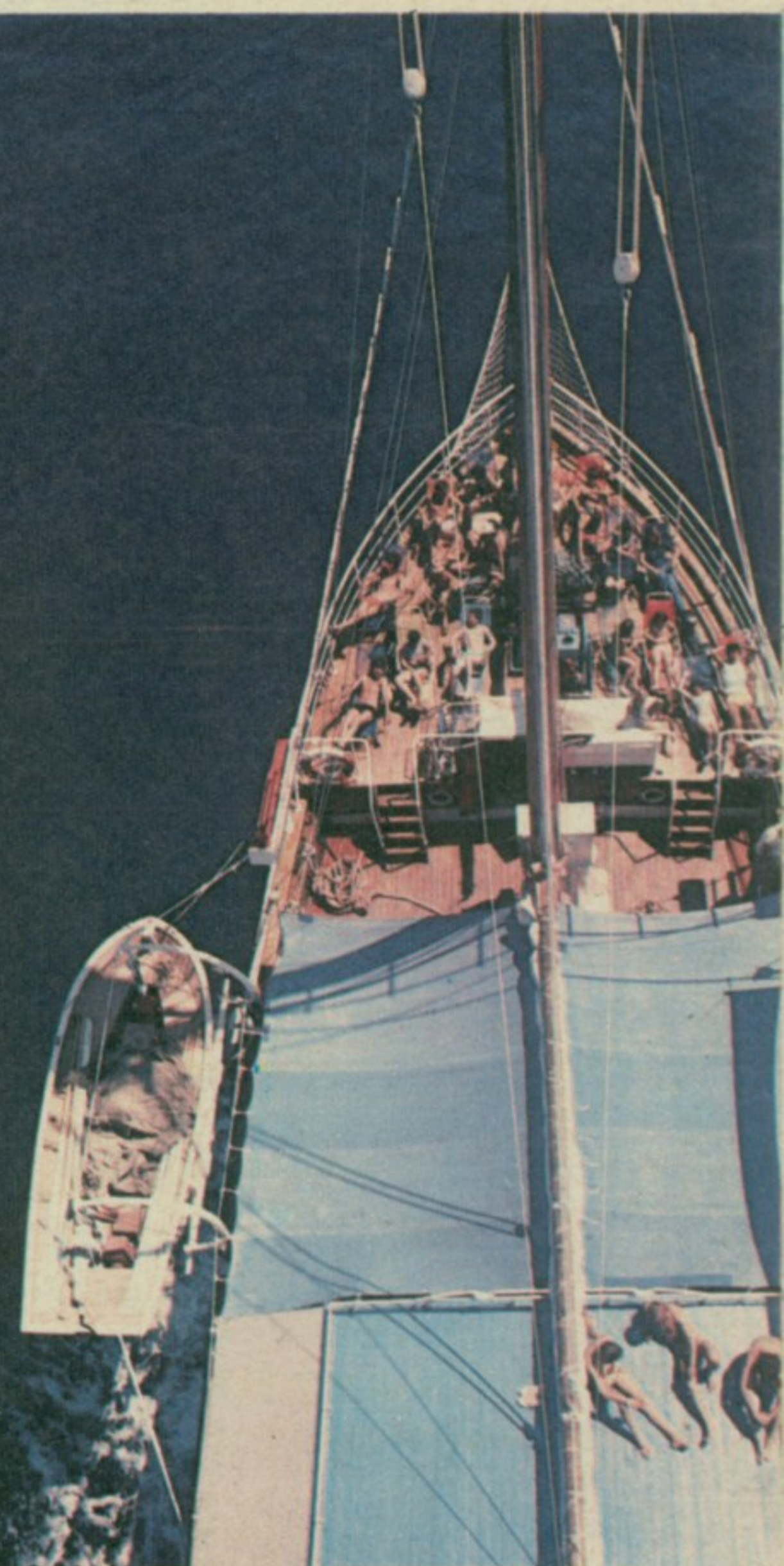
КОЈИ КУРС, КАПЕТАНЕ? — На пучини без ветра и с много сунца, капетан Ернесто и кормилар Марко за тренутак су одмењени. Кормила се прихватио нови „капетан“, који о мору зна само да је плаво и слано. А што је „Calypso“ стајао на месту, то и није тако важно.



С ПАЛУБЕ У ВОДУ! — Неких пет стотина метара од обале Мљета, посада је бацила сидро. На копно се ишло чамцем, а храбрији и снажнији — пливањем. Купања, пливања и скокова с брода било је толико да је свако за ручак тражио „речете“.



ПУЧИНА ПЛАВА СПАВА — За доручак су робинзони јели рибу коју су сами упецали. И док брод пливи према Велој Луци на Корчули, Амелија и Деана, заједно читајући роман, „хватају“ боју као један од доказа да су биле на „Calypsu“.



ЕНО ДЕЛФИНА! — Из Цавтата, рано ујутру, „Calypso“ је запловио према Мљету, нашем најшумовитијем острву. Сунчање на праћу прекинуо је нечији узвик „Делфини!“. Сви су дохватили фото-апарате, али делфини су били бржи од њих.

325 МИЉА НА ПУЧИНИ



ЗДРАВО, ДРУГОВИ МОРНАРИ! — Свако ко жели да иде на робинзонијаду мора да научи „разговор заставицама“. Док су по маестралу пловили од Сплита ка Корчули, ову сигнализацију научила су сва 33 новопечена робинзона. Кад је у пуној брзини наишао патролни чамац ЈРМ, морнари су поздрављени са „ЗДРАВО“, наравно заставицама. Одговор: „ХВАЛА“



И НА МОРУ — ПЕЧЕНО ПИЛЕ! — Барба Иве, домаћин на броду, бринуо је о свему: од салате до купатила. Најмлађи путници „Calypsa“ дочекани су са осмехом, добродошлицом и — пилећим печењем за ручак!



САМО ПРЕ ПЛИМЕ — После Вела Луке, где су се путници са „Calypsa“ купали на великој плажи „Посејдон“, пожурили су да пре плиме посете Модру шпиљу на острву Бишеву. А после изласка из Модре шпиље, где су сви ћутали задивљени лепотом, утисака је било напретек. Виђена је Модра шпиља, „Calypso“ је стигао пре плиме, и многим је дуго пред очима било — модро.



У ГРАДУ СТАРИНА — Из Комиже на Вису, острву где је пре тридесет година боравио друг Тито и Врховни штаб, „Calypso“ се отиснуо према Хвару и старом, истоименом граду. У шетњи међу древним грађевинама, заборављени су и ручак и купање.

СВЕ ЗА УСПОМЕНУ — Последњи дан на „CALYPSU“, и поред сунца и мирног мора, није био тако радостан као протекли дани. Јер, „робинзонијада“ је при крају. Бележе се адресе, још једном се разгледа брод, последње купање. Наравно, нико није пропустио да се „слика“ са посадом, поморцима који имају 33 нова пријатеља.

Текст: И. Лончар.

Слика: Љ. Патригић



Патном у Забавнику, а понедељком на Радио-Београду 1. у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО, најбољи певачи, ансамбли и хитови!

КРИЛА (WINGS)

Пошто је у априлу 1970. године званично напустио Битлсе и после тога снимио два мање-више успешна соло-албума, Пол Макартни се зажелео свирања пред публиком и средином 1971. године одлучио је да образује састав. Тако су настала „Крила“ (WINGS), група са којом ће касније Пол узлетети веома високо.

„Крила“ су чинили већ афирмисани музичари: Дени Лејн, некадашњи певач „Муди Блуза“; Хенри Мекулох, некадашњи гитариста групе Џоа Кокера — „Грис Бенда“; Дени Сејвел, професионални студијски бубњар из Америке; Пол Макартни и његова жена Линда. Пол је био вођа, клавириста, певач, басиста, композитор док је Линда свирала на оргуљама и клавиру и певала. Од самог почетка група се определила за издавање комерцијалних сингл-плоча и мале концерте и на том пољу је убрзо стекла велики углед. Док су се њихове песме смењивале на топ-листама они су често и ненајављени, наступали на разним приредбама. У томе су имале толико успеха да су их почетком 73. године новинари прогласили за „најбољи бенд Британије наживо“. Треба поменути и необично путовање на које су пошли 1972. године. Изнајмили су и преуредили један двоспратни аутобус и кренули по Европи и Британији дајући концерте.

После две године успешног рада, када је изгледало да ће се „Крила“ винети у највеће висине, групу је, наводно због музичких неслагања, прво напустио гитариста Мекулох а неколико месеци касније и бубњар Сејвел. Мада поткресана, „Крила“ су наставила свој лет. Преостали су отишли у Лагос да сниме албум „Друштво у бекству“.

Овом плочом која се појавила крајем прошле године, Пол је надмашио сва очекивања. И две сингл-плоче узете из албума постигле су незапамћен успех. Сам албум „Друштво у бекству“ доживео је широм света фантастичне тираже. Пол, Линда и Дени примили су до сада за њега 14 златних признања.

Кажу да је тек сада Пол Макартни професионално срећан. Успео је да докаже да није само један од Битлса, већ да је и сам довољно моћан да предводи један успешан састав. С друге стране, „Крила“ му омогућавају да буде оно што највише и жели: музичар за публику из малих дворана. А то са Битлисима Пол није био још од 1962. године.

КРИЛА (WINGS) чине: Пол Макартни (PAUL McCARTNEY) бас гитара, оргуље, певач и композитор; Линда Макартни (LINDA McCARTNEY) оргуље, клавијир и певачица; Дени Лејн (DENNY LAMINE) гитара, певач и композитор.



ЗАНИМЉИВОСТИ О КРИЛИМА (WINGS)

И поред тога што свира са „КРИЛИМА“ Дени Лејн снима и издаје сопствене плоче. У својим мањима му помажу многи музичари.

Пре него што се удала за Пола, Линда је била позната као један од најбољих поп-фотографа Америке.

Пол је прошле године у Америци примио специјалну награ-

ду за музику у филму „Живи и пусти да умре“.

Пошто их је Дени Сејвел напустио КРИЛА нису имале бубњара и нашла су се у неприлици. Групу је спасао свестрани Пол и на албуму „Друштво у бекству“ он свира бубњеве.

Пол Макартни је у неколико прилика изјавио да од свих група највише симпатизира ОС-МОНДСЕ.

ПЕСМА НЕДЕЉЕ



ДРУШТВО У БЕКСТВУ

(BAND ON THE RUN)

Текст и музика: Пол Макартни
Изводи: група WINGS (ВИНГС)

Заробљен унутар ових зидова
послан овде заувек
да никога не видим, ништа лепо
као што си ти мама, као ти.

Ако икад одем одавде
размислићу о занемаривању свега
у корист милосрђа
јер мени је потребна
понека ситница
ако одем одавде.

Када поче киша са силном олујом
када побегосмо ка сунцу
свако рече сваком:
надам се да си добро!

Друштво у бекству
и чувар затвора и морнар Сем
сви тражимо некога
за друштво у бекству.

Како је ноћ падала
и олуја јењавала
у граду нас потражише
али нас никада неће наћи.

Друштво у бекству
а обласни судија, завидан
увек ће трагати
за друштвом у бекству!

ПЕСМУ НЕДЕЉЕ: ДРУШТВО У БЕКСТВУ моћи ћете да чујете у емисији ВЕЧЕ УЗ РАДИО која се налази на I програму Радио-Београда у понедељак 16. септембра ове године од 20.00 до 22.00 часа.

СЛОБОДНО ПИТАЈТЕ

Прије извесног времена међу приједлозима за „Гром листу“ чуо сам и једну занимљиву рок композицију са виолинама и чини ми се гајдама. Нисам сигуран да ли је то био икотски или ирски ансамбл. Ако можете одговорите ми како се зове композиција и ко је изводи.

М. Вујић
Зеница

Ако се не варамо, то је композиција „Више него што можеш да сажваћеш“ ирске групе „Horslips“ из њиховог другог албума. Овај квинтет основан је 1970. године у Дублину. После успеха постигнута у Ирској, састав 1972. прелази у Енглеску. Музичари често користе мотиве ирског фолклора и употребљавају старе инструменте (ратне гајде, бен-



цо, мандолину и харфу). До сада су издали два албума од којих је занимљивији други јер се заснива на једном старом ирском миту. Снимају за једну мање познату диско кућу из Дублина. Албуми: „HAPPY TO MEET... SORRY TO PART“ (OATS 1973) и „THE TAIN“ (OATS 1974). HORSLIPS чине: Чарлс О'Конор (CHARLES O'CONNOR) виолина, мандолина, харфа и певач; Џим Локхарт (JIM LOCKHART) флаута, оргуље и ирске ратне гајде; Бери Девлин (BARRY DEVLIN) бас гитара, гитара и певач; Џон Кар (JAMON CARR) бубњери и Џони Фин (JOHNNY FEAN) флаута, бенцо и гитара.

БЕРЗА ПЛОЧА

Продајем ове ЛП плоче: THE FROST и JIMI HENDRIX AND CURTIS KNIGHT и више сингл плоча Елтона Џона, Драга Млинаруца и групе „Визард“.

Василе Барбу
ЈНА 62
26216 Уздин



PEZ

награђује сваког дана



Учествуј и ти у великој наградној
игри PEZ. Пошаљи 22 омота бонбона
PEZ било које врсте на адресу:
PEZ Ролу 61111 Љубљана п.п.8

Kolinska

Сваког дана између примљених пошиљки биће извучена једна која ће добити бицикл „ролу“. Наградна игра траје од укључиво 22. априла до укључиво 22. октобра 1974. Добитници награда биће обавештени препорученим писмом. Сваког петка објављивање добитника награда на телевизији. Учествујте са више пошиљки...
...јер PEZ награђује сваког дана.

Фантастична прича

РАТКО ЈАНКОВИЋ

ПИСМО 23.

Тенохтитлан, јун 1521.
(Мексико)

Поштовани оче,

Већ две године смо у земљи Астека. Сада су друга времена. Народ ждралова, Астеци, не прима нас као раније, у нама више не гледа изасланике протераних богова. Мој плаховити господар Ернандо Кортес постао је звер. Оно што је било далеки наговештај на његовом лицу, када му је, на Куби, Диего Веласкез поверио освајање царства Астека, избило је на површину.

Јеси ли примио моје писмо из Вера Круза? Нас три стотине са десет топова и нешто коња, које домородци први пут виде, кренули смо да срушимо царство. Моме господару, иако је суров, мора се признати да је храбар.

Боримо се за највећи град земље Астека — Тенохтитлан. Кортес је добио појачање. Он ову земљу и не зове другачије до Нова Шпанија. Каже, а ја му верујем, ускоро ће бити њен гувернер.

Ратујем заједно са Енриком Фернандезом из Кордобе. Заклео ми се на верност — дугује ми живот.

— Војиш ли се? — питао ме док смо опседали многољудни град.

— Не њих, само климе — рекао сам.

Ти знаш, драги оче, да нагле промене времена, а нарочито влажни ваздух, нису добри за мене. О култури Астека, што те нарочито интересује, писаћу ти или причати када се вратим. Њихов последњи велики владар Монтезума умро је прошле године. Сада је на власти његов нећак. Крај му је близу, зато се и брани овако поамано.

Данас, пред подне, борећи се за сваку кућу стигли смо до поплочаног каменог трга. Мени уз раме, са исуканом сабљом, ишао је Енрико.

— Полако, пријатељу — говорио ми је. — Ако нападно, нека прво ударе на мене.

Изненада, иза огромне камене пирамиде, искочи група ратника са уплетеним ждраловим перима у коси.

— Чувај се! — викну Енрико. Борио се као лав. Искрваљена лица насртао је трудећи се да ме заштити телом. Ја сам шчепао најближег и продорни крик наговести пуцање његових костију.

За неколико тренутака савладали смо их. Енрико је ждраловим перима чисто крваву сабљу. Забављени довођењем одеће у ред не приметисмо једнога од њих и тојага астечког ратника у страшном замаху погоди моје раме.

Ти, који си ме свему научио, оче мој, знаш да не познајем ни страх ни бол. Само у једном моменту свет се за мене угаси. Стадох. У трену ратник паде под Енриковом сабљом.

— Јеси ли рањен, пријатељу? — очајно викну храбри конквистадор и потрча према мени.

Пре него што сам успео да га

ЗАБАВЉЕНИ ДОВОЂЕЊЕМ ОДЕЋЕ У РЕД НЕ ПРИМЕТИСМО ЈЕДНОГ ОД ЊИХ И ТОЈАГА АСТЕШКОГ РАТНИКА У СТРАШНОМ ЗАМАХУ ПОГОДИ МОЈЕ РАМЕ.

прекријем плаштом, он је разгрнуо тканину и погледао моје озлеђено раме. Блед као мраморни кип он је подигао свој ужаснути поглед.

— Ти... — почео је да говори. Одахни и насмеши се, драги оче. Никада није довршио реченицу. Прсти моје руке стегли су његов врат и Енрико Фернандез престао је да живи.

Када је пала ноћ одвукао сам се до шуме. Успео сам да се опоравим. И томе си ме ти научио, премудри родитељу.

Првим бродом из Вера Круза крећем за Шпанију. Дочекај ме у Севиљи.

Твој одапи
Франческо Хуан Ескобедо

ПИСМО 273.

Тоledo, 17. септембар 1542.

Драги оче,

Не знам хоћеш ли примити ово писмо. Пишем га на колелу. Дубоко испод мене у плавој измаглици је дивна река Тахо и краљевски град Толедо. Одлазим на север, само на север.

Затворили су ме, драги оче, међу дебеле зидине, дубоко под земљом, где је вечита тама, где влага нагриза тело. Погађаш већ, милостиви мој, пао сам у руке Свете инквизиције.

Уплашен за своју судбину лежао сам у дну тамнице спутан дебелим, челичним ланцима. За све то време обилазио ме је само један човек — отац Рикардо. Уз пригушену светлост свеће његово лице изгледало је сабласно. Доносио ми је увек исто: крчаг слане воде и корицу тврдог хлеба. По његовим доласцима рачунао сам смене дана и ноћи.

— Зашто ме држите овде, свети оци? — питао сам.

Једини одговор био је његов пискави, злобни смех. То се понављало унедоглед. Само због твоје воље покушао сам да издржим.

Конечно ме изведоше. Затворише се иза мене гвожђем окована врата тамнице и нађох се у полу-мрачном засвојеном подруму. Уз један од зидова, са бакљама са сваке стране, био је постављен груби храстови сто. Тројица људи

Мрачна



у црном уокочено су ме посматрала.

Ко су они? Свештеници? — питао сам се. — Је ли међу њима Велики надбискуп Толедо? Не, сигурно не.

— Ђаво је у њему — рече Рикардо. — Педесет дана воду и хлеб није јео... Признај да другујеш са Сатаном!

Уносио ми се у лице. Пискави глас се у заносу извијао и кидао. Ја сам, као што си ми наредио, оче, ћутао и посматрао.

Десно од мене, уз влажни зид, на дрвеном точку, висило је измучено тело.

— Признајем, све признајем — гушио се несрећник.

Рикардо је руком позвао двојицу људи голих до појаса. Везали су ме за ниску дрвену клупу. Један од њих притрчао је ватри и дугим клештима извукао усијано гвожђе. Са демонским осмехом на уснама прилазио ми је, стопу по стопу, тражећи најпогоднији положај да ми врело гвожђе утисне на прса.

Ти разумеш, мудри оче, да нисам могао даље остати. Конопци којима сам био везан попуцаше. О ономе шта се касније догодило не бих хтео да ти пишем. Сутрадан су, у тајности, Толедом кренуле приче како је куга покосила четворицу судија Свете инквизиције. Остали нису помињани. Страх цараје Шпанијом.

Прилично сам исцрпљен и изне-

могао. Снага и разум, које си ми ти подарио, малаксали су и истањили се. Потребнији си ми него икада. Утроба ми је нагрижена влажним ваздухом тамнице. Једва чекам да те видим. Сваки сусрет са тобом значи оздрављење.

Надам се да ћемо се срести у Нирибергу, како смо се договорили.

Твој верни
Гонкалвес Арантес Гуседо

ПИСМО 293.

Фромборк, 24. мај 1543.

Добри мој оче,

Жао ми је што ти се из Фромборка, као раније, не јављам с добрим вестима. Данас је умро каноник овдашњи, лекар и астроном Никола Коперник.

Руше ли се смрћу овог седамдесетогодишњака твоје наде? Извини што питам, ти то од мене не очекујеш. Сахрана ће бити у катедрали. Сиромашни и болесни плачу по улицама. Њиховог заштитника више нема.

И ја, мада се чудим одакле то долази, осећам тугу и јад. Откако си ми у Нирибергу показао његову књигу „О кружном кретању небеских сфера“ дивио сам му се.

Ако си њему хтео да се обра-

Планета



жалост без успеха. Нисам успео да приђем Копернику.

По твојој жељи срећемо се 3. новембра у Дубровнику.

Твој покорни
Вјенчеслав Кобушевски

ПОРУКА ЦЕНТРУ

Планета Земља, Средоземно море

Центру двојне звезде Епсилон — сазвезђа Волар.

Почетак овде. Двадесет пет година сам на овој планети. Испред мене је гомила извештаја мојих синова. Не чудите се, ја сам их створио и опремио, дао им, док сам још веровао у ову планету, имена: Франческо, Гонкалвес и Вјенчеслав. Са њима сам разговарао и дописивао се, на тренутке заборављајући да су они само савршена копија — роботи. Њих тројице више нема. Расклопљени су и мирују на дну мора. Пре мог извештаја упутио сам вам три писма од три стотине која сам од њих примио из различитих крајева планете. Мислио сам да макар негде на овој планети постоји народ који би могао да нас прихвати. Али, преварио сам се. Закључите и ви оно што сам и ја закључио: становници планете Земље уништавају сами себе. Земљом царује тама. Са Коперником се угасила и последња нада да ће неко схватити наше постојање и помоћи нам да се од рата који бесни нашим савезјем склонимо у ову мирну луку галаксије. Он је једини, можда, имао снаге да схвати васиону.

Ми хоћемо да побегнемо од рата али он овде на Земљи стално траје. Уништавају једни друге примитивним оружјем. Шта ће се догодити када спознају енергију атома?

Моје присуство, као ни присуство мојих робота, на овој планети није примећено. Све трагове уклонили смо начином који овде не изазива никакво подозрење — убиством.

Позовите ме ако сте још у животу. Вратићу се. Крај поруке.



У дубокој тишини праскозорја, под олујним небом, четири погурене прилике у монашким хаљинама грабиле су према граду тражећи заклон. Црни, ниски облаци надносили су се над путнике претећи непогодом.

— Опет смо заједно — рече један од њих.

— Нисам могао без вас, самоћа ме убијала.

— Хвала ти, оче.

Уз страшни тутањ небо се проломи. Беличаста пламена змија запарала ледину. На месту на коме су се малопре налазили монаси остале угљенисано тело и три локве истопљеног метала. Негостољубива планета придружила се људи својих житеља.

тиш, драги оче, не мисли на то. Бастион људског генија је нестало — бар за сада.

Ја нисам створен да волим, осећам или патим. До сада сам мислио да су ми било каква осећања страна. Вероватно претпостављаш шта се догодило када сам сазнао за Коперникову смрт.

— Он је мртав — рече Владислав.

— Ко је мртав, пријатељу? — упитах.

— Никола Коперник — рече Вацлав.

Нешто се у мени догодило. Ја нисам ништа осећао али руке су ми се неконтролисано тресле, колена ударала једно у друго. Не могу да ти опишем како сам себи изгледао бескористан и излишан. Јесу ли то осећања, оче?

Стигао сам сувише касно. Овамо је требало, ако се не љутиш на прекор, да ме раније упутиш. Зашто си толико чекао? Сада је све немогуће.

Онда сам изгубио памћење. Када сам дошао свести Владислав и Вацлав су, са ужасом буљили у мене. Скинули су ме до појаса и поливали водом да се повратим. Желећи да ми помогну сазнали су нашу тајну. Због тога су моји пријатељи, браћа Вацлав и Владислав Комаровски, морали да умру. Тако си ми наредио.

Фромборк напуштам за неколико дана. Мој посао је завршен, на



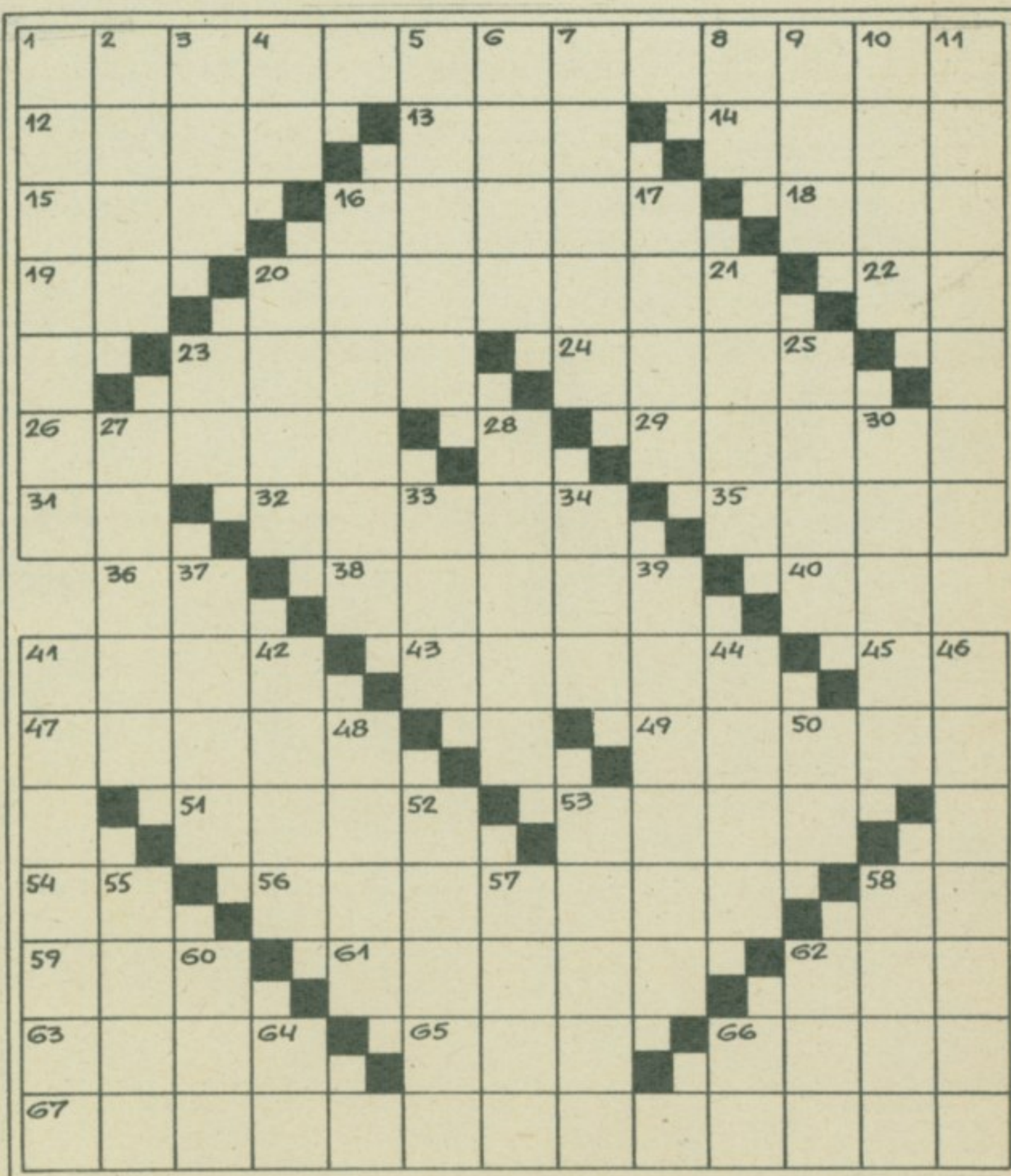
укрштене речи

ВОДОРАВНО:

1) жена просветитељ, 12) овчја кожа са вуном, 13) скраћеница за државу Канзас у САД, 14) двобој, 15) име глумице Љупино, 16) одело припијено уз тело, 18) врста коњског хода, 19) грчко слово, 20) главни град истоимене покрајине у Шпанији, 22) скраћеница за: извршни одбор, 23) нацрт, 24) музички инструмент, 26) точак са причвршћеним посудама за наводњавање, 29) француски певач (Салваторе), 31) врста першуна, 32) делење, подела, 35) језеро у Туранској низији у СССР, 36) ауто-ознака за Лесковац, 38) чинија, 40) двадесет друго и четрнаесто слово азбуке, 41) драма Хенрика Ибзена, 43) фабрика обуће из Загреб, 45) шведски композитор (Гунар), 47) узвик при дресури паса, 49) место у југозападној Босни, 51) врста чамца, 53) руски књижевник (Андреј), 54) истурени део копна у мору, 56) средиште, центар, 58) лична заменица, 59) део теразија, 61) врста америчког мајмуна (мн.), 62) два комада, 63) летопис, 65) аждаје, 66) песнички израз за девојку, 67) инсект са четири једнака крила.

УСПРАВНО:

1) карактер, ђуд, 2) историјско место у Босни, 3) лична заменица, 4) један зачин, 5) филмско платно, 6) војнички хлеб, 7) испијено до дна, до капи, 8) скраћено мушко име (Едуард), 9) мргодан, 10) познати филмски глумац (Грант), 11) алкохолно пиће, 16) геометријска слика, 17) чехословачко-пољска река, 20) нагон за јелом, 21) опера Ђузепе Вердија, 23) ауто-ознака за Пољску, 25) један месец, 27) мрежаста метална одећа, 28) разузданост, 30) планина у западној Србији, 33) песма узвишеног садржаја, 34) женски певачки глас, 37) име филмског глумца (Флин), 39) шумовита висорава на тронеји Белгије, Луксембурга и Француске, 41) силовит напад, 42) грчки бог рата, 44) предворје, 46) један инсект, 48) одређен део пута, 50) лична заменица, 52) један сродник, 53) мађарски шаховски велемајстор, 55) зрно, метак, 57) остварење, 58) поема Ивана Горана Ковачића, 60) овог часа, 62) стожер, 64) два сугласника, 66) лична заменица.



РЕШЕЊЕ ИЗ ПРОШЛОГ БРОЈА

ВОДОРАВНО: 1) кокос, 6) пораз, г, 11) када, 12) одар, п, 14) анатом, 16) кантар, 18) лер, 19) радон, 21) ива, 22) Ири, 23) ара, 24) Крк, 25) Јени, 27) Ира, 28) алас, 29) Адана, д, 31) клима, 32) Титаник, 33) цекер, н, 36) ракун, 40) етар, 41) Мет, 43) Раша, 44) мит, 45) салеп, 47) рак, 48) ЕКА, 49) трико, 50) ора, 51) нарвал, 53) Ирокез, т, 55) каро, 56) Лона, а, 57) шаран, 58) акант.

Издаје и штампа НИП „ПОЛИТИКА“ 11000 Београд, Македонска 29. Директор НИП „ПОЛИТИКЕ“ Милош Лазаревић.
Главни и одговорни уредник „Политикиног забавника“ Живорад Стојановић, технички уредник Владимир Горбунов. Претплата за нашу земљу: годишња 176,00 дина, полугодишња 88,00 дина, тримесечна 44 дина. Претплата за иностранство: годишња 352,00 дина, полугодишња 176,00 дина, тримесечна 88,00 дина. Уплате на текући рачун број 60801-601-822. Годишња претплата у иностранству: ДМ 60.—, Долар 24.—, Ф. 112.—, Ш. 70.—, Ш. 102.—. Девизне уплате из иностранства слати преко Београдске банке — Београд на рачун 60811-620-292-32000-000-00054. Поштански фах 124. Телефони: 324-471, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије број 413-2973-02 од 22. 1. 1973. године не плаћа се порез на промет.

СПЕЦИЈАЛНИ ПОПУСТ ЗА ЧИТАОЦЕ ПОЛИТИКИНОГ ЗАБАВНИКА

Читаоци Политикиног забавника који купе за готово добијају комплет (6 књига) за 180 динара. Једну књигу по цени од 30 динара. Износ ће платити поштару кад приме књиге — поузећем. Купци на отплату добијају комплет за 210 динара. Једна књига је 35 динара. Наручбенице се примају најмање за 70 динара (јер се мање не исплати слати због поштарине). Месечна рата најмања 30 динара. Свака књига има свој број. Упиши на наручбеницу бројеве књига које желиш да купиш или комплет. Попуњену наручбеницу налепи на дописницу и пошаљи на адресу: „ВУК КАРАЦИЋ“ 11000 БЕОГРАД, Краљевића Марка бр. 9.

ДЕСАНКА МАКСИМОВИЋ
**ОРАШЧИЋИ
ПАЛЧИЋИ**



А. Максимовић: ОРАШЧИЋИ-ПАЛЧИЋИ

Златна Грлица

БИБЛИОТЕКА ЗА СВЕ УЗРАСТЕ

I КОЛО

Библиотека ЗЛАТНА ГРЛИЦА намењена је младим, најмлађим, али и најстаријим читаоцима. Јер бајке, приче, песме, узбудљиве животне драме, писане чистом, јасном, не познају временске међе. Библиотека ЗЛАТНА ГРЛИЦА обухвата пробрано штиво домаћих и страних писаца. Њена је намера да најмлађим читаоцима избаци шунд из руку, да их одмалена, приволи да читају право штиво које је баш њима намењено. Зато ће ЗЛАТНА ГРЛИЦА из године у годину стварати веома велики и репрезентативни фонд књига, неопходан за развој младог човека како би се шириле границе његовог знања, разбуктавала стваралачка машта, његово осећање добра, оно најплеменитије у човеку што ће га увек красити. Текстови ЗЛАТНЕ ГРЛИЦЕ надахњују и оплеменењу.

Сарадници ЗЛАТНЕ ГРЛИЦЕ су наши најистакнутији сликари. Свака књига је богато илустрована. Уметнички прилози су на високом уметничком нивоу. Корице су штампане у више боја. Повез је тврд и грајан.

Прво коло ЗЛАТНЕ ГРЛИЦЕ садржи:

1) Десанка Максимовић:
ОРАШЧИЋИ — ПАЛЧИЋИ,
збирка изважених приповедака наше велике савремене песникиње

СТЕВАН РАИЧКОВИЋ

ВЕТРЕЊАЧА



2) Стеван Раичковић:
ВЕТРЕЊАЧА, збирка песама намењена најмлађим читаоцима, у ствари — заокружено дело инспирисано дејим светом

СЛОБОДАН МАРКОВИЋ

ДВАНАЕСТ МЕСЕЦИ



3) Слободан Марковић:
ДВАНАЕСТ МЕСЕЦИ, књига стихова коју краси пребогата пишчева машта, звонки, глатки стихови, необичне и прелепе слике.

ИВИЦА ВАЊА РОРИЋ

ПРИЧА ДО ПРИЧЕ ПЈЕСМА ДО ПЈЕСМЕ



6) Ивица Рорић Вања:
ПРИЧА ДО ПРИЧЕ, ПЈЕСМА ДО ПЈЕСМЕ, књига која је готова-сва сведена у наслову.

ГВИДО ТАРТАЉА

ОПЕТ ЈЕ ТУ ПРОЛЕЋЕ



4) Гвидо Тартала:
ОПЕТ ЈЕ ТУ ПРОЛЕЋЕ, књига прича и песама за децу за коју је сам аутор рекао: „Ако би ме неко питао шта сам имао увек на уму приликом писања за децу, одговорио бих: неговање љубави за матерњи језик код малих читалаца“.

КОСТА СТЕПАНОВИЋ

ГОЛУБ НА ДЛАНУ



5) Коста Степановић:
ГОЛУБ НА ДЛАНУ, књига савремених прича из живота и рата, приче о малим партизанима, подвизима знаних и незнатих јунака.

ИП „ВУК КАРАЦИЋ“
11000 БЕОГРАД,
Краљевића Марка број 9
НАРУЧБЕНИЦА

Овим неопозиво купујем:

1. ЗА ГОТОВО — књиге број: _____ за укупну суму од _____ динара, коју ћу платити поштару кад ми донесе књиге.

2. НА ОТПЛАТУ — књиге број: _____ за укупну суму од _____ динара. Износ ћу платити у _____ месечних рата. Прву рату платићу поштару кад ми донесе књиге. (непотребно прецртати)

КУПАЦ _____

Улица и број _____

Пошт. број и место _____

Радна организација _____

(Печат и потпис овл. лица)

(Потпис купца)

Пензионери прилажу одрезак од пензије. У случају спора признајем надлежност II општинског суда у Београду.



ПОЛИТИЧКИ
ЗАБАВНИК



Мала пошта

11001 БЕОГРАД
МАКЕДОНСКА 29, П. ФАХ 124

Граин Забавниче,

СЛОНОВИ — БЛИЗАНЦИ

Занима ме да ли слоница може да донесе на свијет одједном два младунчета.

Игор Петровић,
Бос. Градишка

Сматра се да слонице не рађају близанце. Међутим, један такав случај забележен је пре око пола века. Да буде још необичније и занимљивије, слонов-близанци у-гледали су свет у једном зоолош-ком врту.



РЕНДГЕН ЗА СЛИКЕ

Интересује ме на који се начин откривају лажне слике.

Војислава Стефановић,
Титово Ужице

Десетак највећих музеја у свету поседују читаве лабораторије у којима се сумњиве слике подвржавају одређеном научном поступку и радиографији.

Одлучан корак у том правцу представљало је откриће доктора Переза. Он је пронашао специјалну лампу помоћу које се површина слике може посматрати без икакве сенке. Прецизност посматрања је толика да се може видети најмања напрсина на површини или унутрашњости боје. На клишеима се јасно појављују сви слојеви боје, нагомилана боја, рељефи, а на исти начин се може испитати и рам.



Касније је човек био сведок овог феномена и у слободној природи. Наиме, ловац Јанг је 1967. године видео како слоница доноси на свет одједном два млада слона. Редак догађај одиграо се у Јужној Африци и уи ће у историју зоологије. Ловац Јанг је тада успео и да сними „срећан догађај“ слоновске породице.

УЧЕНИЦИ — СРЕДЊОШКОЛЦИ! ЦЕЛА МАТУРА У ЈЕДНОЈ КЊИЗИ!

Са приручником за матуру — репетиторијумом — у коме је прегледно и сажето изложено градиво из српскохрватског језика, географије, историје, биотогије, хемије, физике, математике, социологије, политичке економије, политичког система и друштвеног уређења СФРЈ по наставним плановима од I до IV разреда.

Ово је ново, прерађено и допуњено издање на коме је радила група познатих педагога, тако да РЕПЕТИТОРИЈУМ представља јединствен приручник за успешно обнављање градива у току школске године, а посебно у време припремања завршног испита школе — матуре.

Репетиторијум можете добити по-узећем, по цени од 60.— дин. ако пошаљете писмо или дописницу са наруџбеницом на НЦП „КЊИЖЕВ-НЕ НОВИНЕ“, Француска 7, 11001 Београд, пошт. факс 23.



Пошто се заврши ова прва операција приступа се унутрашњој анализи материјала помоћу X или рендген-зрака. Радиографија ултраљубичастим и инфрацрвеним зрацима може да открије стање платна пре него што је дело на-сликано или доње слојеве испод површинског. Тако је испод једне безначајне слике из XVII века от-кривено у Француској одлично старо дело Христос из Безансона.

У случају када зраци не могу да открију све тајне једне слике приступа се анализи боје. Како се боја не може скинути са платна прибегава се спектрографији. Испитивање спектра сваке боје доводи до откривања природе елемената из којих је она састављена. Ова-ква операција може трајати чак и два месеца. Захваљујући њој стручњаци музејских лабораторија могу поуздано утврдити да ли је неко дело аутентично или није.

ЧОВЕЧЕ, НЕ ЉУТИ СЕ

Желео бих да знам како је настала игра „Човече, не љути се“.

Зоран Јурић,
Карловац

Кад су му његова три сина већ дојадиле враголијама и честим запиткивањем о свему и свачему, минхенски електричар Јозеф Фридрих Шмит нацртао је на поклоп-цу једне старе кутије за шешире мале кругове. Четири пута по че-тири кружића као старт, четири пута по четири кружића као циљ.



Затим је старт и циљ повезао ни-зом нових малих кругова, начинио шеснаест дрвених фигура и једну коцкицу и заиграо са својим сино-вима нову „игру на кутији за ше-шире“.

Дечади, њихова мајка и цела по-родаца били су одушевљени новом игром. Тако се пре 65 година ро-дила игра „Човече, не љути се“. Упркос том имену и данас се често

нађе понеки играч који се играјући „Човече, не љути се“ толико наљу-ти да зграби таблу и фигуре и ба-ци их у ватру или кроз прозор. То су, како каже удовица проналазача Шмита, најватренији љубитељи иг-ре јер они, чим се „охладе“, ку-пују нову кутију „Човече, не љу-ти се“.

ОДАКЛЕ ПОТИЧЕ ЧЕМПРЕС?

На нашем Приморју често сам виђала чемпресе или кипарисе па те молим да у Малој пошти напишеш какво је то дрво и одакле потиче.

Љиљана Николић,
Београд

Колико је чемпрес или кипарис познат и омиљен у нашем народу, иако му порекло није из овог под-небља, најбоље се види из мнош-тва имена за ово лепо и племенито дрво. Чемпрес или капарис је нај-чешћи назив код нас, али се у не-ким крајевима може чути и хи-париз, хиприс, хиппрес, цимпрес, циперле, ципреж-дрво, цумпрес, ципрес, чепрес, кипарско дрво, ку-прес, права ципреж, селва, селви-ја итд.

Чемпрес је, иначе, пореклом из Азије, Северне и Јужне Америке, зависно од врсте. У нашем При-морју као украсно дрво најчешће се може видети чемпрес који по-тиче из Персије и источног Средо-земља. Ова врста се одавно одо-маћила уз наше море и у слобод-ној природи. У парковима наших приморских места гаје се још и ка-лифорнијски, хималајски, аризон-ски и мексикански чемпрес. Од око 15 врста овог четинара, највећу ви-сину достиже орегонски чемпрес из Калифорније који нарасте и до 30 метара. Највећи кипариси у нашем Приморју високи су око 20 метара. Чемпреси најбоље успевају на кречњачком тлу с нешто више земље. Кипарисово дрво је сред-ње тешко, тврдо, еластично и трај-но. Због тих особина употребљава се у бродоградњи и столарству, за израду украсних предмета, наме-штаја и буради.



$$\log x = \cos 60^\circ$$

$$\Rightarrow x = \sqrt{10}$$

КАКО СЕ РЕШАВАЈУ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ

Лако и брзо можете и сами научити из књига „ИЗРА-БЕНИ ЗАДАЦИ ИЗ МАТЕМАТИКЕ“. Нудимо вам четири књиге које садрже целовиту израду свих задатака из мате-матике за гимназије, техничке и остале средње школе (I књига — Алгебра за I разред, II књига — Алгебра за II разред, III књига — Тригонометрија и алгебра за III разред и IV књига — Аналитичка геометрија, нивои, диференци-јални и интегрални рачун и стереометрија за IV разред). Наручите дописницом или писмом са назнаком које књиге желите на адресу: МАТЕМАТИКА — 71001 Сарајево, п.п. 64. Књиге ћете одмах добити и платити поштару над вам до-несе (поузећем). Цена сваке књиге је 60 динара. Ко наручи све четири књиге заједно, платиће свега 190 динара!

